

ÚTMUTATÓ

az Európai Unió
polgárai számára
Szász-Anhaltban

2. ÁTDOLGOZOTT ÉS
AKTUALIZÁLT KIADÁS

EUMIGRA
FACH- UND SERVICESTELLE
EU-MIGRATION
SACHSEN-ANHALT

ÚTMUTATÓ

az Európai Unió
polgárai számára
Szász-Anhaltban

2. ÁTDOLGOZOTT ÉS AKTUALIZÁLT KIADÁS

#moderndenken

TARTALOM

Kedves Olvasók 8

Erről az útmutatóról 10

Üdvözljük Szász-Anhaltban! 12

Európa és Németország közepén.
Sok jó ok arra, hogy Szász-Anhaltban éljen és dolgozzon 14

1. fejezet: Beutazás - tartózkodás - honosítás 18

1. Az uniós állampolgárok Németországba történő
beutazásának feltételei 19

2. Lakóhely áthelyezése Németországba 20

3. A családtagok lakóhelye 21

4. Közeli hozzátartozók lakóhelye 22

5. Állandó tartózkodási jog 23

6. Honosítás 24

2. fejezet: Lakhatás 26

1. Megfelelő lakás keresése 27

2. A bérleti szerződés 28

3. Bérleti díj és bérleti kaució 29

4. Lakáshibák 29

5. A lakás felmondása 30

6. Lakhatási támogatás 30

3. fejezet: Német nyelvtanulás 32

1. Német nyelvtanulás integrációs tanfolyammal 33

2. Szakmai nyelvtanfolyamok 33

3. Német nyelvtanulás külföldön 34

4. A Felnőttképzési Központ által kínált idegen nyelvi kurzusok 34

5. Nyelvi tandemek 34

4. fejezet: Munka Németországban és Szász-Anhaltban 36

1. rész: Munkakeresés 37

1. Álláskeresés a munkaügyi hivatal támogatásával 37

2. Az elhelyezési költségvetés kihasználása 38

3. Elősegítés a szakmai integrációs intézkedéseken keresztül 39

4. Továbbtanulás az oktatási utalvány segítségével 40

2. rész: Szabályozások és törvények a munkaviszonyban 41

1. A munkaszerződés 41

2. A minimálbér szerinti fizetés 42

3. Munkaidő és szabadság szabályok 43

4. Fizetés munka nélkül 44

5. A különleges munkaformákra vonatkozó szabályok 44

6. Elbocsátás és elbocsátás elleni védelem 45

3. rész: A munkavállalók jogai és kötelezettségei
munkahelyük elvesztése esetén 47

1. Ha nem kapja meg a bérét 47

2. Ha elbocsátottak 48

3. Munkanélküli segély és alapjövedelem-támogatás 49

5. fejezet: A szakmai képesítések elismerése 54

1. A diplomák és szakmai képesítések elismerése 55

2. Elismerés a szabályozott szakmákban 55

3. Elismert képesítéssel nem rendelkező szakmák elismerése 56

4. Az iskolai és egyetemi végzettségek elismerése 56

5. Segítségnyújtás a szakmai elismeréshez 57

DOSSZIÉ: ÁLLAMPOLGÁRSÁG 58

I. Az uniós polgárság 59

II. Az uniós polgárság megszervezése (EUMSZ 20. cikk) 59

III. A munkavállalók szabad mozgása a Közösségen belül
Európai Unió 60

IV. Az uniós munkavállalókkal szembeni egyenlő bánásmód 61

V. A megkülönböztetés elleni védelem 63

6. fejezet: Szakképzés - iskola - egyetem 66

1. Képzési formák 67

2. Duális szakképzés 67

3. Iskolai szakképzés 68

4. Középiskolai szakképzés 68

5. Szakmai továbbképzés 69

6. Iskolai oktatás a német iskolarendszerben 71

7. Főiskolai és egyetemi tanulmányok 76

7. fejezet: Egészség és megelőzés 80

1. Egészségbiztosítás az ideiglenes tartózkodás ideje alatt
Németországban 81

2. Egészségbiztosítás hosszabb németországi tartózkodás esetén 82

3. Egészségbiztosítás, ha Németországban él 83

4. Egészségbiztosítás Németországban: orvosi ellátás 85

5. Balesetbiztosítás 86

6. Egészségügyi meghatalmazás 86

8. fejezet: Társadalmi élet és család 88

1. Előnyök a terhesség alatt 89

2. Családi pótlék 90

3. Gyermekpótlék 92

4. Szülői szabadság és szülői támogatás 92

5. Gyermekgondozás 94

6. Oktatási és részvételi csomag 95

9. fejezet: Társadalombiztosítás, biztosítás és adók 98

1. Állami társadalombiztosítás 99

2. Kötelező nyugdíjbiztosítás 101

3. Öregségi nyugdíj igénylése 103

4. Magántulajdon- és személybiztosítás 103

5. Adókötelezettség 104

6. Jövedelemadó-bevallás 105

10. fejezet: Segítségnyújtás a fogyatékkal élőknek 108

1. Különleges juttatások a fogyatékkal élők számára 109

2. A fogyatékkal élők esélyegyenlőségéről szóló
szász-anhalti törvény 110

11. fejezet: Hálózatépítés és társadalmi részvétel 112

1. Európai szervezetek és egyesületek Szász-Anhaltban 113

2. Az Európai Községek csereforumai 116

3. Részvétel a helyi választásokon 117

4. Részvétel a Külföldiek Tanácsadó Testületében 118

5. Sportegyesületi tagság 118

6. Önkéntes munka nyelvi közvetítőként 119

**12. fejezet: Tanácsadási és kapcsolattartási pontok
Szász-Anhaltban 122**

1. Szász-Anhalt tartományi tanácsadó központok fiatalok és
felnőttek számára 123

2. Egyéb tanácsadó központok 124

3. Tájékozódás a szász-anhalti tanácsadási környezetben 125

4. Az Egyenlő Bánásmód Hatóságnál történő megkeresés az uniós
munkavállalók esetében 126

Index 128

**Fontos elérhetőségek és kapcsolatok Szász-Anhalt
tartományban 132**

Impresszum 140

KEDVES OLVASÓK,

Szász-Anhalt lakossága az utóbbi években a bevándorlásnak köszönhetően egyre sokszínűbbé vált. Szövetségi államunkban ma már az összes állampolgár több mint nyolc százaléka migrációs háttérrel rendelkezik. A más európai országokból származó uniós polgárok teszik ki a Szász-Anhaltban regisztrált külföldiek egyharmadát, és a tartományban dolgozó külföldi munkavállalók több mint felét. Lengyelország, Románia és Bulgária a tíz fő származási ország között van.

A bevándorlók mellett a munkavállalók szabad mozgása keretében egyre több más uniós államból érkező mobil munkavállaló tartózkodik az államban rövid vagy közepes ideig. Összességében az uniós polgárok aránya a társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettség alá eső munkavállalók körében 2,5% körül van.

Akár a munkahelyen, akár az egészségügyi rendszerben, akár kulturális intézményeinkben vagy az egyetemen: bevándorlókra van szükségünk ahhoz, hogy életünk működjön. A sikeres integráció óriási lehetőséget jelent. Szász-Anhalt egyre inkább függ a bevándorlástól, a külföldi munkavállalóktól és sikeres integrációjuktól, most és a jövőben is, hogy megbirkózzon a demográfiai változásokkal, új tehetségeket biztosítson a képzési és munkaerőpiacon, és erősítse a kulturális sokszínűséget a tartományban.

Közös feladatunk, hogy mindent megtegyünk annak érdekében, hogy az emberek - származásuktól függetlenül - szívesen látottak és ott-hon érezzék magukat Szász-Anhaltban. Minél jobban tájékozódnak a bevándorlók és a külföldi munkavállalók a támogatási lehetőségekről, annál gyorsabban tudnak beilleszkedni, és annál jobban hozzá tudnak járulni lehetőségeikkel az államhoz.

Az elmúlt években számos projekt integrációs munkájának fontos közép pontjában a menekültek integrációjának alakítása állt és áll. A Fach- und Servicestelle EU-Migration Sachsen-Anhalt most kiegészíti ezeket a szolgáltatásokat az uniós polgároknak nyújtott támogatással, és hálásan készítette el ezt az útmutatót.

Tartalmas olvasást kívánunk!

Üdvözlettel

Tisztelettel

SUSI MÖBBECK

**A SZÁSZ-ANHalti MUNKAÜGYI, SZOCIÁLIS, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS
ESÉLYEGYENLŐSÉGI MINISZTERIUM ÁLLAMTITKÁRA
AZ ÁLLAMI KORMÁNY INTEGRÁCIÓS BIZTOSA**

ERRŐL AZ ÚTMUTATÓRÓL

Ez az útmutató az Európai Unió polgárainak Szász-Anhalt tartományban való életével és munkavállalásával kapcsolatos, gyakran kért és néha szétszórt információkat gyűjti össze. Nemcsak a brosúra formája új. Azért is választottunk új megközelítést a kiadvány elkészítéséhez, mert az európai tagszervezetek hozzájárultak a számukra fontos kérdésekkel kapcsolatos tanácsaikkal, és megkönnyítik az eligazodást a gyakran bonyolult szabályozások között. Ily módon szeretnénk fenntarthatóan javítani a tájékoztatást és a független tájékozódást az EU-tagok szemszögéből. Az országos szintű jogalapok bemutatásához a Szövetségi Egyenlő Bánásmód Hivatal **Infotéka** szolgált alapul.

A fejezetek a kezdeti tájékozódást segítő alapvető információkra összpontosítanak. Ezenkívül számos link vezet további információkhoz a szakosodott internetes portálokon, valamint a szász-anhalti **kapcsolattartó és tanácsadó központokhoz**. A szövegben kiemelt **tanácsok** és **tippek**, valamint a **kulcsszójegyzék** kiegészítik az útmutatót, amely segítséget nyújt a döntéshozatalhoz és megbízható eligazodást nyújt a mindennapi életben.

Az útmutató nemcsak az uniós polgároknak szól, hanem számos támogatójuknak is Szász-Anhalt járásaiban és önálló városaiban: a migráció-specifikus és általános szociális tanácsadással foglalkozó szakszolgálatoknak, az integrációs koordinációs központoknak, a projektekben és kezdeményezésekben elkötelezett, főállású és önkéntes munkát végző sok-sok multiplikátornak. Útmutatóként vagy referenciamunkaként használható és használandó, nem utolsósorban a migráns szervezetekben és egyesületekben tevékenykedők számára.

Az orientációs útmutató első kiadása a lehető legjobban érthetőség érdekében német, angol, lengyel, román, bolgár, lengyel, román és magyar nyelven is elérhető. Az www.eumigra.de/eu-wegweiser.html információs portálon zárt brosúra formájában érhető el. Az egyes tematikus fejezetek hamarosan más európai nyelveken is elérhetők lesznek - elektronikusan és egyedi nyomtatásban.

Ezt az útmutatót „folyamatban lévő munkának” tekintjük, mivel tisztában vagyunk azzal, hogy az Ön javaslatai és észrevételei segíthetnek az útmutató javításában. Ezért örömmel fogadjuk visszajelzéseit és javaslatait, amelyeket bármikor elküldhet a www.eumigra.de EUmigra információs portálra.

Minden jót Szász-Anhaltban!

KRZYSZTOF BLAU

ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ

AZ AUSLANDSGESELLSCHAFT SACHSEN-ANHALT E.V.

ÜDVÖZÖLJÜK SZÁSZ-ANHALTBAN!

AZ AUSLANDSGESELLSCHAFT SACHSEN-ANHALT E.V. ELNÖKÉNEK
ÜDVÖZLETE

A Szász-Anhaltba irányuló bevándorlás olyan érték, amelyre tartományunknak törekednie kell, és amelyet aktívan támogatnia és ösztönöznie kell. Minél gyorsabban és sikeresebben integrálódnak a bevándorlók államunkba, annál jobban sikerül majd társadalmunk együttélését alakítanunk.*

Egyre több európai polgár találja meg az utat Szász-Anhalt tartományba, hogy itt dolgozzon és éljen. A munkavállalók szabad mozgásának eszközével új lehetőségek és remények nyílnak arra, hogy a származási országhoz képest jobb fizetést kapjanak, szakmailag fejlődjenek és családi perspektívákat építsenek.

Szívből üdvözöljük a szövetségi államunkba irányuló bevándorlási tendenciát. Ugyanakkor ez a szívesen látott fejlődés új kihívásokat is jelent az átfogó üdvözlési kultúra számára. A gyakorlatban ugyanis az uniós munkavállalók garantált jogai gyakran még mindig nem teljesülnek. Minden eddiginél fontosabb feladat a társadalmi szereplők számára, hogy a személyek szabad mozgását társadalmilag igazságos módon alakítsák, és az európai eszme központi pilléreként továbbfejlesszék az uniós belső migrációt: az egyenlő bánásmód és az egyenlő társadalmi részvétel alapján.

*

Szász-Anhalt tartományi integrációs koncepciója (2020),
4. o.

Kiadóként ezzel az útmutatóval szeretnénk hozzájárulni ahhoz, hogy Szász-Anhaltot az európai bevándorlók a korábbinál is erősebben érzékeljék: vonzó helyként, ahol érdemes dolgozni és élni, és mint olyan tartományt, amely jól felszerelt támogatási struktúrákkal áll európai polgártársaink rendelkezésére.

A jól előkészített anyanyelvi tájékoztatás itt fontos szerepet játszik. Különösen a számos kockázat, buktató és diszkrimináció miatt elengedhetetlen, mivel segíthet a garantált jogok gyakorlásában és a szociális vagy pénzügyi hátrányok elkerülésében. Több mint 40 migráns szervezet ernyőszervezeteként ezt a közösségekben élő tagjainkon keresztül tudjuk, és a bevándorlóknak szóló különböző orientációs útmutatók kiadójaként is ismerjük.

Ez a broszúra a maga nemében újdonságnak számít. Összefoglalóként először ötvözi a munkával kapcsolatos információkat a társadalmi beilleszkedés szempontjaival, különösen az európai bevándorlók esetében. Ugyanakkor összekapcsolja az általános szövetségi jogszabályokat az uniós polgárok és családtagjaik számára Szász-Anhaltban nyújtott ajánlatokra és szolgáltatásokra vonatkozó hivatkozásokkal. Ez az információs és tájékoztató segédeszköz segítse Önt abban, hogy jobban beilleszkedni ide, és tartósan otthon érezze magát.

Az Auslands-Gesellschaft vezetősége nevében sok sikert kívánok az útmutató minden olvasójának a szövetségi államunkban tett utazásaihoz!

DENNIS BUTEWITZ

ELNÖK
AZ AUSLANDSGESELLSCHAFT SACHSEN-ANHALT E.V.

MAGDEBURGI DÓM AZ ELBA FOLYÓ PARTJA FELETT

EURÓPA ÉS NÉMETORSZÁG KÖZEPÉN.

SOK JÓ OK ARRA,
HOGY SZÁSZ-ANHALTBAN
ÉLJEN ÉS DOLGOZZON

FÖLDRAJZILAG KEDVEZŐ ELHELYEZKEDÉS, KÜLÖNÖSEN A KELET-EURÓPÁBÓL ÉRKEZŐ BEVÁNDORLÓK SZÁMÁRA.

Németország és Európa közepén fekvő szövetségi államként Szász-Anhalt könnyen elérhető a bevándorlók számára egész Európából. Míg déli része a közép-németországi nagyvárosi régióhoz tartozik, addig északon és keleten Hamburg és Berlin-Brandenburg, nyugaton pedig az alsó-szászországi Hannover nagyvárosi régióval határos. A Lengyelországhoz és a Cseh Köztársasághoz való földrajzi közelség jelentős az EU-n belüli migráció szempontjából. Ez sok mobilis munkavállalónak kínál lehetőséget arra, hogy kis utazási erőfeszítéssel rendszeresen meglátogathassa családját.

JÓ GAZDASÁGI FELTÉTELEK

Szász-Anhalt modern üzleti és tudományos helyszín. Tizenkét, az átlamban szétszór, jövőorientált helyszín testesíti meg a tudományos és technológiai innováció dinamikáját a kialakult struktúrákkal. A keletnémet vegyipar szívében a logisztikai ágazat, a gép- és berendezésgyártás, az élelmiszeripar, a mezőgazdaság, az egészségügy és a kreatív ipar jó foglalkoztatási lehetőségeket kínál az európai bevándorlók számára. Sok európai munkavállaló számára vonzó a magasabb minimálbér és a kelet-európai szomszédokhoz képest erősebb vásárlóerő is. Hasonlóképpen, az európai bevándorlók, akik például mester- vagy mérnöki diplomával rendelkeznek, ma Szász-Anhaltban dolgoznak, mert anyagi okokból megéri, és az általános életkörülmények megfelelőek.

EURÓPA KÖZEPÉN.

SCHKOPAU VÁROSÁNAK LÁTKÉPE,
A HÁTTÉR BEN A DOW GYÁR A VALU-
EPARKKAL EGYÜTT

KEDVEZŐ LAKHATÁSI ÉS MEGÉLHETÉSI KÖLTSÉGEK ÉS VONZÓ LAKÓKÖRNYEZET

HARZI NEMZETI PARK

Szász-Anhaltot európai szomszédaink alacsony lakhatási és megélhetési költségekkel és magas minőségi színvonallal rendelkező szövetségi államként tartják számon. A bérleti díjak nagyon hasonlóak a kelet-európai árakhoz, sőt, egyes esetekben lényegesen olcsóbbak. Ezek is jelentősen alacsonyabbak, mint Nyugat-Németországban. A kisvárosokban és vidéki területeken a lakásvásárlás is olcsóbb, mint például Lengyelországban vagy Olaszországban. Szász-Anhaltban a megélhetés általános költségei néha alacsonyabbak, mint egyes európai országokban. Nemcsak Szász-Anhalt lüktető nagyobb városaiban található jól rehabilitált, vonzó lakókörnyezettel rendelkező lakóövezetek. Sok helyen a kiválóan felújított történelmi városközpontok, a gondozott zöldterületek és a jól kiépített infrastruktúra hozzájárul ahhoz, hogy a helyiek és a bevándorlók egyaránt otthon érezzék magukat itt.

ÉLHETŐ KÉPZÉSI KÖRÜLMÉNYEK

Magdeburg és Halle egyetemi városai, valamint más nagyobb városok egyetemeikkel és kutatóintézeteikkel, valamint a vállalatokkal együtt élénk munka- és lakókörnyezetet biztosítanak. A nemzetközi diákok az Európai Unióból is találnak honfitársakat, cserét és kapcsolatot tartanak fenn az európai közösségekkel, és megismerkednek más kultúrákkal. Különösen az egyetemek és szakiskolák oktatási és képzési feladatait tartják vonzónak és példaértékűnek az Európai Unióból érkező bevándorlók, nem utolsósorban a kedvező képzési és tanulmányi költségek miatt.

A MUNKA ÉS A CSALÁDI ÉLET ÖSSZEEGYEZTETÉSE

Szász-Anhalt hagyományosan elkötelezett a családok iránt, és családbarátnak számít. Például a gyermekek támogatásáról szóló törvény értelmében az államban minden gyermeknek törvényes joga van az óvodai ellátásra és a kora gyermekkori támogatásra születésétől kezdve. Az olyan szociális juttatások, mint a szülői támogatás és a szülői szabadság szintén fontos hozzájárulást jelentenek a családbarát légkörhöz. Ezenkívül óvodák és iskola utáni gondozási helyek széles választéka áll rendelkezésre. Itt kevésbé nehéz helyet találni a saját gyermekeinknek vagy egy iskolában, mint néhány más, különösen sűrű agglomerációjú országban. Sok családnak, akik az otthontól való távolság miatt itt élnek és dolgoznak, és nem rendelkeznek háztartási támogatással, így lehetőségük nyílik a munka és a családi élet összeegyeztetésére a városokban és a vidéki területeken egyaránt. Végül, de nem utolsósorban a Szász-Anhalt családi bérlet kedvezményes áron kínál regionális szabadidős és kulturális tevékenységeket az egész család számára.

EGYEDÜLLÁLLÓAN GAZDAG KULTURÁLIS TÁJ ÉS TERMÉSZETES REKREÁCIÓS LEHETŐSÉGEK

Az állam két legnagyobb városa - Magdeburg az Elba partján és Halle a Saale partján - nem az egyetlen világhírű történelmi kulturális helyszín, amely fontos látnivalókkal rendelkezik. Az UNESCO öt világörökségi helyszínével - a Bauhaus, a Dessau-Wörlitz-i Kertbirodalom, az eislebeni és wittenbergi Luther-emlékművek, Quedlinburg óvárosa és a naumburgi dóm - Szász-Anhalt a kulturális emlékek egyedülálló sűrűségét kínálja. A történelmi városok és az azokat összekötő „román út” mellett olyan jellegzetes tájak, mint az Altmark, Németország legészakibb bortermelő vidéke, a Saale-Unstrut és a Harz-hegység, Észak-Németország legmagasabb hegyvonulata és nemzeti parkja, kiváló kiránduló- és élményhelyszíneket kínálnak. Szász-Anhalt számos városa és települése hívja Önt pihenésre zöldterületein és tágas parkjaiban, amelyek gyakran hosszú kerékpárutakkal rendelkeznek, és hozzájárulnak Szász-Anhalt közmondásos nyugodt életéhez.

1. BEUTAZÁS – TARTÓZKODÁS – HONOSÍTÁS

1. A SZABAD MOZGÁSRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY ALAPJÁN TÖRTÉNŐ BELÉPÉS NÉMETORSZÁGBA
2. LAKÓHELYÉNEK NÉMETORSZÁGBA TÖRTÉNŐ ÁTHELYEZÉSE
3. A CSALÁDTAGOK LAKÓHELYE
4. KÖZELI HOZZÁTARTOZÓK LAKÓHELYE
5. ÁLLANDÓ TARTÓZKODÁSI JOG
6. HONOSÍTÁS

1. AZ UNIÓS ÁLLAMPOLGÁROK NÉMETORSZÁGBA TÖRTÉNŐ BEUTAZÁSÁNAK FELTÉTELEI

Az Európai Unió valamelyik tagállamának állampolgáraként, tehát „uniós polgárként” alapvetően joga van ahhoz, hogy szabadon mozogjon az EU területén. Így Ön vízum nélkül utazhat be és tartózkodhat Németországban és bármely más uniós tagállamban. Ennek jogalapja a **szabad mozgásról szóló törvény/EU (Freizüg/EU)**.

Németországba történő beutazáshoz személyazonosító okmányra (útlevél vagy személyi igazolvány) van szükség. Németországban legfeljebb 3 hónapig tartózkodhat további követelmények és feltételek nélkül.

Ön jogosult 3 hónapnál hosszabb ideig Németországban tartózkodni, ha Ön

- alkalmazott vagy önálló vállalkozó
- szakképzésben vesz részt,
- észszerű esélyekkel rendelkező munkát keres,
- nem keresőtevékenységet folytat, de elegendő megélhetési forrással és egészségbiztosítással rendelkezik (ez a diákokra is vonatkozik), vagy
- már legalább 5 éve jogszerűen tartózkodik Németországban (állandó tartózkodási jog).

Amint munkát talált, szüksége lesz a munkáltatótól kapott igazolásra vagy a munkaszerződésére. **Ezzel az igazolással megszerzi a tartózkodási jogot.**

Ebben a fejezetben a következőket ismeri meg milyen jogokat érvényesíthet Ön és családtagjai számára az EU valamely tagállamának állampolgáraként a tartózkodás tekintetében, és milyen követelmények vonatkoznak a huzamos tartózkodási jogra és a honosításra.

A fejezet végén megtalálja a Szász-Anhalt tartományban működő tanácsadó központokat és kapcsolatokat is, amelyekhez fordulhat.

Figyeljen a regisztrációs határidőre. Ha ezt a határidőt elmulasztja, akár 1000 eurós bírságra is számíthat.

2. LAKÓHELYÉNEK ÁTTELJEZÉSE NÉMETORSZÁGBA

Németországba való belépését követően a beköltözéstől számított 2 héten belül be kell jelentkeznie a lakóhelye szerinti bejelentkezési hivatalnál (Meldebehörde). Ehhez szüksége lesz a „Wohnungsgeberbestätigung” vagy „Vermieterbescheinigung” dokumentumra a bérbeadójától, valamint a személyazonosító okmányaira. A Lakossági Regisztrációs Iroda szolgáltatásairól további információkat talál, illetve nyomtatványokat tölthet le [itt](#).

A személyek szabad mozgásáról szóló európai irányelvvel összhangban a külföldiek nyilvántartási hivatala kérheti, hogy igazolja jogosultságát (§ 5a FreizügG/EU). Ennek érdekében követelhetik például bizonyos dokumentumok bemutatását:

- a munkáltatótól származó foglalkoztatási igazolás vagy igazolás a foglalkoztatásról,
- az önálló vállalkozói tevékenység igazolása,
- nem foglalkoztatott személyek esetében elegendő megélhetési forrás és egészségbiztosítási fedezet igazolása,
- ha munkát keres, bizonyítsa, hogy komolyan keres munkát, és észszerű kilátásokkal rendelkezik a sikerre.

Le kell-e fordítanom az irataimat németre a regisztrációs hivatalban történő regisztrációhoz?

Személyes adatait általában az Ön nemzeti útleveléből vagy személyi igazolványából veszik le; itt nincs szükség fordításra. A családi kapcsolatokat azonban rendszerint házassági, születési és halotti anyakönyvi kivonatokkal (ún. anyakönyvi kivonatok) igazolják, majd nyilvántartásba veszik. Egyes uniós országok kiállíthatják a házassági, születési és halotti anyakönyvi kivonat nemzetközi változatát. Ezeket a nemzetközi bizonyítványokat az egyezmény tagállamaiban további formalítások (le-galizáció vagy apostille záradékolás) nélkül elismerik. A más országokból származó dokumentumokat a származási országban hitelesíteni kell, majd egy hitelesített fordítónak le kell fordítania német nyelvre. A hitelesítést vagy az anyaország illetékes hatósága (apostille), vagy az illetékes német külképviselet (legalizálás) végezheti.

3. A CSALÁDTAGOK LAKÓHELYE

A szabad mozgáshoz való jog a szabad mozgásra jogosult uniós polgárként Önt kísérő vagy Önhöz csatlakozó családtagokra is vonatkozik. A családtag állampolgársága nem számít.

Családtagnak minősülnek a következők

- házastársak
- bejegyzett élettársak (a német élettársi kapcsolatról szóló törvény szerinti élettársi kapcsolat vagy egy másik EU-tagállam, illetve Norvégia, Izland és Liechtenstein állam jogi rendelkezései alapján),
- az uniós polgár saját gyermekei vagy unokái, házastársa vagy élettársa, akik 21 évnél fiatalabbak.

Személyazonosító okmányra (útlevél vagy személyi igazolvány) van szükség. A külföldiek hatósága kérheti a szabad mozgásra jogosult uniós polgárral való családi kapcsolat igazolását. Ezen túlmenően a külföldiek hatósága kérheti az uniós polgár regisztrációs igazolásának benyújtását.

A családtagok szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogának igazolására az Idegenrendészeti Hivatal tartózkodási **kártyát** állít ki a harmadik országbeli állampolgárok családtagjai számára. Ezt 6 hónapon belül kell kiállítani, és általában 5 évig érvényes.

A 21 évnél idősebb saját gyermekek vagy unokák, valamint a közvetlen felmenő ági rokonok (szülők, nagyszülők stb.) csak akkor jöhetnek Németországba, ha a kísérő uniós állampolgárok tartást biztosítanak számukra.

Felhívjuk figyelmét, hogy azok a családtagok, akik maguk nem uniós polgárok („harmadik országbeli állampolgárok”), vízumkötelesek Németországba történő beutazáshoz.

A kapcsolt személy státuszon kívül további követelményeknek is meg kell felelni. A tartózkodási oknak meg kell lennie („tartózkodási okok”). Hozzá tartozók esetében ez lehet az uniós polgár által nyújtott tartás vagy az uniós polgár által a hozzátartozóról való gondoskodás. Az élettársak esetében szükséges, hogy az uniós polgárral tartósan együtt éljenek a Németországi Szövetségi Köztársaság területén (FreizügG/EU 3a. § (1) bekezdés).

4. KÖZELI HOZZÁTARTOZÓK LAKÓHELYE

Az uniós polgárhoz közeli hozzátartozóként is kérheti a tartózkodási jogot a külföldiek nyilvántartási hivatalánál. Ez a helyzet akkor, ha az adott személyhez szoros és stabil családi vagy élettársi kapcsolat fűzi, pl.:

- oldalági rokonok (pl. testvérek, nagybácsik és nagynénik, unokatestvérek stb.), valamint a házastárs vagy élettárs rokonai, azaz az uniós polgárral házassági rokonságban álló személyek is,
- kiskorú (18 év alatti) gyermekek, akik az uniós polgár gyámsága alatt állnak, vagy nevelőszülői kapcsolatban állnak vele,
- uniós polgárok élettársai (elismert élettársi kapcsolat nélkül), ha bizonyíthatóan tartós kapcsolat áll fenn (azaz a házassághoz hasonló). Az élettársi státusz vállalása mindig kizárt olyan személyek esetében, akik szintén házasok vagy élettársi kapcsolatban élnek.

Az Idegenrendészeti Hivatal a kérelemről az adott személyi körülmények részletes vizsgálata alapján dönt. A következő igazolásokat és dokumentumokat kérheti:

- érvényes személyazonosító okmány (útlevél vagy személyi igazolvány)
- a szabad mozgásra jogosult uniós polgárral való (családi) kapcsolat igazolása
- az uniós polgár regisztrációs igazolásának bemutatása
- a tartózkodási ok igazolása (pl. a tartásdíjfizetés igazolása).

A „kapcsolt személyek” a szabad mozgásról szóló törvény (FreizügG) 3a. §-a szerinti „tartózkodási kártyát” kapnak a tartózkodási jog igazolására.

5. ÁLLANDÓ TARTÓZKODÁSI JOG

Ha Ön uniós polgár, és 5 éve jogszerűen tartózkodik Németországban, akkor állandó tartózkodási jogot szerez. Az Ön tartózkodási joga ekkor attól függetlenül érvényesül, hogy a szabad mozgás feltételei teljesülnek-e. Állandó tartózkodási jogát a Külföldiek Nyilvántartási Hivatalánál igazolhatja.

A családtagok és közeli hozzátartozók is állandó tartózkodási jogot szereznek, ha öt éve jogszerűen tartózkodnak Németországban az uniós polgárral együtt. A kérelmezéstől számított 6 hónapon belül állandó tartózkodási kártyát kapnak, ha nem uniós polgárok.

Különleges esetekben az uniós polgároknak már az 5 év letelte előtt is joguk van az állandó tartózkodásra: Például, ha 65 éves koruknál idősebb korukban felhagytak a keresőtevékenységgel, ha korengedményes nyugdíjba vonultak, vagy ha teljes mértékben rokkantak, például munkahelyi baleset vagy foglalkozási megbetegedés miatt (FreizügG/EU 4a. § (2) bekezdés).

JÓ TUDNI:

Általánosságban elmondható, hogy a honosításhoz már nem kell feladnia korábbi állampolgárságát. A származási ország joga szerint azonban elveszítheti korábbi állampolgárságát, ha Németországban honosítja magát. Kérjen tanácsot a származási ország nagykövetségétől vagy konzulátusától.

A legjobb kapcsolattartó pontok kérdésekkel kapcsolatban maguk az önkormányzati honosítási hatóságok (e-mailben vagy személyesen). Az időpontfoglalásnál azonban érdemes több hónappal előre tervezni (kb. 4 hónappal). Az időpontfoglalás általában online történik a hét folyamán, miután az új időpontok rendelkezésre állnak.

6. HONOSÍTÁS

Az Európai Unió állampolgáraként Ön jogosult arra, hogy honosítással megszerezze a német állampolgárságot, mivel az Európai Unió valamely tagállamának szabad mozgásra jogosult állampolgáraként korlátlan tartózkodási jogot élvez Németországban. Nem keresőtevékenységet folytató uniós polgárként Ön jogosult a szabad mozgásra, ha megfelelő egészségbiztosítással és elegendő megélhetési forrással rendelkezik (a szabad mozgásról szóló törvény 4. §-a).

A kérelemhez kötött honosítási eljárás során Ön megfelelő dokumentumokkal igazolja, hogy megfelel a német állampolgárság megszerzésének feltételeinek. A németországi jogi és társadalmi rendszerrel, valamint az életkörülményekkel kapcsolatos ismereteit egy honosítási teszt kitöltésével bizonyíthatja.

Szász-Anhalt tartományi kormányának „**honosítási portálja**” részletes tájékoztatást nyújt például a honosítási eljárásról, a követelményekről és a kötelező honosítási tesztről.

KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK ÉS TANÁCSADÁS A HELYSZÍNEEN

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

WelcomeCenter Sachsen-Anhalt

Ausländerbehörde

TÁJÉKOZTATÓ ANYAGOK ÉS PORTÁLOK

Make it in Germany

Willkommen in Sachsen-Anhalt

Willkommen in Deutschland

Praxisleitfaden für EU-Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer in Deutschland

Beratung von Unionsbürger*innen: Die Freizügigkeitsrechte in familiären Konstellationen

Ausgeschlossen oder privilegiert? Zur aufenthalts- und sozialrechtlichen Situation von Unionsbürger*innen und ihren Familienangehörigen

2. ÉLET

1. MEGFELELŐ LAKÁS KERESÉSE
2. A BÉRLETI SZERZŐDÉS
3. BÉRLETI DÍJ ÉS KAUCIÓ
4. HIÁNYOSSÁGOK A LAKÁSBAN
5. A LAKÁS FELMONDÁSA
6. LAKHATÁSI TÁMOGATÁS

1. MEGFELELŐ LAKÁS KERESÉSE

Uniós bevándorlóként Ön szabadon választhat, amikor lakást keres vagy ingatlant vásárol. A származási országából bérelhet lakást vagy vásárolhat ingatlant Németországban. Ugyanakkor be kell tartania a Németországban érvényes jogszabályi előírásokat.

A helyi lakáskeresés során a szövetkezeti lakásszolgáltatók fontos kapcsolattartási pontok. A helyi lakáshivatal is segíthet lakást találni. Gyakran közvetlenül közvetítenek lakásokat.

Ha Ön különösen siet, vagy egy agglomerációban szeretne élni, célszerű **ingatlanügynököket** megbízni. Megjegyzés: Az ingatlanügynök közvetítői díjat vagy jutalékot számíthat fel, ha a közvetítés sikeres. Ezért érdemes több ajánlatot összehasonlítani. Az Ön mint bérlő számára a közvetítői jutalék nem haladhatja meg a nettó hideg bérleti díj két, áfával növelt összegét.

A helyi lakáskeresés során a szövetkezeti lakásszolgáltatók fontos kapcsolattartási pontok. A helyi lakáshivatal is segíthet lakást találni. Gyakran közvetlenül közvetítenek lakásokat.

Szász-Anhaltra a következők vonatkoznak: Az országos átlaghoz és különösen a nyugat-németországi nagyvárosokhoz képest a lakáspiac viszonylag mérsékelt árakat kínál a bérlakások és a saját tulajdonú lakások esetében is. A bérleti díjak stabilitása egyes városokban többek között annak a fejlett szövetkezeti struktúrájának köszönhető, amelyre a megfizethető lakások jellemzőek. Ezenkívül Szász-Anhalt számos városában és településén van **szociális lakás**. Ezeket általában csak alacsony jövedelemmel rendelkezőknek lehet bérbe adni. **Ehhez lakhatási jogosultsági igazolásra van szüksége, amelyet a helyi lakáshivatalban szerezhet be.**

Az olyan piacvezető internetes portálok, mint a www.immobilienscout24.de (1), a www.immowelt.de (2) vagy a www.immonet.de (3) alkalmasak egyedi lakáskeresésre.

Ebben a fejezetben a következőket ismeri meg mire kell figyelnie, amikor lakást keres, milyen szabályok vonatkoznak Németországban a bérleti szerződésre és a lakbér kaucióra, és milyen feltételek mellett igényelhet uniós polgárként lakhatási támogatást.

A fejezet végén megtalálja a Szász-Anhalt tartományban működő tanácsadó központokat és kapcsolatokat is, amelyekhez fordulhat.

1

2

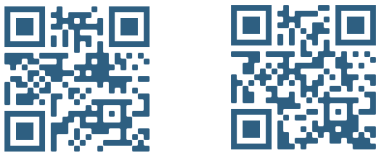
3

JÓ TUDNI:

Ha hosszabb tartózkodásra vagy Németországba költözésre készül, célszerű átmenetileg egy barátnál lakni. Ellenőrizze, hogy a bérbeadó engedélyezi-e az albérletbe adást. Reális esélye van arra, hogy saját lakáshoz jusson, ha van saját munkahelye vagy jövedelemigazolással rendelkezik.

A helyi Telegram-csoportok a lakáskereséshez vagy a „Sharing is Caring” (megosztás a gondoskodás) szintén támogatást nyújtanak. E csoportok elnevezése azonban helyenként eltérő. Halle esetében például a www.t.me/WohnenInHalle és a www.t.me/hallecare817.

Magdeburg számára a csoport a www.t.me/sharinginmagdeburg

2. A BÉRLETI SZERZŐDÉS

A bérleti szerződés aláírása előtt alaposan nézze meg a bérbeadóval az egyes helyiségeket, és beszélje meg az esetlegesen szükséges felújítási munkálatokat. Ellenőrizze, hogy a fűtés, a konnektorok és a csatlakozások működnek-e. A lakás átadásakor rögzítse a hiányosságokat a beköltözési naplóban. Ugyanez vonatkozik a kiköltözésre is. Az átadott lakás állapotát egy kiköltözési jegyzőkönyvben rögzítse.

A bérleti szerződés szabályozza a bérlő jogait és kötelezettségeit, és rendelkezéseket tartalmaz a működési költségekre vonatkozóan. Németországban a bérleti szerződéseket általában írásban kötik. A bérbeadó nem köteles ezt megtenni. Mindazonáltal ragaszkodnia kell az írásos bérleti szerződéshez. Vita esetén fontos dokumentumot tarthat a kezében.

Németországban a határozatlan idejű bérleti szerződés a szabály. A lakásbérleti szerződés [mintája](#) megmutatja, hogy mire kell odafigyelnie a beköltözéskor.

3. BÉRLETI KAUCIÓ

A bérlakás bérleti díja az alapbérleti díjból, a fűtés, a meleg víz és adott esetben a gázszolgáltatás költségeiből, valamint a lakópark üzemeltetési költségeiből (meleg bérleti díj) áll. A villamosenergia-, valamint a telefon- és internetköltségeket általában a szerződéses partnerekkel történő személyes előlegfizetés útján szabályozzák. Ha a bérbeadója idővel emelni akarja a bérleti díjat, ezt csak bizonyos feltételek mellett teheti meg.

A **kauciót** általában a bérleti szerződésben állapítják meg. A kaució összege megegyezés tárgyát képezheti. A kaució azonban nem haladhatja meg a 3 hideg bérleti díjat (havi bérleti díj a szolgáltatási díjak nélkül).

A bérleti díj kauciót a bérlő utalja át a bérbeadónak. A bérlő a kauciót 3 havi részletben fizetheti. Az első részlet a bérleti jogviszony kezdetén esedékes.

4. HIÁNYOSSÁGOK A LAKÁSBAN

Ha Ön hibát vagy (műszaki) hiányosságot észlel a lakásban, bérlőként tájékoztatnia kell a bérbeadót, hogy a hibát a lehető leghamarabb orvosolni lehessen. Fontos, hogy ezt írásban tegye meg, és szabjon határidőt a hiba kijavítására. A hiba kijavításáig a bérleti díj észszerű mértékben csökkenthető.

JÓ TUDNI:

A Német Bérlők Szövetsége (Deutscher Mieterbund) a [honlapján](#) a bérleti joggal foglalkozó részben nyújt tájékoztatást a lakhatással és a bérleti szerződésekkel kapcsolatos kockázatokról és buktatókról.

JÓ TUDNI:

A bérleti díj csökkentése előtt kérjen tanácsot. Ha indokolatlanul csökkenti a bérleti díjat, fennáll a veszélye, hogy a bérbeadó elbocsátja Önt.

JÓ TUDNI:

Nem jogosultak lakhatási támogatásra az úgynevezett transzferjuttatásokban részesülők, amelyeknél a lakhatási költségeket már figyelembe veszik, mint például a II. munkanélküli segély és a SGB II szerinti szociális segély („Hartz IV”), az időskori alapjövdelemtámogatás és a csökkent keresőképességűek alapjövdelme, valamint a SGB XII szerinti megélhetési költségekhez nyújtott támogatás, stb.

5. A LAKÁS FELMONDÁSA

Ha határozatlan idejű bérleti szerződéssel rendelkezik, 3 hónapos felmondási idővel felmondhatja a bérleti szerződést. Nem számít, hogy Ön mióta bérlő.

Az értesítést írásban kell megtennie. Ha a felmondást legkésőbb egy hónap 3. munkanapjáig közli a bérbeadóval, akkor ez a hónap már a felmondási időnek számít.

Lehetőség van rövidebb felmondási időre is. Ez azonban csak akkor érvényes, ha a bérleti szerződésben kifejezetten szerepel. A bérbeadónak be kell tartania a törvényes felmondási határidőket, és azokat nem rövidítheti le a maga javára.

6. LAKHATÁSI TÁMOGATÁS

A lakhatási támogatás az alacsony jövedelműek számára nyújtott állami támogatás. Kérelemre adható meg.

Lakhatási támogatás igényelhető

- lakbértámogatásként, ha Ön lakást vagy szobát bérel, vagy
- terhelési pótlékként, ha Ön a saját tulajdonában lévő lakásban vagy házban lakik.

Csak akkor kaphatja meg a támogatást, ha ténylegesen a Németországi Szövetségi Köztársaság területén tartózkodik, és az uniós polgárok általános **szabad mozgásáról szóló törvény** (Freizüg/EU) értelmében jogosult a szabad mozgásra.

A lakhatási támogatást csak kérelemre nyújtják - általában a kérelem hónapjának elejétől tizenkét hónapig. A lakhatási támogatás iránti kérelmeket a 20 000 főnél nagyobb lakosú járások, önálló városok és települések lakhatási támogatásért felelős hatóságaihoz kell benyújtani.

A lakáscélú támogatás iránti kérelem benyújtásához a Szász-Anhalt tartományban az előírt **formanyomtatványokat** használja.

KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK ÉS TANÁCSADÁS A HELYSZÍNEEN

Deutscher Mieterbund Sachsen-Anhalt e.V.
(Mitgliedschaft erforderlich)

Mietervereine in Sachsen-Anhalt

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

WelcomeCenter Sachsen-Anhalt

TÁJÉKOZTATÓ ANYAGOK ÉS PORTÁLOK

Igénylőlapok és információk a lakhatási támogatásról:
Ministerium für Infrastruktur und Digitales
www.mid.sachsen-anhalt.de/infrastruktur/bauen-und-wohnen/wohngeld/

Willkommen in Deutschland

3.

NÉMETÜL TANULNI

1. NÉMET NYELVTANULÁS INTEGRÁCIÓS TANFOLYAMMAL
2. SZAKMAI NYELVTANFOLYAMOK
3. NÉMET NYELVTANULÁS KÜLFÖLDÖN
4. A FELNŐTTKÉPZÉSI KÖZPONT ÁLTAL KÍNÁLT IDEGEN NYELVI KURZUSOK

1. NÉMET NYELVTANULÁS INTEGRÁCIÓS TANFOLYAMMAL

Unió állampolgárként Ön nem jogosult az integrációs tanfolyamra való felvételre, és a német nyelvtanfolyamot általában saját magának kell finanszíroznia. A Szövetségi Migrációs és Menekültügyi Hivatal **(BAMF)** azonban felveheti Önt és családtagjait egy integrációs tanfolyamra, ha Ön és családtagjai még nem beszélnek elég jól németül, még nem vettek részt integrációs tanfolyamon, és vannak szabad tanfolyami helyek.

Az integrációs kurzus egy nyelvtanfolyamból és egy orientációs kurzusból áll, amelynek során a német jogrendszerrel, történelemmel és kultúrával kapcsolatos ismereteket oktatnak. A tandíj felét az állam fizeti. A tanfolyam költségeihez Önnek kell hozzájárulnia.

Ebben a fejezetben a következőket ismeri meg milyen lehetőségei vannak uniós polgárként a német nyelvtanulásra, és milyen alternatív lehetőségek állnak rendelkezésére az integrációs tanfolyamoktól kezdve a felnőttképzési központban tartott nyelvtanfolyamokig.

A fejezet végén megtalálja azokat a tanácsadó központokat és elérhetőségeket is, amelyekhez Szász-Anhalt tartományban fordulhat.

2. SZAKMAI NYELVTANFOLYAMOK

Ha már elérte a B1 nyelvi szintet, részt vehet **szakmai nyelvtanfolyamokon**.

Az alábbi feltételek mellett jogosult lehet szakmai nyelvtanfolyamon való részvételre: Ha

- a Foglalkoztatási Hivatalnál képzésre jelentkezőként, álláskeresőként vagy munkanélküliként vannak nyilvántartva, vagy **szakképzésre felkészítő vagy támogatott képzésben vesznek részt**, vagy
- munkanélküli segélyt kap II. vagy
- egy bizonyos nyelvi szintet kell elérnie, a külföldi szakképesítés elismerésének kísérőjeként vagy a szakmához való hozzáférés érdekében, vagy ha Ön egy
- gyakornok/tanonc.

3. NÉMET NYELVTANULÁS KÜLFÖLDÖN

A Goethe Intézet, amely számos országban képviselteti magát, lehetőséget kínál a német nyelvtanulásra, mielőtt Németországba jönne. Elősegíti a német nyelv ismeretét külföldön, és elősegíti a nemzetközi kulturális együttműködést. Így kihasználhatja a lehetőséget, hogy a számos A1-C2 szintű nyelvtanfolyam egyikét hazájában végezze el.

4. A FELNŐTTKÉPZÉSI KÖZPONT ÁLTAL KÍNALT IDEGEN NYELVI KURZUSOK

A számos online nyelvtanfolyam mellett az idegen nyelvek (európai nyelvek, német mint idegen nyelv) tanulásának egyik lehetősége a helyi felnőttképzési központok által kínált nyelvtanfolyamok. Sok helyen a német nyelvtanfolyamok külföldieknek / német mint második nyelv a felnőttképzési központ rendszeres programjának részét képezik. A nagyobb városokban gyakran találhat bolgár, lengyel, román, magyar stb. nyelvtanfolyamokat, de az is előfordulhat, hogy a lakóhelye környékén kell keresgélnie, hogy megtalálja a keresett nyelvtanfolyamot. A felnőttképzési központok (Volkshochschulen) nyelvtanfolyamai díjkötelesek, de gyakran olcsóbbak, mint más nyelvtanulási szolgáltatók által kínált nyelvtanfolyamok.

A felnőttképzési központok tartományi szövetsége (**Landesverband der Volkshochschulen**) áttekintést nyújt a szász-anhalti felnőttképzési központokról az egyes helyszínek interaktív térképével.

5. NYELVI TANDEMEK

A nyelvi tandemek az idegen nyelvek tanulásának ingyenes módja. Ilyen nyelvi partnerségek számos városban és településen léteznek. A nyelvi tandemben a különböző anyanyelvű nyelvtanulók személyes találkozások vagy egyéb cserék révén támogatják egymást. Lehet szó a nyelvtudás felfrissítéséről, a szókincs bővítéséről vagy egy interkulturális beszélgetésről.

A szász-anhalti nyelvi tandemek megtalálásához használja a **tandem.net nyelvi tandempontál** (1) vagy az **ersteachhilfe.de nyelvi partnerportál** (2) keresési funkcióját.

A szász-anhalti diákok számára az egyetemek nyelvi tandemeket kínálnak, például a **Halle-Wittenbergi Martin Luther Egyetem** (3) és a **Magdeburgi Otto von Guericke Egyetem** (4).

KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK ÉS TANÁCSADÁS A HELYSZÍNE

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

Agentur für Arbeit und Ihr Jobcenter

Volkshochschulen Sachsen-Anhalt

TÁJÉKOZTATÓ ANYAGOK ÉS PORTÁLOK

Willkommen in Deutschland

Integrationskurse in Ihrer Nähe:
Suchformular der Bundesagentur für Arbeit;
Auskunftssystem des BAMF

Deutsche Welle: <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055>

AEM-ANHALTISCHE ELEKTROMOTORENWERK DESSAU GMBH, SZÁSZ-ANHALT TARTOMÁNY

4.

MUNKA NÉMETORSZÁGBAN ÉS SZÁSZ-ANHALTBAN

1. RÉSZ: MUNKAKERESÉS

1. ÁLLÁSKERESÉS A MUNKAÜGYI HIVATAL TÁMOGATÁSÁVAL
2. AZ ÁLLÁSKÖZVETÍTÉSI KÖLTSÉGVETÉS KIHASZNÁLÁSA AZ ÁLLÁS MEGSZERZÉSE ÉRDEKÉBEN
3. SZAKMAI INTEGRÁCIÓS INTÉZKEDÉSEKEN KERESZTÜL TÖRTÉNŐ TÁMOGATÁS
4. TOVÁBBTANULÁS AZ OKTATÁSI UTALVÁNY SEGÍTSÉGÉVEL

2. RÉSZ: FOGLALKOZTATÁSI SZABÁLYOK ÉS TÖRVÉNYEK

1. A MUNKASZERZŐDÉS
2. A MINIMÁLBÉR KIFIZETÉSE
3. MUNKAIDŐS SZABADSÁGSZABÁLYOK
4. FIZETÉS MUNKA NÉLKÜL
5. A KÜLÖNLEGES MUNKAFORMÁKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK
6. ELBOCSÁTÁS ÉS ELBOCSÁTÁS ELLENI VÉDELEM

3. RÉSZ: A MUNKAVÁLLALÓ JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI A MUNKAVISZONY MEGSZŰNÉSE ESETÉN

1. HA NEM KAPJA MEG A MUNKABÉRÉT
2. HA ELBOCSÁTOTTAK
3. MUNKANÉLKÜLI SEGÉLY ÉS ALAPJÖVEDELEM-TÁMOGATÁS

Ebben a három részből álló fejezetben többek között a következőket ismerheti meg, milyen eszközökkel támogatják az Ön munkakeresését, milyen lehetőségek vannak a szakmai integrációra, mire kell figyelnie a munkaszerződésében, és mit kell tennie elbocsátás és munkanélküliség esetén, figyelembe véve a munkavégzés speciális formáit.

A fejezet végén megtalálja azokat a tanácsadó központokat és elérhetőségeket is, amelyekhez Szász-Anhalt tartományban fordulhat.

1. RÉSZ: MUNKAKERESÉS

1. ÁLLÁSKERESÉS A MUNKAÜGYI HIVATAL TÁMOGATÁSÁVAL

A németországi álláskeresés első fontos lépése, hogy álláskeresőként regisztráltassa magát a **Szövetségi Munkaügyi Hivatalnál (1)**. Ennek előfeltétele egy érvényes regisztrációs cím. Postai úton elérhetőnek kell lennie a bejegyzett címen. Ez az Ön kapcsolattartási címe a Szövetségi Munkaügyi Ügynökséggel.

Álláskeresőként való regisztrációhoz használja a **„JOBBÖRSE” (2)** internetes portált, vagy vegye fel a kapcsolatot az illetékes **munkaügyi kirendeltséggel (3)** telefonon. Amint Önt „álláskeresőként” regisztrálták, uniós polgárként a német állampolgárokhoz hasonlóan Ön is jogosult a munkaügyi hivatal álláskeresői támogatására.

A munkaügyi hivatal segítséget nyújt a következőkben:

- álláskeresés, beleértve a jelentkezést és az interjút,
- munkakiválasztás,
- szakmai fejlődés és átképzés,
- szakma- és munkahelyváltás,
- szakmai továbbképzés stb.

1

2

3

Ha még nem beszél jól németül, akkor a munkaközvetítő irodában való találkozóra el kell kérnie valakit, aki elkíséri Önt a fordításhoz. Előzetesen adjon tippet a munkaközvetítőnek a német nyelvtudásáról. Ebben az esetben a munkaügyi hivatal tud Önnek tolmács forrádrót biztosítani.

A munkaügyi hivatal által nyújtott szolgáltatás ingyenes. Amint állás-keresőként regisztrált, vegye igénybe az illetékes munkaügyi hivatal által kínált szolgáltatásokat, hogy munkát találjon. Kérjen időpontot személyes tanácsadásra, hogy megbeszélhessük az egyéni helyzetét.

A munkaügyi hivatal állásközvetítő szolgáltatásának célja az Ön helyzetének egyéni elemzése. Az Ön szakmai és személyes készségei és képzettségei alapján egyéni pályázói profil készül, amelyet anonim módon közzéteszünk az állásbörzén. Ha van megfelelő állásajánlat az Ön számára, akkor személyes beszélgetésen, írásban vagy telefonon kap elhelyezési javaslatot. Az úgynevezett beilleszkedési megállapodás írásban rögzíti továbbá azokat a konkrét lépéseket, amelyeket Önnek és a munkaközvetítőnek egyaránt meg kell tennie annak érdekében, hogy Ön a lehető leggyorsabban megfelelő állást találjon.

Ha még a munkaügyi hivatal segítségével sem sikerül Önnek munkát találni, akkor Ön jogosult lehet **aktív munkaerőpiaci ösztönző intézkedésekre**. Ez akkor is érvényes, ha Ön nem jogosult munkanélküli segélyre. Itt tájékozódhat a **szociális törvény szerinti foglalkoztatást** elősegítő juttatásokról.

2. AZ ELHELYEZÉSI KÖLTSÉGVETÉS KIHASZNÁLÁSA

Uniós munkavállalóként Ön az úgynevezett **elhelyezési költségvetésből** pénzügyi támogatást igényelhet, ha társadalombiztosítási járulék-köteles munkát kíván vállalni. Ez lehetőséget ad az egyéni támogatásra és a különböző költségek megtérítésére.

Bizonyos feltételek mellett az elhelyezési költségvetés fedezheti a következő költségeket:

- a külföldi oktatási vagy szakmai bizonyítványok elismerésének költségei,
- a pályázati dokumentumok elkészítésének és elküldésének költségei,
- az állásinterjúkra való utazás költségei,
- a külföldi munkahelyre történő utazás utazási költségei,

- az otthonától távol eső munkahelyre való ingázás költségei,
- a munkaeszközök, például a munkaruha és a szerszámok költségei,
- Egyéb költségek, pl. fordítások, az egészségügyi hatóságok utasításai/igazolásai.

LABORATÓRIUMI MUNKA A HEPPE MEDICAL CHITOSAN GMBH-NÁL (HALLE)

3. ELŐSEGÍTÉS A SZAKMAI INTEGRÁCIÓS INTÉZKEDÉSEKEN KERESZTÜL

Ha Ön munkanélküli vagy a munkahelye elvesztésének veszélye fenyegeti, az „aktiválási és szakmai beilleszkedési intézkedések” révén támogatható. Az **aktiválási és elhelyezkedési utalvánnyal (AVGS)** a munkaügyi hivatal igazolja, hogy Ön megfelel a jogosultsági feltételeknek, és Önnel együtt meghatározza az intézkedés konkrét célját és tartalmát. Az AVGS feljogosítja Önt arra, hogy olyan szolgáltatót, magán-munkaközvetítőt vagy munkáltatót válasszon, amely megfelel az Ön karriercéljainak.

Az integrációs intézkedések például a következők

- állaspályázati képzés,
- készségfelmérés,
- edzés,
- szakmai ismeretek átadása, beleértve a munkához kapcsolódó nyelvi támogatást
- próbaüzem
- magánmunkaerő-közvetítési utalvány.

Döntse el a következő lépéseket a munkaközvetítő ügynökséggel konzultálva, figyelembe véve a helyi intézkedéseket.

Az elhelyezési költségvetésből nyújtott támogatáshoz az szükséges, hogy Önt munkanélküliség fenyegeesse. Nem kaphat támogatást, ha Ön állandó vagy tartós munkaviszonyban áll, vagy személyes okokból (pl. magasabb kereset/lakóhelyváltás) új munkahelyet keres.

Ha Ön munkanélküli segélyre jogosult, és legalább 6 hete munkanélküli, de még nem kapott állást, akkor jogosult egy magán-munkaközvetítő cég ingyenes igénybevételeire jogosító utalványra. Egy ilyen közvetítő igénybevétele jelentősen növelheti az új állás megtalálásának esélyeit.

Az oktatási utalvány
diszkrécionális juttatás.
Nincs rá jogi igénye. Oktatási
utalványt csak személyes
tanácsadás után kaphat.
Kérjen időpontot a munka-
ügyi hivatalban vagy a mun-
kaügyi központban.

4. TOVÁBBTANULÁS AZ OKTATÁSI UTALVÁNY SEGÍTSÉGÉVEL

Az oktatási utalvánnyal a munkaügyi hivatal támogatja az Ön szak-
képesítését, így megnő az esélye arra, hogy állandó állást találjon. Ez a
lehetőség akkor áll rendelkezésre, ha Ön már munkanélküli, vagy ha
már dolgozik, és szakmai ismereteit és készségeit a szakterületén
megváltozott követelményekhez kell igazítania, például az elbocsátás
veszélyének elhárítása vagy egy hiányzó szakképesítés pótlása érde-
kében.

Ha megfelel a **jogosultsági feltételeknek**, a munkaügyi kirendeltségtől
oktatási utalványt kaphat. Igazolja, hogy a továbbképzés költségeit
(tanfolyamköltségek, utazási költségek, a lakhelytől eltérő szállás és
étkezés költségei, valamint a gyermekgondozás költségei) fedezi, és
adott esetben a továbbképzési intézkedésben való részvétel ideje
alatt továbbra is folyósítják a munkanélküli-járadékot.

A szakmai továbbképzési intézkedések közé tartoznak:

- adaptációs minősítés
- felkészülés a külső vizsgára
- részleges képesítések
- átképzés egy képzési szolgáltatóval
- egyéni vállalati átképzés vagy
- részmunkaidős szakképzés (munkahelyi nyelvi támogatással
kombinálva lehetséges).

ALTMÄRKER FLEISCH UND WURSTWAREN GMBH, STENDALI JÁRÁS

2. RÉSZ: FOGLALKOZTATÁSI SZABÁLYOK ÉS TÖRVÉNYEK

1. A MUNKASZERZŐDÉS

**A munkáltató köteles legkésőbb a munkaviszony kezdetétől számított
1 hónapon belül írásbeli munkaszerződést adni Önnek. A munkaszer-
ződést a munkáltató és Ön írja alá.**

A munkaszerződésnek vagy a szerződés feltételeit tartalmazó doku-
mentumnak a következő információkat kell tartalmaznia:

- a munkáltató és a munkavállaló neve és címe
- a foglalkoztatás kezdete és időtartama
- a munka típusa és az Ön feladatainak leírása
- munkahely
- a kifizetés összege (általában bruttó fizetés)
- a fizetés összetétele (alapfizetés, adott esetben pótlékok,
prémiumok)
- munkaidő
- ünnepek
- a munkaszerződés felmondásának határideje
- hivatkozás az alkalmazandó kollektív szerződésekre vagy vállalati
és szolgáltatási megállapodásokra.

A munkabérre, munkaidőre, szabadságra és felmondási időre vonat-
kozó információk helyettesíthetők a vonatkozó kollektív szerződésre
vagy üzemi vagy szolgáltatási megállapodásra való hivatkozással.

Egyes németországi munkál-
tatók úgy toboroznak szak-
képzett munkavállalókat
más uniós országokban,
hogy lakást vagy ingyenes
német nyelvtanfolyamot kí-
nálnak. A munkaszerződések
vagy a továbbképzési szerző-
dések gyakran tartalmaznak
visszafizetési záradékot. A
visszafizetési záradék arra
kötelezi Önt, hogy egy bizo-
nyos ideig a munkáltatójánál
dolgozzon. Ha ezután idő
előtt ki akar lépni, vagy mun-
káltatót akar váltani, vissza
kell fizetnie a munkáltató
által nyújtott kiegészítő jut-
tatásokat, például a nyelv-
tanfolyamok vagy a lakbér
költségeit. Ha a munkaszer-
ződésében van visszafizetési
záradék, kérjen egyéni taná-
csadást egy tanácsadó köz-
pontban. Sok esetben az
ilyen megállapodások nem
hatékonyak. A visszafizetési
záradékkal rendelkező mun-
kaszerződések gyakran rossz
és tisztességtelen munkakö-
rűlményekkel járó munka-
helyek.

2. A MINIMÁLBÉR SZERINTI FIZETÉS

Németországban az általános **törvényes minimálbér** az az alsó bérhatar, amely alá a bérek nem csökkenhetnek. Németországban minden munkáltató köteles a törvényes minimálbért fizetni. Ez attól függetlenül érvényes, hogy német vagy külföldi munkavállaló kap-e fizetést. Ez akkor is érvényes, ha a munkáltató nem elégedett a munkavállaló teljesítményével.

Szász-Anhaltban a minimálbér megegyezik a többi szövetségi államban érvényes minimálbérrel. A törvényes minimálbér szintjében tehát nincsenek állam-specifikus vagy kelet-nyugati különbségek. Léteznek azonban állam-specifikus ágazati minimálbérek, amelyekről kollektív szerződésben tárgyalnak. Így lehetséges, hogy a törvényben előírt minimálbér nem felel meg az országnak, ha az adott iparágban magasabb bérek a szokásosak. Még ha a minimálbért kapja is, győződjön meg arról, hogy a bér összege nem sérti az **erkölcstelen díjazás tilalmát**.

A németországi törvényes minimálbért rendszeresen a minimálbérbizottság állapítja meg. 2022. október 1. óta a törvényben rögzített minimálbért óránkénti 12 euróra emelték.

Németországban az állami vámhatóság ellenőrzi, hogy a munkáltató betartja-e az előírt minimálbért. Ha ez nem így van, a munkáltatónak utólag kell kifizetnie a minimálbért. Ezenkívül pénzbírsággal is szankcionálhatják.

Ha nem kapja meg a minimálbért, hívja a **minimálbér forródrótot** (Bürgertelefon des BMAS 030 60 28 00 28). Ez a vonal fogadja a minimálbérről szóló törvény megsértésével kapcsolatos panaszokat és bejelentéseket.

A németországi minimálbérről bővebb információ a **DGB témaköri** oldalán található.

3. MUNKAIDŐ- ÉS SZABADSÁGSZABÁLYOK

Németországban a munkaidőt törvény szabályozza. A munkaidő az az időtartam, amely alatt a munkavállalóknak vagy gyakornokoknak a munkaadó rendelkezésére kell bocsátaniuk a munkájukat. Azt az időt, amikor valaki készen áll a munkakezdésre, **munkakészültségnek** nevezzük. Ez a „várakozási idő” is munkaidőnek számít. Kivétel: Tehergépkocsi-vezetők esetében a készenléti idő nem számít munkaidőnek.

Munkaidejük nem haladhatja **meg a napi 8 órát**. Néhány kivételtől eltekintve a pihenőszünetek és a munkába járás nem számítanak munkaidőnek. A munkaidő **legfeljebb tíz órára hosszabbítható**, ha a napi átlagos munkaidő nem haladja meg a napi nyolc órát hat hónapon belül. Vasárnap és munkaszüneti napokon tilos a munkavégzés. Csak bizonyos ágazatok és tevékenységek esetében vannak törvényes vagy kollektív megállapodás szerinti kivételek a munkaidő-szabályozás alól. A jogi kivételeket a munkaidőről szóló törvény szabályozza.

SZABADSÁG

A németországi munkavállalóknak naptári évenként legalább 24 munkanap fizetett szabadság jár. Ez évente négy hét szabadságot jelent, mivel a szombati napok is munkanapnak számítanak. A jogosultság csak a munkaviszony kezdetétől számított hat hónap elteltével keletkezik. Ha a munkaviszony kevesebb, mint hat hónapig tart, akkor a szabadságra időarányosan (havonta két munkanap) jogosult.

A szabadságot a munkaszerződés szabályozza. A kollektív szerződésen alapuló munkaszerződések esetében a szabadság időtartama általában hosszabb. A fiatalokra az ifjúsági munkavédelmi törvény üdülési szabályai vonatkoznak. Az ifjúsági munkavédelmi törvény életkortól függően legfeljebb 30 munkanap szabadságot ír elő.

A szabadságot mindig írásban kell kérelmeznie a munkáltatójánál. A szabadság időtartamát általában szabadon választhatja meg. Vannak azonban olyan esetek, amikor a munkáltató operatív okokból korlátozhatja vagy megtagadhatja az Ön szabadságolási kívánságait.

Ha Ön olyan személyekkel él egy háztartásban, akiknek a neveléséért, gondozásáért vagy ápolásáért Ön felel, a munkaidőre vonatkozó jogszabályi előírások nem vonatkoznak rá. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a nap 24 órájában a munkáltató rendelkezésére kell állnia. Ha úgy érzi, hogy a munkáltatója kihasználja Önt, és rosszul bántik Önnel, forduljon tanácsért egy tanácsadó központhoz a lakóhelyén.

Dokumentálja a napi munkaidejét: Minden nap írja le a munkaidejét és a szüneteket. A főnöke/felügyelője írja alá a feljegyzéseket. Ha ez nem lehetséges, kérjen meg egy kollégát, hogy írja alá. Vitás esetekben ez fontos alapot ad Önnek a tényleges munkaidejének bizonyításához.

Ha megbetegszik, ezt a lehető leghamarabb jelentenie kell a munkáltatónak. Orvosi igazolásra legkésőbb a betegség 4. naptári napjától van szükség. Példa: Ha pénteken megbetegedett, hétfőn orvosi igazolást kell benyújtania a munkáltatónak. A munkáltató azonban megkövetelheti, hogy a betegnyilatkozatot a betegség első napján nyújtsák be. Ezeket a határidőket feltétlenül be kell tartania, mivel ennek elmulasztása elbocsátást vonhat maga után.

4. FIZETÉS MUNKA NÉLKÜL

Ha Ön négy hétnél hosszabb ideig dolgozik egy vállalatnál, és megbetegszik, 6 hétig igényt tarthat a munkáltatóval szemben a rendszeres munkabérének kifizetésére. Ez akkor is érvényes, ha Ön sportbaleset miatt nem alkalmas a munkavégzésre.

Ha viszont Ön szándékosan veszélyeztette az egészségét, például ittasan vezetett vagy szívrohamot követően dohányzott, a munkáltatója megtagadhatja a bérének kifizetését.

5. A KÜLÖNLEGES MUNKAFORMÁKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Az uniós munkavállalók számára Németországban számos különleges munkaforma létezik. Ezeket a különleges formákat részben a mozgó munkavégzés mértéke és a munkaviszony megfelelő időtartama, a tevékenységi terület, a munkáltató lakóhelye stb. határozza meg.

A foglalkoztatás e különleges formái a következők

- közzétett dolgozók
- határon átnyúló ingázók
- szezonális munkavállalók
- au pair
- önfoglalkoztatás
- csekély mértékű foglalkoztatás („mini-munkahely”)

Ezekre a speciális munkaformákra külön szabályok, jogok és kötelezettségek vonatkoznak a munkajog, a társadalombiztosítási kötelezettségek, a családi ellátások és a nyugdíjak területén.

Az EU Munkavállalói Egyenlő Bánásmód Hatóságának Info-thekjában található „**A munkavégzés különleges formái**” című témakörhöz tartozó oldalon találja meg az ezekre a különleges munkaformákra vonatkozó részletes információkat.

6. ELBOCSÁTÁS ÉS ELBOCSÁTÁS ELLENI VÉDELEM

Németországban kétféle elbocsátás létezik. Egy „rendes” és egy „rendkívüli” elbocsátás.

A **rendkívüli felmondás** határidő nélküli. Ez azt jelenti, hogy a munkaviszony a felmondás közlésével megszűnik. Ez az eset meglehetősen ritka, mivel különleges feltételeknek kell teljesülniük ahhoz, hogy ez a fajta elbocsátás érvényes legyen.

Rendes felmondás esetén a munkáltatónak négyhetes felmondási idővel kell felmondania a hónap 15. napjával vagy a hónap végére. Minél hosszabb a munkaviszony, annál hosszabb a felmondási idő. Ha például egy munkavállaló 15 éve dolgozik a vállalatnál, a felmondási idő hat hónap a naptári hónap végéig.

A felmondási védelemről szóló törvény (KSchG) értelmében Ön különleges felmondási védelmet élvez, ha

- az Ön munkaviszonya a felmondás időpontjában több mint hat hónapja áll fenn, és
- ön egy 10 főnél több alkalmazottat foglalkoztató vállalatnál dolgozik.

A **felmondásvédelmi törvény kimondja**, hogy a munkáltató általi felmondásnak szociálisan indokoltnak kell lennie. A munkáltatónak konkrétan meg kell indokolnia, hogy a munkavállaló miért nem tud tovább dolgozni a vállalatánál. Ezek az okok lehetnek a munkavállaló személyében vagy viselkedésében rejlő okok, de alapulhatnak sürgős működési követelményeken is.

Ha a felmondásvédelmi törvény nem alkalmazható, mert a munkaviszony túl rövid vagy a vállalkozás túl kicsi, a munkáltató indoklás nélkül elbocsáthatja a munkavállalót.

Ez azonban nem vonatkozik arra az esetre, ha Ön egy különösen kiszolgáltatott csoporthoz tartozik.

Ha az Ön vállalatánál van üzemi tanács, a munkáltatónak az Ön elbocsátásáról konzultálnia kell az üzemi tanáccsal. Az üzemi tanáccsal való konzultáció nélküli elbocsátás érvénytelen.

Az elbocsátás csak akkor hatályos, ha az írásban történik. Szóbeli felmondás, e-mail-ben, faxon vagy SMS-ben történő felmondás érvénytelen. Az elbocsátás a betegszabadság ideje alatt is lehetséges.

Ha elbocsátják, azonnal értesítse az üzemi tanácsot. Az üzemi tanács egy héten belül bizonyos indokok alapján kifogást emelhet az elbocsátás ellen.

Ha jogi lépéseket kíván tenni az elbocsátás ellen, az elbocsátásról szóló írásbeli értesítés kézhezvételétől számított 3 héten belül „elbocsátás elleni védelmi keresetet” kell benyújtania a munkaügyi bírósághoz. Ha a panaszt nem nyújtják be időben, az elutasítás jogerőre emelkedik. Ezt a határidőt akkor is be kell tartani, ha az Ön munkaviszonya nem tartozik a felmondásvédelmi törvény hatálya alá.

További információ a **BMAS elbocsátás elleni védelemről szóló kiadványában található**. Ha elbocsátás érte Önt, minél hamarabb kérjen tanácsot ügyvédtől vagy tanácsadó központtól.

IPT - PERGANDE, GESELLSCHAFT FÜR INNOVATIVE PARTICLE TECHNOLOGY MBH, ANHALT-BITTERFELD

3.RÉSZ: A MUNKAVÁLLALÓK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI MUNKAHELY ELVESZTÉSE ESETÉN

Abban az esetben, ha Önt elbocsátják vagy elveszíti a munkáját, különböző lehetőségei vannak arra, hogy jogi segítséget kérjen. Az Ön saját érdeke, hogy időben eleget tegyen a munkaviszonya megszűnésének bejelentésére és dokumentálására vonatkozó kötelezettségének.

1. HA NEM KAPJA MEG A MUNKABÉRÉT

Ha a munkáltatója nem fizeti ki a megállapított bért, írjon neki, és követelje a ki nem fizetett bér kifizetését. Ügyeljen arra, hogy a fizetési határidőt 2 hétre szabja meg. Ebben a levélben meg kell adnia, hogy mennyi munkaidőre kéri a bért, a bér összegét és a bankszámla adatait.

Ha az Ön vállalatánál van üzemi tanács, akkor az elmaradt bérkifizetésekkel kapcsolatban az üzemi tanácsnál vagy a vállalat más, ezért felelős szervénél (pl. üzemi megbízott) kell panaszt tennie. Segítséget tudnak nyújtani a bérkövetelésekkel kapcsolatban is.

Ha mindezek ellenére a munkáltató nem válaszol az Ön fizetési kérelmére a megadott határidőn belül, akkor Ön a munkaügyi bírósághoz benyújtott keresettel bírósági úton érvényesítheti bérkövetelését. Ha Ön nem beszél elég jól németül a per lefolytatásához, a bíróság automatikusan tolmácsot hív.

FIGYELEM: A bíróságon kell bizonyítani a bérkövetelését. Ezért minden nap írja fel a munkaidejét. A főnöke/felügyelője írja alá a feljegyzéseket. Ha ez nem lehetséges, kérjen meg egy kollégát, hogy írja alá. Használhatja a munkaidő-naptárt, amelyet letölthet és kinyomtathat. Készítsen fényképeket mobiltelefonjával is. Minél több bizonyítékkal rendelkezik, annál nagyobb az esélye, hogy megkapja a pénzét.

Ne felejtse el megőrizni az írásos munkaszerződéseket vagy más dokumentumokat, amelyekben szerepel a kapott fizetés összege, valamint a kapott fizetési bizonylatok.

Figyeljen a munkaszerződésében meghatározott „kizáró határidőre”. Ön csak a kizáró határidőn belül érvényesítheti bérkövetelését a munkáltatóval szemben. Ezen időszak lejártá után a bérkövetelés megszűnik. A kizárási időszakot a kollektív szerződés is szabályozhatja.

Ha elmulasztja a határidőt, annak súlyos következményei lesznek: az elbocsátás a felmondási idő lejártával hatályossá válik, és Ön már nem léphet fel ellene jogi úton.

A lehető leghamarabb vegye igénybe a szakszervezetek vagy más tanácsadó központok segítségét, vagy forduljon munkajogra szakosodott ügyvédhez.

2. HA ELBOCSÁTOTTAK

Ha elbocsátották, az elbocsátásról szóló értesítés kézhezvételétől számított **3 héten** belül panaszt kell benyújtania a bírósághoz. Ez a határidő minden elbocsátásra vonatkozik, függetlenül attól, hogy Önre vonatkozik-e a felmondásvédelmi törvény.

Az elbocsátás elleni védelem iránti keresetet saját maga is benyújthatja a **munkaügyi bíróságon**, azaz nem kell ügyvédi képviselőt igénybe vennie. Ügyvédi képviselőre csak másodfokon van szükség. A felmondás elleni védelem iránti kereset benyújtásának célja, hogy a munkaügyi bíróság az elbocsátás érvénytelenségét állapítsa meg. Ha a kereset sikeres, az elbocsátás érvénytelen. Ez azt jelenti, hogy az Ön munkaviszonya továbbra is fennáll. Ezután el kell mennie dolgozni, és a munkáltatónak ki kell fizetnie a munkabérét. Ön akkor is indíthat elbocsátás elleni keresetet, ha nem kívánja folytatni a munkaviszonyát, de végkielégítést szeretne kapni.

A lehető leghamarabb vegye igénybe a szakszervezetek vagy más tanácsadó központok segítségét, vagy forduljon munkajoggal foglalkozó ügyvédhez. Panaszt nyújthat be a munkaügyi bírósághoz abban a kerületben, ahol a **munkáltató** lakóhelye vagy telephelye van, vagy ahol a munkát általában végzik vagy utoljára végezték. Ne feledje, hogy hozza magával az írásos munkaszerződést, a munkaidő-nyilvántartást vagy más dokumentumokat, amelyekből kiderül a fizetés összege, valamint a kapott fizetési bizonylatok másolatát.

FIGYELEM: A bírósági eljárások során **jogi költségek** merülnek fel. Ezeket általában annak a félnek kell viselnie, aki elveszíti az ügyet. Ha az ügyet részben megnyerik, a költségek arányosan oszlanak meg. Első körben mindkét félnek magának kell viselnie az **ügyvédi költségeket**. Ezért Önnek akkor is ki kell fizetnie az ügyvédi díjat, ha megnyeri az ügyet.

Ha nem tudja megfizetni a jogvita költségeit, költségmentességet igényelhet. A költségmentesség minden bírósági eljáráshoz vagy jogi tanácsadáshoz jár, nem korlátozódik a munkajogi eljárásokra. További információ a GYIK-ben.

A legalább 3 hónapja szakszervezeti tagsággal rendelkező munkavállalóknak a szakszervezet ingyenes tanácsadást és képviselőt biztosít a bíróság előtt.

Ha uniós polgárként nehezen tudja érvényesíteni **jogait a német hatóságoknál**, a nemzeti hatóságok ingyenes SOLVIT-szolgálatát, amely az összes uniós országban, valamint Izlandon, Liechtensteinben és Norvégiában is képviselteti magát, segíthet. Ennek előfeltétele, hogy Ön még nem fordult bírósághoz, és hogy az ügy az uniós joggal kapcsolatos. A **SOLVIT**-tal online lehet kapcsolatba lépni a **SOLVIT honlapon** található kapcsolatfelvételi űrlapon keresztül.

3. MUNKANÉLKÜLI SEGÉLY ÉS ALAPJÖVEDELEM-TÁMOGATÁS

Ha Ön munkanélkülivé válik, jogosult **munkanélküli ellátásra**, például **munkanélküli segélyre** és alapjövedelem-támogatásra. Ehhez annak az országnak a foglalkoztatási szolgálatához kell fordulnia, ahol utoljára dolgozott.

Az Ön munkanélküli-ellátásra való jogosultsága ugyanolyan feltételekhez kötött, mint annak az országnak az állampolgáraié, ahol Ön utoljára dolgozott. A más országokban szerzett foglalkoztatási és biztosítási időszakokat figyelembe vesszük az Ön igényének feldolgozása során. Ha Ön nem abban az országban dolgozik, ahol él (pl. határmenti munkavállaló), különleges szabályok vonatkoznak rá.

MUNKANÉLKÜLI SEGÉLY

Ha Ön **legutóbb Németországban dolgozott**, bizonyos feltételek mellett jogosult munkanélküli-ellátásra. Az egyik feltétel, hogy Ön korábban bizonyos ideig dolgozott. Általános szabály, hogy az elmúlt 30 hónapban **legalább 12 hónapig** kötelező társadalombiztosítással járó munkát kellett végeznie. Ha Ön főként rövid ideig, de legfeljebb 14 hétig volt munkaviszonyban, akkor elegendő lehet 6 hónapos munkaviszony.

A munkaviszonya megszűnése előtt legalább **3 hónappal** személyesen kell regisztrálnia magát álláskeresőként az illetékes munkaügyi hivatalban. Ha kevesebb mint 3 hónappal korábban értesül munkaviszonya megszűnéséről, **3 napon** belül személyesen kell jelentkeznie az illetékes munkaügyi hivatalnál. A határidő betartása érdekében telefonon (ingyenes szolgáltatási szám: 0800 4 5555 000) vagy online is regisztrálhatja magát álláskeresőként. A személyes találkozóra egy későbbi időpontban kerülhet sor. Ha elmulasztja a határidőt, zárolási időszakkal kell szembenéznie, amely alatt nem kap semmilyen ellátást az SGB III (munkanélküli ellátás I) alapján.

Ha a munkanélküli-ellátást magával szeretné vinni egy másik országba, előbb kapcsolatba kell lépnie a munkaügyi hivattal, és teljesítenie kell bizonyos feltételeket. Ellenkező esetben elveszítheti az ellátásra való jogosultságát.

A munkanélküli segélyről bővebb információt a **Szövetségi Foglalkoztatási** Hivatal munkanélkülieknek szóló tájékoztatójában talál.

A munkanélküli-ellátásra való jogosultságát 3-6 hónapra magával viheti egy másik uniós országba, hogy ez idő alatt ott munkát keressen. Ez azt jelenti, hogy egy másik uniós országból származó munkanélküli-járadékát magával viheti, ha Németországban keres munkát. És fordítva: a német munkanélküli-ellátást magával viheti egy másik uniós országba. Erről bővebb információt a Szövetségi **Foglalkoztatási** Hivatalnak a munkanélküli ellátásokról és a külföldi munkavállalásról szóló tájékoztatójában talál.

ALAPJÖVEDELEM TÁMOGATÁSA

Az alapjövedelem-támogatás a megélhetéshez szükséges minimális pénzügyi forrásokat biztosítja.

Azok a munkaképes személyek, akik munkát keresnek, és nem, vagy túl kevés munkanélküli segélyre jogosultak, vagy túl alacsony jövedelemmel rendelkeznek, a Szociális Törvénykönyv Második Könyve (SGB II) szerinti munkanélküli segély II-ben részesülnek, amelyet „Hartz IV” néven ismerünk.

Azok a személyek, akik például betegség vagy nyugdíjkorhatár miatt nem képesek dolgozni, és ezért nem tudnak dolgozni, a tizenkettedik szociális törvénykönyv (SGB XII) alapján kapnak támogatást.

FELHÍVJUK FIGYELMÉT, hogy az uniós állampolgárokra különleges szabályok vonatkoznak az említett szociális juttatásokhoz való hozzáférés tekintetében:

A szociális törvénykönyv második könyve (SGB II) alapján akkor kaphat ellátást, ha Ön

- Németországban dolgozik, de nem keres annyit, hogy fedezze a megélhetési költségeit, vagy
- több mint egy éve dolgozott Németországban, és önhibáján kívül munkanélkülivé vált. Ha Ön egy évnél rövidebb ideje dolgozik, az ellátások 6 hónapra korlátozódnak.

Az egyedülálló vagy egyszülős kedvezményezettek jelenleg havi 449 eurót kapnak (2022). A szállás és a fűtés észszerű költségei is fedezve vannak. Az Ön jövedelmét figyelembe veszik.

Ha Ön kizárólag munkakeresés céljából tartózkodik Németországban, és korábban nem dolgozott itt elég hosszú ideig, akkor csak 5 év jogszzerű németországi tartózkodás után kaphat az SGB II (alapellátás) és az SGB XII (szociális segély) szerinti ellátásokat.

Ha Ön nem jogosult szociális segélyre, de segítségre szorul, akkor az SGB XII szerinti ellátásokat kaphat élelmezésre, személyes higiénia és egészségügyre, valamint lakhatásra és étkezésre az ország elhagyásáig, illetve két éven belül legfeljebb egy hónapig (áthidaló ellátások). Ezek az ellátások egy hónapnál hosszabb időre is nyújthatók egyedi, különösen nehéz esetekben (pl. utazási képtelenség).

Részletes információ a Szövetségi Munkaügyi Hivatal Arbeitslosengeld II/Sozialgeld - Grundsicherung für Arbeitsuchende SGB II című tájékoztatójában található.

Használhatja a Szövetségi Munkaügyi és Szociális Minisztérium kérdés- és válaszkatalógusát is.

Nem kell hajlandónak lennie elhagyni az országot ahhoz, hogy áthidaló juttatásban részesüljön! Következésképpen a távozási szándékot nem kell dokumentálni.

Ha Ön Németországban szociális ellátásra jogosult, ez a Németországban élő családtagjaira is vonatkozik.

FAM MAGDEBURGER FÖRDERANLAGEN UND BAUMASCHINEN GMBH

TOTAL FINOMÍTÓ, SAALE KÖRZET

KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK ÉS TANÁCSADÁS A HELYSZÍNEEN

BemA – Beratung migrantischer Arbeitskräfte

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

Agentur für Arbeit , Jobcenter

TÁJÉKOZTATÓ ANYAGOK ÉS PORTÁLOK

Wissen ist Schutz!
Was Sie wissen sollten, um in Deutschland erfolgreich zu arbeiten.

Praxisleitfaden für EU-Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer in Deutschland

Alles was Sie wissen sollten zu Arbeit, Ausbildung und Studium

Willkommen in Deutschland

TRIMET ALUMINIUM AG, HARZ MEGYE

5. A SZAKMAI KÉPESÍTÉSEK ELISMERÉSE

1. A DIPLOMÁK ÉS SZAKMAI KÉPESÍTÉSEK ELISMERÉSE
2. ELISMERÉS A SZABÁLYOZOTT SZAKMÁKBAN
3. AZ ELISMERT KÉPESÍTÉSEL NEM RENDELKEZŐ SZAKMÁK ELISMERÉSE
4. AZ ISKOLAI ÉS EGYETEMI KÉPESÍTÉSEK ELISMERÉSE
5. SEGÍTSÉGNYÚJTÁS A SZAKMAI ELISMERÉSHEZ

1. A DIPLOMÁK ÉS SZAKMAI KÉPESÍTÉSEK ELISMERÉSE

Szakmai vagy egyetemi végzettséggel rendelkező szakemberként Önnek törvényes joga van ahhoz, hogy végzettségét egy német végzettséggel összehasonlítsák és értékeljék. Mivel a német munkaerőpiacon a diploma és a képesítés döntő fontosságú az elhelyezkedési esélyek és a megfelelő fizetés szempontjából, a diploma és a képesítés elismerésének a jól fizető munka megtalálása érdekében tett erőfeszítései során előtérbe kell kerülnie.

2. ELISMERÉS A SZABÁLYOZOTT SZAKMÁKBAN

A szabályozott szakmákban az elismerés kötelező (függetlenül a képzés országától). Példák a szabályozott szakmákra: Orvosi szakmák (az asszisztensi szakmák kivételével), ügyvéd, tanár, pedagógus vagy mérnök. A Németországban szabályozott szakmák listája [itt](#) található.

Az elismerési eljárás során ellenőrzik, hogy az Ön szakmai képzettsége összehasonlítható-e a német referencia szakmával. Ez azt jelenti, hogy az ekvivalenciát ellenőrzik. Ebből a célból az illetékes hatóság betekint az Ön dokumentumaiba (pl. diplomák, vizsgák, képzési tartalmak stb.). Ebben az Ön szakmai tapasztalata is szerepet játszik.

Az elismerési eljárásokat Németországban a szakképesítések elismeréséért felelős különböző hivatalok végzik. A döntő tényező az, hogy melyik foglalkozásról van szó. A több nyelven elérhető **Elismeréskeresőben** megtudhatja, hogy melyik hivatal illetékes az Ön számára.

PÉLDA: Ha szeretné megtudni, hogy el lehet-e ismerni pedagógusképzését, és ha igen, hol, akkor adja meg szakmáját az Elismeréskeresőben. Itt találja a legfontosabb információkat arról, hogy az Ön szakmája szabályozott-e vagy sem, milyen követelményeket támasztanak a szakmával szemben Németországban, és milyen képzést kell elvégeznie. Az elismeréskereső elirányítja Önt ahhoz a hivatalhoz is, ahol kérelmezheti a szakmája egyenértékűségének megállapítását.

Ebben a fejezetben megismerheti, mely szakmák elismerése szükséges, mit kell figyelembe vennie a képesítésének elismerési eljárásában, és mely hivatalok támogatják Önt a szakmai elismerésben.

A fejezet végén megtalálja azokat a tanácsadó központokat és elérhetőségeket is, amelyekhez Szász-Anhalt tartományban fordulhat.

3. SZAKMA ELISMERÉSE ELISMERT KÉPESÍTÉS NÉLKÜL

Németországban számos szakma gyakorolható elismert képesítés nélkül, az úgynevezett nem szabályozott szakmák. Németországban a nem szabályozott szakmák közé tartozik minden olyan szakma, amelyet a duális rendszerben (szakiskola és vállalati képzés) képeznek. Jelenleg mintegy 330 foglalkozás létezik. A nem szabályozott szakmák esetében a hivatalos elismerés nem kötelező feltétele a munkába lépésnek. Jelentkezhet közvetlenül egy munkáltatónál vízvezeték-szerelőnek, autószerelőnek vagy akár ipari ügyintézőnek.

4. AZ ISKOLAI ÉS EGYETEMI KÉPESÍTÉSEK ELISMERÉSE

A szövetségi államok (Länder) bizonyítványok elismerésével foglalkozó hivatalai döntenek arról, hogy a német iskolai végzettség egyenértékű-e a német egyetemi végzettséggel szakképzési célokra. Ezeket a hivatalokat az **anabin adatbázisban (1)** érheti el. Általában az egyetem feladata az érettségi bizonyítványok elismerése az egyetemi felvételi céljából.

Ha Ön külföldön szerzett egyetemi diplomát, akkor a Külföldi Oktatásiügyi Központi Hivatal (**Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen, ZAB**) (2) értékelheti a bizonyítványát, és megkaphatja az értékelést arról, hogy az Ön végzettsége melyik német egyetemi diplomához hasonlítható. Ez nemcsak azt jelenti, hogy sokkal gyorsabban juthat munkához, hanem azt is, hogy a képesítéseit megfelelően elismerik. Tanulmányainak és vizsgáinak elismeréséért általában az az egyetem felelős, ahová jelentkezni szeretne. Ez alól kivételt képeznek az államvizsgával záruló, és a szövetségi államok megfelelő vizsgahivatalai által elismert szakok. Ők fogják felmérni, hogy Ön milyen szinten folytathatja tanulmányait Németországban.

Az első kapcsolattartó pontok az **egyetemek (3)** hallgatói titkárságai és a **Német Akadémiai Csereszolgálat (DAAD) (4)**, amely tanácsot ad a mesterképzéssel és a doktori képzéssel kapcsolatban is. Az egyetemi és az iskolai szektorban alkalmazott elismerési eljárásokról részletes információk **itt (5)** találhatóak.

5. A SZAKMAI ELISMERÉS TÁMOGATÁSA

Az **„Elismerés Németországban”** portál átfogó és profilhoz kapcsolódó információkat nyújt a németországi szakmai elismerés különböző szabályairól és eljárásairól. A portál **„Felismeréskeresője”** lépésről lépésre végigvezeti Önt a felismerési eljáráson. Ezen kívül átfogó információkat talál a legfontosabb kérdésekre, mint például:

- Hogyan tudhatom meg a referenciafoglalkozásomat?
- Hol tudom meg, hogy a szakmám szabályozott-e vagy sem?
- Hol talállok tanácsadó központokat?
- Hogyan működik az elismerési eljárás?
- Mit tegyek, ha nem kapom meg az elismerést?

Az uniós polgároknak lehetőségük van arra, hogy az uniós szakmai elismerési irányelv 57b. cikke értelmében a németországi tanácsadó központot vegyék igénybe szakképesítésük elismeréséhez. Ehhez forduljon a németországi tanácsadó központhoz.

KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK ÉS TANÁCSADÁS A HELYSZÍNEN

Helyszíni tanácsadás:

Az IQ Network Saxony-Anhalt támogatja Önt a szakmai vagy egyetemi képesítésének elismerési eljárásával kapcsolatos tanácsadással. A szakma részleges elismerését Németországban is támogatják, például a képesítési tanácsadás révén.

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

TÁJÉKOZTATÓ ANYAGOK ÉS PORTÁLOK

Praxisleitfaden für EU-Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer in Deutschland

Anerkennung Ihres Berufsabschlusses – Verfahren aus dem Ausland

Anerkennung ausländischer Berufsabschlüsse

Checkliste IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt

Alles was Sie wissen sollten zu Arbeit, Ausbildung und Studium

Willkommen in Deutschland

DOSSZIÉ: UNIÓS POLGÁRSÁG

AZ ÖN JOGÁLLÁSA, JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI UNIÓS POLGÁRKÉNT

I. AZ UNIÓS POLGÁRSÁG

Az **EUSZ 9. (2)** cikke és az **EUMSZ 20. (3)** cikke szerint **uniós polgár (1)** az, aki az Unió valamely tagállamának állampolgárságával rendelkezik. Az uniós polgárság kiegészíti a nemzeti polgárságot, de nem helyettesíti azt. A tagállami állampolgárságból eredő jogokon és kötelezettségeken kívül számos további jogot és kötelezettséget is magában foglal.

II. AZ UNIÓS POLGÁRSÁG FORMÁJA (EUMSZ 20. CIKK)

Az uniós polgárok jogállása minden uniós polgár esetében magában foglalja a következőket

- a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog (EUMSZ 21. cikk),
- a választójog és a választhatóság az európai parlamenti választásokon és az önkormányzati választásokon a lakóhelye szerinti tagállamban (EUMSZ 22. cikk (1) bekezdés), az adott állam állampolgáraival azonos feltételek mellett
- bármely tagállam diplomáciai vagy konzuli hatóságai által egy (nem uniós) harmadik országban nyújtott diplomáciai védelemhez való jog;
- az Európai Parlamenthez való petíciós jog, valamint az Európai Parlament által kinevezett ombudsmanhoz való fordulás joga az uniós intézmények és szervek tevékenységében előforduló hivatali visszaosságok feltárása érdekében (mindkettő az EUMSZ 24. cikke alapján),
- az Unió bármely intézményéhez vagy szervéhez a tagállamok nyelveinek egyikén írni, és ugyanezen a nyelven választ kapni (az EUMSZ 24. cikkének (4) bekezdése),
- az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való hozzáférés joga, bizonyos feltételek mellett (EUMSZ 15. cikk (3) bekezdés).

1

2

3

III. A MUNKAVÁLLALÓK SZABAD MOZGÁSA AZ EURÓPAI UNIÓN BELÜL

Az uniós polgársághoz kapcsolódó legfontosabb jog **a munkavállalók szabad mozgása**. Ez az EU négy alapvető szabadságának egyike, és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 45. cikkében **foglalt elv**. A személyek szabad mozgása lehetővé teszi a 27 uniós tagállam, valamint Izland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc állampolgárai számára, **hogyan munkavállalási engedély nélkül vállaljanak munkát ezen országokban valamelyikében**.

A munkavállalók szabad mozgása a fent említett országok állampolgárainak családtagjaira is vonatkozik, még akkor is, ha a családtagok harmadik országból származnak.

A munkavállalók szabad mozgása keretében Ön jogosult a következőkre

- más országban keres munkát
- hogy munkavállalási engedély nélkül dolgozhasson ott,
- hogy e célból ott éljen,
- hogy a munkaviszony megszűnése után is ott maradjon,
- a munkavállalás, az oktatás és képzés, a szakszervezetek, a lakhatás és minden más szociális és adókedvezmény, valamint a munkakörülmények tekintetében ugyanolyan elbánásban részesüljenek, mint a fogadó ország állampolgárai.

A munkavállalók szabad mozgását a következő személyek vagy személyek csoportjai igényelhetik:

- Álláskereső, azaz olyan uniós polgár, akik bizonyos feltételek teljesülése esetén egy másik uniós országba költöznek álláskeresés céljából,
- más uniós országban dolgozó uniós polgár,
- a külföldi munkavállalás után a származási országukba visszatérő uniós polgár,
- a fent említett személyek családtagjai.

Kicsit eltérő szabályok vonatkozhatnak az önálló vállalkozóvá válni kívánó személyekre, a diákokra, a nyugdíjasokra és más inaktív személyekre.

IV. AZ UNIÓS MUNKAVÁLLALÓKKAL SZEMBENI EGYENLŐ BÁNÁSMÓD

Uniós állampolgárként Ön elvileg jogosult az egyenlő bánásmódra a következők tekintetében:

- Toborzás,
- munkakörülmények,
- promóció,
- fizetni,
- a szakképzéshez való hozzáférés,
- foglalkoztatói nyugdíjak és
- elbocsátás.

Az egyenlő bánásmód elve a munkavállalók szabad mozgásáról szóló uniós **irányelv értelmében több területre is kiterjed**:

- az oktatáshoz, szakiskolákhoz és továbbképzéshez való hozzáférés,
- a lakhatáshoz való hozzáférés, beleértve a szociális lakhatást, vagy a lakástulajdon megszerzésének megkönnyítése,
- szociális és adókedvezmények, beleértve a kiegészítő életkezdési támogatásokat, ha az Ön jövedelme túl alacsony.

Az egyenlő bánásmóddal való jog az álláskereső számára:

Ön ugyanarra a támogatásra jogosult az állami foglalkoztatási szolgálatok részéről, mint a fogadó ország állampolgárai. A megélhetési ellátásokra azonban korlátozások vonatkoznak.

Munkavállalóként Ön a munkavégzés első napjától kezdve ugyanazokra a juttatásokra jogosult, mint a német állampolgárok:

- az oktatáshoz, szakiskolákhoz és továbbképzéshez való hozzáférés,
- a lakhatáshoz való hozzáférés, beleértve a szociális lakhatást, vagy a lakóingatlanok megvásárlására vonatkozó lehetőségeket,
- szociális és adókedvezmények, beleértve a kiegészítő életkezdési támogatásokat, ha az Ön jövedelme túl alacsony.

A munkahelyen is ugyanúgy kell bánni Önnel, mint német állampolgárságú kollégáival. Ez különösen vonatkozik a következőkre:

- bérezés, elbocsátás és egyéb foglalkoztatási és munkafeltételek,
- munkahelyi egészség és biztonság,
- a szakszervezet tagságához, az igazgatótanács megválasztásához vagy a szakszervezetben betöltött igazgatási tisztségre való megválasztáshoz való jog.

JÓ TUDNI:

Amikor Ön állásra jelentkezik, a munkáltató nem alkalmazhat Önnel szemben hátrányos megkülönböztetést más jelentkezőkkel szemben azért, mert Ön egy másik tagállamban rendelkezik lakóhellyel.

A munkáltatók elvileg megkövetelhetik a német nyelvtudást a más tagállamokból érkező pályázóktól. A nyelvi követelményeknek azonban megfelelőnek és szükségesnek kell lenniük az adott munkakör betöltéséhez. Különösen a német nyelvtudás nem használható ürügyként arra, hogy az uniós polgárokat a pályázati eljárás során hátrányos megkülönböztetésben részesítsék, vagy kizárják őket a pályázati eljárásból. Bizonyos esetekben és bizonyos munkakörökben indokolt lehet, hogy nagyon jó nyelvtudást követeljenek meg. Elfogadhatatlan azonban, hogy a pályázóktól „anyanyelvi beszélők” meglétét követeljük meg.

Ha Ön egy másik uniós országba megy élni vagy dolgozni, nem érheti semmilyen hátrány. Ez az Ön **társadalombiztosítására** is vonatkozik. Ezért vannak olyan európai szabályok, amelyek védik az Ön szociális biztonsági jogait. A szabályok az EU 27 tagállamában, valamint Izlandon, Liechtensteinben, Norvégiában és Svájcban érvényesek.

A jogi szabályok részletesen 4 elven alapulnak:

- Ön mindig egyetlen ország társadalombiztosítási rendszerének hatálya alá tartozik. Ez azt jelenti, hogy Ön csak az adott országban fizet társadalombiztosítási járulékot.
- Ugyanazok a jogok és kötelezettségek illetik meg Önt, mint az adott ország állampolgárait.
- A társadalombiztosítási jogosultságoknál figyelembe veszik a más országokban szerzett biztosítási, foglalkoztatási és tartózkodási időszakokat.
- Ha Ön egy országban jogosult pénzbeli ellátásra, akkor is megkapja azt, ha nem abban az országban él.

Önnek törvényes joga van ahhoz, hogy ezeket az elveket a munkaviszonyában tiszteltetben tartsák. Ezért ezeket a jogokat **bíróság** előtt érvényesítheti.

V. A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS ELLENI VÉDELEM

A gyakorlat azt mutatja, hogy az uniós polgárokat gyakran érinti a megkülönböztetés, függetlenül attól, hogy mióta élnek Németországban. Például a munkavállalás, a lakhelykeresés, illetve az ellátások és oktatási lehetőségek igénylése során. A megkülönböztetés az uniós polgárokkal szembeni egyenlő jogi bánásmódról szóló hatályos jogszabályok ellenére is előfordul. Ezért még fontosabb, hogy ismerjük a megkülönböztetés elleni védekezés jogalapját.

A tudományos meghatározás szerint **a diszkrimináció** a hátrányos megkülönböztetés vagy lealacsonyítás bármely formáját jelenti, akár egyénként, akár csoportként. Az európai közösségi jogban a megkülönböztetés az egyenlő bánásmód ellentéte. Az **Emberi Jogok Európai Egyezményének 14.** cikke tartalmazza a megkülönböztetés tilalmát.

A megkülönböztetés számos formában előfordulhat:

- **Közvetlen megkülönböztetésről** akkor van szó, ha egy személyt egy meghatározott ok miatt kedvezőtlenebbül kezelnek, mint egy másik személyt egy hasonló helyzetben. Példa: Amikor valakit azért nem vesznek fel vagy léptetnek elő, mert etnikai kisebbséghez tartozik.
- Közvetett megkülönböztetésről **akkor beszélünk**, ha egy mindenkire vonatkozó gyakorlat, politika vagy szabályozás negatív hatással van egy bizonyos csoportra. Például a részmunkaidőben dolgozókat hátrányosan érintő szabályok végrehajtása közvetve hátrányos megkülönböztetést jelenthet a nőkkel szemben, mivel a részmunkaidőben dolgozók többsége nő.
- **A zaklatás nemkívánatos viselkedés**, zaklatás vagy egyéb olyan cselekmények, amelyek ellenséges munkahelyi környezetet eredményeznek. Példa: Amikor a felettesek vagy a kollégák vicceket mesélnek egy meleg kollégának a szexuális irányultságáról.
- **A diszkriminációra** való utasítás az, amikor valaki azt mondja másoknak, hogy diszkrimináljanak egy másik személyt. Például amikor egy munkáltató azt mondja egy munkaerő-kölcsönző cégnek, hogy csak 40 év alatti munkavállalókat keressen.
- Az **áldozattá válás** akkor következik be, amikor a felettesek vagy a kollégák megtorlással reagálnak a diszkriminációval kapcsolatos panaszra. Például, ha valakit azért bocsátottak el vagy azért nem léptettek elő, mert diszkriminációs panaszt nyújtott be a felettesei ellen.

1

2

3

Az uniós polgárokkal szembeni megkülönböztetés jogi tilalma olyan jogi normákat tartalmaz, mint az **egyenlő bánásmód** elve, és lényegében kimondja:

- A kor, a nem, a fogyatékoság, az etnikai vagy faji származás, a vallás vagy meggyőződés, illetve a szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés az EU egész területén tilos mind a köz-, mind a magánszektorban.
- Ennek megfelelően uniós állampolgárként Önt a foglalkoztatási jogok, a szociális juttatások és az állami foglalkoztatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében ugyanolyan elbánásban kell részesíteni, mint az érintett ország állampolgárságával rendelkező kollégáit.

Ha Önt hátrányos megkülönböztetés érte, több nemzeti szervhez is fordulhat. Ezek közé tartozik a **konföderáció nemzeti egyenlőségi szerve (1)**. Hasonlóképpen, segítségért és tanácsért olyan szervezetekhez is fordulhat, mint a szakszervezetek, nem kormányzati szervezetek és ügyvédek.

Az **Európai Bizottság weboldalán keresztül (2)** panaszt is tehet, ha az uniós jogokkal kapcsolatos problémákat szeretne megoldani egy hatósággal. Ezt az uniós jog megsértésének bejelentésére szolgáló **panasztételi űrlapon (3)** teheti meg.

KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK ÉS TANÁCSADÁS A HELYSZÍNEEN

Diszkrimináció esetén a szász-anhalti diszkriminációellenes ügynökség áll az Ön rendelkezésére. Ez a központi és független kapcsolattartási és tanácsadási pont azon emberek számára, akik az élet különböző területein hátrányos helyzetbe kerültek. A Diszkriminációellenes Ügynökség szakképzett tanácsadást és támogatást nyújt azoknak az embereknek, akiket a következők alapján diszkrimináltak

- etnikai származás
- nemi hovatartozás
- vallás vagy meggyőződés
- fogyatékoság
- kor
- szexuális identitás

hátrányos megkülönböztetésben részesültek.

A Diszkriminációellenes Iroda meghallgatja a tanácsot kérő személyt, és vele együtt keresi a lehetséges megoldásokat, valamint elkíséri a további lépésekben. A tanácsadás ingyenes és bizalmas.

Kontakt: <https://demokratie.sachsen-anhalt.de/zusammenhalt-durch-teilhabe/antidiskriminierungsstelle/>

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

TÁJÉKOZTATÓ ANYAGOK ÉS PORTÁLOK

Ausgeschlossen oder privilegiert?
Zur aufenthalts- und sozialrechtlichen Situation von
Unionsbürger*innen und ihren Familienangehörigen

RICHTLINIE 2014/54/EU DES EUROPÄISCHEN PARLAMENTS UND
DES RATES vom 16. April 2014 über Maßnahmen zur Erleichterung der
Ausübung der Rechte, die Arbeitnehmern im Rahmen der Freizügig-
keit zustehen

K+S AG, ZIELITZ

6.

SZAKKÉPZÉS – ISKOLA – EGYETEM

1. KÉPZÉSI FORMÁK
2. DUÁLIS SZAKKÉPZÉS
3. ISKOLAI SZAKKÉPZÉS
4. ÉRETTSÉGI BIZONYÍTVÁNYT ADÓ KÉPZÉS
5. SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉS
6. ISKOLAI OKTATÁS A NÉMET ISKOLARENDSZERBEN
7. FŐISKOLAI ÉS EGYETEMI TANULMÁNYOK

1. AZ OKTATÁS FORMÁI

Szász-Anhaltban, mint egész Németországban, különbséget tesznek a következők között

- **duális szakképzés** (vállalatoknál és szakiskolában)
- **iskolarendszerű szakképzés** (szakközépiskolákban, szakiskolákban vagy szakiskolákban),
- **iskolai végzettséget igazoló képzés vagy az ipar által biztosított speciális képzés,**
- **egyetemi tanulmányok és duális tanulmányok,**
- **szakmai továbbképzés.**

A szakképzés nem tévesztendő össze a **szakmai továbbképzéssel**, amelyet a munka mellett a (szak)akadémiákon kínálnak. A cél az ismeretek és készségek hozzáigazítása a szakma változó követelményeihez.

2. DUÁLIS SZAKKÉPZÉS

A Németországban befejezett szakképzés mintegy 70%-a **duális szakképzés** (vállalati képzés) formájában valósul meg. A „duális” a képzés két részből álló, két különböző képzési helyszínen zajló képzési formáját írja le: A gyakornok a szakiskolában elméleti ismereteket, a vállalatnál pedig gyakorlati ismereteket és készségeket sajátít el. A **vállalati képzés és a szakiskolai képzés kombinációja** biztosítja az elmélet és a gyakorlat közötti kapcsolatot. Éppen az elmélet és a gyakorlat kombinációja miatt ez a képzési forma a német oktatási rendszer sajátosságának számít, és nemzetközileg is elismert.

A legtöbb államilag **elismert képzési szakma** - jelenleg mintegy 350 - a duális rendszeren alapul. Mindenekelőtt a szakmunkásképzés, a kereskedelem, az ipar, a szolgáltatási szektor vagy a mezőgazdaság területén képeznek a duális rendszerben. A szakiskolai oktatásra általában heti 1-2 napon kerül sor a vállalati munka mellett. Egyes képzési programokban az iskolai órák blokkos formában zajlanak: Ebben az esetben a gyakornok néhány hétig az iskolában van, majd visszatér a képző vállalathoz. A vállalati képzés során a gyakornok díjazásban részesül a képző cégtől.

Ebben a fejezetben a következőket ismeri meg milyen képzési formákat vehet igénybe a szakmai továbbképzéshez és a munkae-rőpiacra való belépéshez, milyen a német oktatási rendszer felépítése, mire kell figyelnie új diákként, és kik támogatják Önt a szakképesítés megszerzésében.

A fejezet végén megtalálja azokat a tanácsadó központokat és elérhetőségeket is, amelyekhez Szász-Anhalt tartományban fordulhat.

A Szövetségi Szakképzési Intézet (BiBB) német és angol nyelvű rövid videói betekintést nyújtanak a szakképzésbe.

Számos szakmában szükség van idegen nyelvtudásra. Tudja meg, hogy a származási nyelve mely szakterületeken nyújt már most is különleges szakmai alkalmasságot a munkaerőpiacon.

3. ISKOLARENDSZERŰ SZAKKÉPZÉS

A duális szakképzés mellett Németországban létezik iskolarendszerű szakképzés is. Németországban mintegy 400 képzési szakma közül lehet választani. Például az egészségügyi és szociális szolgáltatások területén (egészségügyi és ápolási asszisztens, gyógyszeripari műszaki asszisztens, öregségi ápoló, szociális asszisztens, pedagógus stb.), az idegen nyelvek területén, valamint a technológia és az informatika (informatikai asszisztens) vagy a formatervezés (formatervezési technológiai asszisztens) területén. Az iskolarendszerű képzés állami vagy magán szakképző iskolákban vagy szakiskolákban nappali tagozaton folyik, és 1-3 évig tart. A magán szakképző iskolák tandíját számíthatnak fel.

Az iskolarendszerű képzés során általában **nem kap díjazást**. A szakiskolai tanulók azonban a szövetségi képzési támogatási törvény (Bundesausbildungsförderungsgesetz) - ismertebb nevén **Schüler - BAföG** alapján jogosultak lehetnek pénzügyi támogatásra.

4. ÉRETTSÉGI KÉPZÉS

Az érettségi képzés még mindig fiatal képzési program Németországban. Az üzleti szféra (különösen az ipari és kereskedelmi vállalatok, biztosítótársaságok) kifejezetten az érettségizőkre szabott képzési programokat kínál, amelyeket „speciális képzési programok az üzleti szféra számára” vagy „érettségi képzés” néven emlegetnek.

Ezeket a képzési programokat a gyakorlati vonatkozás, a gazdaság igényeihez való szoros kapcsolódás és a magas elméleti színvonal jellemzi. A szakiskolában a könyvelés, a számvitel, a marketing, az informatika vagy az idegen nyelvek ismeretét speciális osztályokban tanítják.

Az érettségihez speciális képzéseket szerveznek, különösen a következő foglalkozási csoportokban:

- Ipari technológus - specializálódva az adatechnológiára
- Informatikai asszisztens
- Informatikus
- Üzleti adatfeldolgozó szakember
- Légiforgalmi irányító

LUTHER MÁRTON EGYETEM HALLE-WITTENBERG

A képzési időszak alatt a gyakornokok díjazásban részesülnek a képző cégtől.

Szász-Anhaltban a szakképzésre törekvő középiskolásoknak lehetőségük van arra, hogy a **szász-anhalti képzési portálon** keresztül megtalálják a képzettségüknek és érdeklődési körüknek megfelelő, általuk kiválasztott álláshelyet.

5. SZAKKÉPZÉS ÉS TOVÁBBKÉPZÉS

A szakmai továbbképzésben különbséget tesznek:

- **továbbképzés** (az ismeretek adaptálása a tanult szakmában),
- **átképzés** (szakmai átképzés),
- **szakmai továbbképzés** vagy kiegészítő képesítés.

A továbbképzés elvileg **munka mellett**, azaz a munka mellett is végezhető.

A **továbbképzés** célja a már megszerzett képesítések fenntartása egy képzési szakmában. El kell mélyíteni, a technikai fejlődéshez kell igazítani vagy ki kell bővíteni őket oly módon, hogy a szakmai előmenetel lehetővé váljon. A továbbképzés során megszerzett képesítéseket általában az illetékes szervek (általában **kézműves kamarák** vagy ipari és **kereskedelmi kamarák**) által szervezett vizsgákkal ellenőrzik.

Szakmai továbbképzésnek nevezzük például a szakmunkások által látogatott, mestervizsgára felkészítő tanfolyamokat, a szakmunkásvizsgára felkészítő tanfolyamokat vagy az oktatói alkalmassági rendelet (AEVO) szerinti oktatói vizsgára felkészítő tanfolyamokat.

Az átképzés alatt a korábban végzett vagy tanult tevékenységtől eltérő tevékenységre vonatkozó kezdeti vagy folyamatos képzést kell érteni. Az előző foglalkozásból származó tudás és tapasztalat gyakran lehetővé teszi, hogy az új foglalkozási profilra való felkészülés a kezdőhöz képest lerövidüljön. Különleges körülmények között az is lehetséges, hogy valaki, akinek nincs szakképzettsége, részt vehet egy átképzési intézkedésben, de ez akkor képzésnek minősül.

Az átképzés egy új foglalkozásra való felkészülés lehetősége, ha a régi foglalkozás - például egészségügyi okokból - már nem gyakorolható. Vagy a munkaerőpiac folyamatos strukturális változásai miatt megváltozott a szakképzett munkaerő iránti igény, és így a munkavállalók képzésével szemben támasztott követelmények is eltérőek (például a digitalizáció során).

Egy átképzési intézkedés segítségével szakmai átorientációra kerülhet sor, és új szakmát lehet tanulni. Az átképzés az illetékes kamara (Ipari és Kereskedelmi Kamara, Kézműves Kamara stb.) előtti vizsgával zárul. Például elismert IHK szakképesítéshez vagy szakmunkás bizonyítványhoz vezet. Az átképzés időtartama az adott szakmára vonatkozó tényleges képzési időtől függ. A legtöbb esetben a kereskedelmi foglalkozások képzési ideje 3 év (21 hónapos átképzési időtől), a műszaki foglalkozásoké pedig 3,5 év (legfeljebb 28 hónapos átképzési idő).

Németországban az átképzést gyakran az állami szektor, főként a regionális munkaügyi központok és a Szövetségi Munkaügyi Hivatal, néha a Szövetségi Fegyveres Erők, vagy rehabilitációs ellátásként (kötelező balesetbiztosítás, német nyugdíjbiztosítás, biztosítótársaságok stb.) finanszírozzák.

6. ISKOLAI OKTATÁS A NÉMET ISKOLARENDSZERBEN

A NÉMET ISKOLARENDSZER FELÉPÍTÉSE

A német iskolarendszer minden szövetségi államban hasonlóan épül fel.

ÁLTALÁNOS ISKOLA (GRUNDSCHULE)

Az iskolába járás általában 6 éves kortól kötelező, és a gyermekek általános iskolába lépnek. Az általános iskola az 1-4. osztályig (Berlinben és Brandenburgban az 1-6. osztályig) tart, és az egyetlen olyan oktatási intézmény, amelyet szinte minden tanuló együtt látogat. Itt a lakóhely elve érvényesül: ez azt jelenti, hogy a gyermekek általában a lakóhelyükhöz közeli általános iskolába járnak. Egyes tartományokban a szülők maguk is kiválaszthatják gyermekeik általános iskoláját.

ÁTMENET AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL AZ ALSÓ KÖZÉPISKOLÁBA

Az általános iskola utolsó osztályában dől el, hogy a gyerekek az általános iskola után melyik középiskolába (Se-kundarstufe I) fognak járni. Az iskolai osztályzatok (és esetleg más kritériumok, például a tanulási és munkamagatartás) alapján a tanár a középfokú iskolai karrierajánlatot tesz. Ezt az ajánlást a szülőkkel közös tanácsadási beszélgetésen vitatják meg. A gyermek további tanulmányi útjáról ezen ajánlás alapján döntenek. A legtöbb szövetségi államban az ajánlás nem kötelező érvényű, azaz a szülők eldönthetik, hogy gyermekük az általános iskola után melyik középiskolába járjon. A szövetségi államtól függően azonban a nem ajánlott iskolatípust választó tanulóknak általában felvételi vizsgát kell tenniük és/vagy próbaidőn kell átesniük a választott iskolában.

KÖZÉPISKOLÁK (ALSÓ ÉS FELSŐ KÖZÉPISKOLAI SZINT)

Az általános iskola után az iskolarendszer különböző tantervű és képzettségű iskolatípusokra oszlik. Az egyes iskolák kínálata az I. és II. középfokú oktatásban nagymértékben eltér egymástól.

A következő iskolatípusok léteznek a középfokú oktatásban I:

- **Hauptschulen** (9. vagy 10. osztályig)
- **Realschulen** (10. osztályig)
- **Több tanfolyamot folytató iskolák** (itt alsó középiskolai vagy felső középiskolai érettségi bizonyítványt lehet szerezni).
- **Gimnáziumok** (9. osztályig)
- **Összevont iskolák** (az összes képesítés itt szerezhető meg)
A II. középfokú oktatás a következő iskolákat foglalja magában
- A **gymnasiale Oberstufe** (gimnázium vagy általános iskola a 10. osztálytól a 12. vagy 13. osztályig)
- A **szakiskolák**
- **Felnőtteknek szóló továbbképző iskolák** (esti iskolák és főiskolák).

Általános érettségi bizonyítványt minden iskolatípusban lehet szerezni. Az iskolai végzettségtől függően ez különböző továbbképző intézményekben (pl. egyetem, szakközépiskola, szakiskola, szakképzés) való részvételre jogosít.

Azokban az iskolákban, amelyek célja egy **meghatározott érettségi képesítés** megszerzése, minden tanítás ehhez a képesítéshez kapcsolódik. Ezek például a következők

- **Hauptschule** (alsó középiskola) (végzettség: Hauptschulabschluss),
- **Realschule** (érettségi bizonyítvány: Realschulabschluss / Mittlere Reife / Mittlerer Schulabschluss),
- **Gimnázium** (érettségi bizonyítvány: Abitur).

Vannak azonban olyan iskolák is, ahol **különböző érettségi bizonyítványokat** lehet szerezni (általános iskolák). Csak a gyermek iskolai pályafutása során dől el, hogy milyen érettségi bizonyítványt szerez a gyermek.

Az integrált általános iskolákban ezzel szemben a tanulók nem egy meghatározott tanfolyamon vesznek részt. Ehelyett az egyes tantárgyak különböző igényes kurzusai - úgynevezett javító, alap- és bővítő kurzusok - közül választhatnak.

Elvileg lehetőség van arra, hogy az iskolai képzés során az egyik iskolatípusból a másikba **váltunk**, ha a kívánt teljesítményt elérjük.

Németországban az iskolai végzettség nem előfeltétele a szakképzés megkezdésének, de alig van olyan képző cég, amelyik iskolai végzettség nélküli fiatalokat is felvesz a szakképzésbe. Lehetőség van arra is, hogy felnőttkorban felzárkózzanak az iskolai végzettséghez.

A SZÁSZ-ANHalti ÁLTALÁNOS ISKOLÁK

Szász-Anhalt az általános iskolák széles választékát kínálja az iskolai oktatáshoz. A felvételi követelmények és az iskolai végzettség tekintetében itt különleges szabályok érvényesek.

- **Általános iskola (1)**
- **Középiskola (2)**
- **Összevont iskola (3)**
- **Közösségi iskola (4)**
- **Gimnázium (5)**
- **Speciális iskolák (6)**
- **Második esélyt nyújtó iskolák (7)**

A legkorábbi időpont, amikor egy gyermek iskolába járhat vagy járnia kell, tartományonként eltérő. Az Ön szövetségi államában érvényes előírásokról tájékozódjon a település vagy város iskolai hatóságánál, valamint a migrációs tanácsadó szolgálatnál.

KÖTELEZŐ ISKOLÁZTATÁS

Minden Németországban élő gyermeknek iskolába kell járnia, ami azt jelenti, hogy az iskolába járás kötelező. A tankötelezettség általában a gyermek 6. életévének betöltése után kezdődik. Ha egy gyermek csak az új tanév kezdete után tölti be a 6. életévét (például októberben), általában a következő évben kezdi meg az iskolát. Ez attól függ, hogy az adott szövetségi állam, ahol az Ön gyermeke iskolába fog járni, mikor határozta meg a „határnapot” (ez június 30. és szeptember 30. között lehet). Ha gyermeke a 6. születésnapját a határnap előtt tölti be, abban az évben kötelező lesz iskolába járnia. Az új tanév minden szövetségi államban augusztusban vagy szeptemberben kezdődik. A tankötelezettség a fogyatékkal élő gyermekekre és fiatalokra is vonatkozik.

A tankötelezettségre vonatkozó konkrét rendelkezések az egyes szövetségi államokban eltérőek. A gyermekeknek és fiataloknak legalább 9 vagy 10 évig (**általános iskola** és **alsó középiskola**) kell iskolába járniuk, szövetségi államtól függően. Ezt követően néhány szövetségi államban kötelező a **középiskola felső tagozatának** (gimnázium vagy szakközépiskola) látogatása.

Az állami iskolák látogatása ingyenes. Ezenkívül Németországban vannak állami iskolák is, amelyekért általában tandíjat kell fizetni.

Németországban az oktatásért a szövetségi államok felelősek, ezért az egyes tartományokban vannak sajátosságok, különösen a középiskolai típusok elnevezései különbözhetnek.

A MIGRÁCIÓS HÁTTÉRŰ GYERMEKEK ÉS FIATALOK ISKOLÁZTATÁSA ÉS NYELVI TÁMOGATÁSA

A növekvő migráció és nemzetköziesedés miatt az iskoláknak új kihívásokkal kell szembenézniük annak érdekében, hogy megfeleljenek a sok migrációs háttérű gyermek és fiatal igényeinek, és lehetővé tegyék számukra a jó tanulást.

Szász-Anhalt tartományban a tartományi oktatási hivatal (Landesschulamt) szervezi ezeknek a gyermekeknek és fiataloknak a megérkezését és tanítását tanáraikkal és iskoláikkal együtt. A migrációs háttérű gyermekek és fiatalok oktatásának folyamatát tanácsadói minőségben kísérik.

A szász-anhalti oktatási hatóság többnyelvű **dokumentumban** nyújt átfogó tájékoztatást a bevándorlók szüleinek és családjainak. Az alábbi dokumentumok **számos európai hivatalos nyelvre** lefordított levelek és formanyomtatványok formájában állnak rendelkezésre:

- a „Német mint idegen nyelv” tantervi kiegészítés, mint az iskolai oktatási munka alapja.
- a nyelvi közvetítés/tolmácsolás, mint a németül alig vagy egyáltalán nem beszélő szülőkkel folytatott megbeszélések segítése.
- a „Hinweise zur Durchführung der Sprachfeststellungsprüfung” című útmutatót, mint a nyelvi szintfelmérés fontos támogatását.

A Landesschulamt gyakori és fontos nyomtatványokat, kísérőleveleket, szórólapokat és információkat szülői **levélként fordításban is biztosít**.

JÓ TUDNI: A társadalmi szerepvállalás iránt érdeklődő, bevándorló háttérű diákok a Start Alapítvány programját vehetik igénybe. Az elkötelezett és nyitott fiatalokat a Start három éven keresztül támogatja oktatási és életútjukon. A finanszírozásról bővebben itt tájékozódhat.

A finanszírozásról bővebben **itt** tájékozódhat.

7. FŐISKOLAI ÉS EGYETEMI TANULMÁNYOK

Szász-Anhalt, mint jól pozícionált tudományos helyszín, vonzó egyetemi helyszínnel rendelkezik. Az állam egyetemei a különböző típusú felsőoktatási intézmények széles spektrumát fedik le. A felsőoktatási intézmények, beleértve az egyetemeket is, a következő helyszíneken képviseltetik magukat

- **Luther Márton Egyetem** Halle-Wittenberg (1)
- **Otto von Guericke Egyetem** Magdeburg (2)
- **Anhalti Alkalmazott Tudományegyetem** (3)
- **Merseburgi Alkalmazott Tudományok Egyeteme** (4)
- **Magdeburg-Stendal Alkalmazott Tudományegyetem** (5)
- **Harzi Alkalmazott Tudományok Egyeteme** (6)
- **Burg Giebichenstein Művészeti Egyetem** Halle (7)

A felsőoktatási intézmény típusától függően a felsőoktatási intézményben való tanulás előfeltétele a felsőoktatási felvételi képesítés (Hochschulreife vagy Fachhochschulreife). Általában ez az általános felsőoktatási felvételi képesítés - az **Abitur** vagy a Fachhochschulreife. Vannak azonban más módok is, amelyek feljogosítják a diákokat a tanulásra.

Külföldi végzettség esetén az egyetemek felvételi irodái döntenek arról, hogy a tanulmányi feltételek teljesülnek-e. Az egyetemek maguk döntenek arról, hogy a más országban már teljesített tanulmányi eredményeket milyen mértékben lehet beszámítani a németországi diplomához. Az „uni-assist” szolgáltató központhoz is fordulhatsz az egyetemközi elővizsgáért, amely díjköteles.

TANULÁS ÉRETTSÉGI NÉLKÜL

- A tantárgyi felsőoktatási felvételi képesítés (Fachgebundene Hochschulreife), csak az érettségi bizonyítványban felsorolt szakokra vonatkozik.
- Szász-Anhalt tartományban található felsőoktatási intézményben való tanulásra jogosító szakképesítések. Például mesterdiplomák és felsőfokú szakképzési tanfolyamokon szerzett oklevelek.

A szász-anhalti felsőoktatási képesítési rendelet (HSQ-VO) (1) a szász-anhalti felsőoktatási törvény 27. szakaszával összefüggésben **szabályozza a tanulmányi képesítések további részleteit** (2).

FELSŐFOKÚ VÉGZETTSÉGGEL NEM RENDELKEZŐ FOGLALKOZTATOTTAK

Bizonyos körülmények között a felsőoktatási felvételi képesítéssel nem rendelkező munkavállalók is felvehetik tanulmányaikat a szász-anhalti felsőoktatási intézményekben. Ebben az esetben a tanulási képességet egy úgynevezett értékelő tesztben kell bizonyítani.

MŰVÉSZI ALKALMASSÁG

A művészeti vagy kreatív szakokon a különleges művészi alkalmasságot igazolni kell. Ez történhet például rajzokból, akvarellekből, fényképekből stb. álló portfóliók benyújtásával, tesztmunkák elvégzésével vagy speciális alkalmassági tesztek elvégzésével.

FINANSZÍROZÁS ÉS TANDÍJ

Az oktatás vagy a tanulmányok finanszírozásának különböző módjai vannak. A BAföG mellett különböző ösztöndíjak és a szövetségi kormány oktatási hitelprogramja is rendelkezésre áll.

A **szász-anhalti tudományos minisztérium honlapja** a tanulmányok finanszírozási lehetőségeiről nyújt tájékoztatást, a Bafögtől a Deutschlandstipendiumig.

 Az alábbi ösztöndíj-adatbázisok segítenek abban, hogy megfelelő finanszírozást találjon tanulmányaihoz:

www.mystipendium.de (1)

www.stipendiumplus.de/startseite.html (2)

www.e-fellows.net/Studium/Stipendien/Stipendien-Datenbank/Stipendium-suchen-finden (3)

Az Európai Unióból érkező diákok „nemzeti ösztöndíjakra” is pályázhatnak.

KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK ÉS TANÁCSADÁS A HELYSZÍNEEN

Landesschulamt Sachsen-Anhalt

KAUSA-Landestelle Sachsen-Anhalt „ZuSA“ – Standort Magdeburg,
ABV

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer
(MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt

TÁJÉKOZTATÓ ANYAGOK ÉS PORTÁLOK

Alles was Sie wissen sollten zu Arbeit, Ausbildung und Studium

Willkommen in Deutschland

Informationsportal des DAAD

7

EGÉSZSÉG ÉS MEGELŐZÉS

1. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS IDEIGLENES NÉMETORSZÁGI TARTÓZKODÁS ESETÉN
2. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS HOSSZABB NÉMETORSZÁGI TARTÓZKODÁS ESETÉN
3. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS, HA NÉMETORSZÁGBAN ÉL
4. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS NÉMETORSZÁGBAN: ORVOSI ELLÁTÁS
5. BALESETBIZTOSÍTÁS
6. EGÉSZSÉGÜGYI MEGHATALMAZÁS

Ebben a fejezetben megismerheti, milyen egészségbiztosítási ellátásokat igényelhet a németországi tartózkodási helyzete alapján, hogyan biztosíthatja magát baleset ellen, és hogyan gondoskodhat magáról és hozzátartozóiról betegség vagy öregség esetén.

A fejezet végén megtalálja azokat a tanácsadó központokat és elérhetőségeket is, amelyekhez Szász-Anhalt tartományban fordulhat.

1. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS AZ IDEIGLENES NÉMETORSZÁGI TARTÓZKODÁS IDEJÉRE

Ha Ön csak átmenetileg tartózkodik Németországban, például turistaként, kiküldött munkavállalóként vagy ideny munkásként, akit elsősorban a származási országban foglalkoztatnak, továbbra is a származási ország egészségbiztosítása alá tartozik. Az orvosi vagy kórházi kezeléshez szükség van az **Európai Egészségbiztosítási Kártyára (TAJ-kártya)** és a személyazonosságot igazoló okmányra (személyi igazolvány vagy útlevél). Az európai egészségbiztosítási kártyát az Ön származási országának egészségbiztosítója állítja ki ingyenesen. Ha nem rendelkezik európai egészségbiztosítási kártyával, például mert túl sokáig tartana kiállítani az indulás előtt, vagy mert már úton van, akkor **ideiglenes helyettesítő igazolást (PEB)** is kérhet az egészségbiztosítási pénztáratól. Ezt faxon vagy elektronikus úton is elküldhetjük Önnek.

Az európai egészségbiztosítási kártyát vagy a PEB-et akkor használhatja fel a németországi orvosi kezelésre, ha az a tartózkodása alatt válik szükségessé, azaz ha nem várhat a származási országba való visszatéréséig. Ez magában foglalja a krónikus vagy már meglévő betegségekkel, valamint a terhességgel és a szüléssel kapcsolatos természetbeni ellátásokat is. A természetbeni ellátások közé tartozik az orvosi ellátás, a kórházi kezelés és a gyógyszerellátás. A természetbeni ellátások elve biztosítja, hogy Ön anélkül kapja meg az egészségügyi szolgáltatásokat, hogy azokat magának kellene kifizetnie. A felmerült kezelési költségeket a származási ország egészségbiztosítási pénztára téríti meg. A származási országba történő visszaszállításra azonban nem vonatkozik az EHIC/PEB!

Az EHIC/PEB kártyát csak a kötelező egészségbiztosítási pénztárak rendszeréhez (pl. „Kassenarzt” vagy „alle Kassen” az orvosi rendelők esetében) csatlakozott orvosok és kórházak ismerik el. A magán egészségügyi ellátás nem biztosított. Ilyenek például a „magánrendelőként” megjelölt orvosi rendelők.

Az orvosi rendelőben vagy a kórházban ki kell töltenie a „Betegnyilatkozat európai egészségbiztosítás” nyomtatványt. Ezt az Ön által választott nyelvi változatban kapja meg a rendelőben vagy a kórházban. A nyomtatványon fel kell tüntetnie egy német egészségbiztosítási pénztárat is, például a lakóhelyén működő egészségbiztosítási pénztárat. A német egészségbiztosítási pénztár felelős a kezelési költségek rendezéséért.

MEGJEGYZÉS: A „Az európai egészségbiztosítási kártyával Németországban” című tájékoztató tartalmazza a legfontosabb információkat. Németül és öt másik nyelven is elérhető.

Az uniós polgárok, az EGT-állampolgárok és a svájci állampolgárok egészségügyi ellátórendszerhez való hozzáféréséről bővebb információ az azonos című **kiadványban található**.

2. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS A HOSSZABB NÉMETORSZÁGI TARTÓZKODÁS IDEJÉRE

Ha az Ön németországi tartózkodása hosszabb, mint egy rövid távú tartózkodás, akkor az SI nyomtatvány kitöltésével kell meggyőződnie arról, hogy jogosult-e ellátásra.

Ezt a nyomtatványt a származási országban az Ön egészségbiztosítója állítja ki. Az orvosilag szükséges kezelések mellett a tervezett kezelések és rutinvizsgálatok is lehetségesek. Az SI űrlapról további információkat itt talál:

Ez vonatkozik például a kiküldött munkavállalókra, a határ menti ingázókra és családtagjaikra vagy a hosszabb ideig Németországban tartózkodó nyugdíjasokra.

Ha Ön konkrét orvosi kezelésre - azaz tervezett kezelésre - érkezik Németországba, szüksége lesz a származási országbeli egészségbiztosító által kiállított jogosultsági igazolásra („Portable Dokument S2”). Egy ellenőrző lista áttekintést ad arról, hogy mit kell figyelembe vennie a tervezett kezeléshez.

3. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS, HA ÖN NÉMETORSZÁGI LAKÓHELYEL RENDELKEZIK

Ha lakóhelyét, és így szokásos tartózkodási helyét is Németországba tette át, akkor itt is kell egészségbiztosítást kötnie. Ez a családtagjaira is vonatkozik, ha itt élnek. Németországban általános egészségbiztosítási kötelezettség van!

Németországban az egészségbiztosítás két különböző rendszeren keresztül érhető el:

- a **kötelező egészségbiztosítás** (GKV) és
- **magán egészségbiztosítás** (PKV).

A GKV tagjaként Ön automatikusan biztosított a tartós ápolásra is. A tartós ápolásra szoruló személyek által a biztosításból kapott ellátások az ápolási szükséglet időtartamától, az ápolás mértékétől és típusától függenek. Ez nem egy teljes körű biztosítási kötvény. A teljes körű fedezethez kiegészítő hosszú távú ápolásbiztosítást kell kötni. A magán-egészségbiztosítással rendelkezőknek az egészségbiztosítás megkötésekor magán-egészségbiztosítást is kell kötniük a hosszú távú ápolásra.

A legolcsóbb szász-anhalti egészségbiztosítók aktuális áttekintését **itt** találja.

Ha Ön **csekély összegű munkaviszonyban áll (mini-munkahely)**, akkor átlagosan nem keres többet havi 520 €-nál, és nem főállású önálló vállalkozó. Ebben az esetben Ön nem tartozik a kötelező biztosítás hatálya alá, mint munkavállaló. Egészségbiztosítást azonban továbbra is kötni kell!

Az álláskeresők számára a következők fontosak: Amíg Ön még mindig a származási országban él, azaz nem költözött át Németországba, addig továbbra is a származási ország egészségbiztosítása alá tartozik. Ezután továbbra is fizetnie kell a származási országban az egészségbiztosítási járulékokat. Annak meghatározása, hogy mikor érdemes Németországba költözni, néha nehéz lehet. A döntő kritériumok a következők: A németországi tartózkodás időtartama és folyamatossága, a családi körülmények és a lakhatási helyzet - az anyakönyvi hivatalnál történő bejelentkezés időpontja meghatározó lehet vagy nem.

Ha Ön egy uniós tagállamból - a származási országából - kap nyugdíjat, de lakóhelyét Németországba helyezi át, akkor továbbra is a származási országban marad egészségbiztosítása!

JÓ TUDNI:

Németországban munkavállalóként dolgozó uniós polgárként időben, még a munkába állás előtt gondoskodnia kell az egészségbiztosítási pénztári tagságról. Vegye fel a kapcsolatot egy egészségpénztárral, és regisztráljon tagságra. A kötelező egészségbiztosítási pénztárak listáját **itt** találja.

Kérjük, vegye figyelembe: Ha három hónapnál hosszabb ideje tartózkodik Németországban, köteles a helyi nyilvántartási hivatalnál regisztráltatni magát. A tartózkodási joggal kapcsolatos információkat itt találja.

Ha már Németországba költözött álláskeresőként, akkor itt kell egészségbiztosítást kötnie. Ön automatikusan **köteles biztosítást kötni** („gyűjtőbiztosítási kötelezettség” az SGB V 5. § (1) bekezdés 13. pontja szerint)! Kötelező biztosítást köthet az Ön által választott egészségbiztosítási pénztárnál.

Ha Ön a származási országban magánbiztosítással rendelkezett, akkor Németországban is meg kell találnia a magán-egészségbiztosítást.

MEGJEGYZÉS: Ha Ön nem keresőtevékenységet folytat, lehetősége van arra, hogy a származási országban fennálló egészségbiztosítási fedezetének lejártá után önkéntes kötelező egészségbiztosítást kössön Németországban (SGB V 9. §). Az önkéntes biztosítást három hónapon belül írásban kell bejelenteni az egészségbiztosítási pénztárnak. Nem lesz hiány a biztosítási fedezetben, mivel a németországi egészségbiztosítás azonnal következik. Az egészségbiztosító igazolja az írásbeli értesítés kézhezvételét!

Még akkor is rendelkeznie kell **egészségbiztosítással** Németországban, ha Ön **önálló vállalkozó** vagy önálló vállalkozó volt. Biztosítási fedezet nélkül nem megy! Főszabály szerint magán egészségbiztosítónál kell biztosítást kötnie. Ezek gyakran nagymértékben különböznek egymástól a díjak és a juttatások tekintetében. Tájékozódjon alaposan, és mindig hasonlítsa össze több ajánlatot. A **tanácsadó központok** segíthetnek ebben.

Ha Ön **munkanélkülivé válik** - miután korábban Németországban dolgozott -, automatikusan továbbra is köteles egészségbiztosítást kötni. A legtöbb esetben Ön továbbra is a korábbi egészségbiztosítási pénztáránál marad biztosított. Az egészségbiztosítási pénztárat azonban tájékoztatni kell az Ön munkanélküliségéről. A járulékokat a munkaügyi hivatal (munkanélküli segély I) vagy a munkaügyi központ (munkanélküli segély II/„Hartz IV”) fizeti.

Ha Ön a SGB XII **szerinti szociális segélyben** részesül, akkor is általában a GKV-ban marad biztosított. A GKV-hozzájárulásokat a szociális segélyt nyújtó (önkormányzati szociális hivatal) fizeti az SGB XII. 32. § (1) bekezdése szerint. Ha Ön magán egészségbiztosításban volt biztosítva, amikor segítségre szorult, a megfelelő biztosítási járulékokat a szociális segélyszervezet fizeti (SGB XII 32. § (5) bekezdés).

Ha Ön segítségre szorul, de nincs biztosítási fedezete, például azért, mert a **származási országban már nincs egészségbiztosítása**, vagy mert Németországban nem tudott egészségbiztosítást kötni, akkor az SGB

Az uniós polgárok és családtagjaik számára az egészségügyi ellátórendszerhez való hozzáféréssel kapcsolatban további információk találhatóak a „**Hozzáférés az egészségügyi ellátórendszerhez az uniós polgárok, EGT-állampolgárok és svájci állampolgárok számára**” amelyet a Független Jóléti Szervezetek Szövetségi Szövetsége és az EU Egyenlő Bánásmód Hatósága bocsátott rendelkezésre.

XII szerinti egészségügyi segítségnyújtás jöhet szóba, az Ön tartózkodási helyétől függően (SGB XII 23. §).

Ha Ön a tartózkodási jog szerinti helyzete miatt - például álláskeresőként - nem jogosult ezekre az ellátásokra, két éven belül legfeljebb egy hónapig, egyedi esetekben ennél hosszabb ideig is igénybe vehetőek az akut betegségek és fájdalmak kezelésére, valamint terhesség és szülés esetén nyújtott egészségügyi ellátások.

Ha nehézségei vannak az egészségbiztosítási rendszer tagjává válni, forduljon egy tanácsadó központhoz. **Mindenáron kerülje el a biztosítás nélküli életet!** Ez mindenképpen problémákat fog okozni Önnek.

MEGJEGYZÉS: A tanácsadó központok között vannak úgynevezett elszámoló központok is, amelyek ellenőrizhetik, hogy Ön jogosult-e és milyen mértékben a német egészségügyi rendszerben nyújtott ellátásokra. Az elszámolóközpontok az egészségbiztosítás megkötésében is segíthetnek.

4. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS NÉMETORSZÁGBAN: ORVOSI ELLÁTÁS

A németországi GKV tagjaként egészségbiztosítási kártyát kap. Az egészségbiztosítási kártyát minden alkalommal bemutatja, amikor orvoshoz fordul. Az orvosi ellátás költségeit közvetlenül az egészségbiztosítóval számolják el. Nem kell fizetnie semmit.

Ha Ön Németországban dolgozik, de más országban él (a biztosítási országon kívüli lakóhellyel rendelkezik), a lakóhelye szerinti országban is részesülhet orvosi ellátásban. A lakóhelye szerinti országban azonban regisztráltatnia kell magát az egészségbiztosítónál. A lakóhelye szerinti országban történő regisztrációhoz SI-es nyomtatványra van szüksége. Ezt a nyomtatványt a németországi egészségbiztosítónál igényelheti.

Előfordul, hogy az orvos olyan kezeléseket javasol, amelyek nem szerepelnek az alapbiztosításban (IGeL - Egyéni egészségügyi szolgáltatások). Ön döntheti el, hogy szeretné-e igénybe venni ezeket a feláras szolgáltatásokat. Orvosának tájékoztatnia kell Önt az ilyen kiegészítő kezelés előnyeiről és hátrányairól, valamint annak költségeiről.

A német társadalombiztosítási ellátásokról betegség, üzemi baleset és foglalkozási megbetegedés esetén a GKV-Spitzenverband és a Deutsche Gesetzliche Unfallversicherung honlapján talál általános információkat.

5. BALESETBIZTOSÍTÁS

Németországban minden munkavállaló kötelezően biztosított a törvényes **balesetbiztosítási** rendszerben. Nincs szükség külön regisztrációra. A biztosítás az Ön számára nem járulékalapú; a járulékokat kizárólag a munkáltató fizeti.

A balesetbiztosítás célja a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések következményei elleni megelőzés és védelem. Előnyei különösen a következők

- az orvosi rehabilitáció kezelése és ellátásai,
- a munkában való részvételre vonatkozó ellátások (foglalkozási rehabilitáció),
- a társadalmi életben való részvételhez szükséges ellátások (szociális rehabilitáció),
- bérpótlás a munkaképtelenség idején, és
- nyugdíjak a sérült személyek és a túlélő hozzátartozók számára.

Ha **munkahelyi balesetet** szenved, a munkáltatója jelenti a balesetet; ha foglalkozási megbetegedés gyanúja merül fel, az orvosa jelenti azt. A balesetbiztosítás ezután automatikusan ellenőrzi a kárigényeit. Nem kell balesetet kérelmeznie vagy bejelentenie.

6. EGÉSZSÉGÜGYI MEGHATALMAZÁS

A munkavállalók szabad mozgása és a munkaerő-migráció fokozódása idején egyre több ember él transznacionális családi kapcsolatokban. Ez számos jogi problémához vezet. Ennek egyik példája az úgynevezett gondviselői meghatalmazás, amelyben az idős **emberek meghatalmazást** adnak hozzátartozóiknak bizonyos jogi rendelkezések megtételére.

Problémák merülhetnek fel azonban e meghatalmazások nemzetek közötti elismerésével kapcsolatban. A nemzeti jogrendszerek nagyon eltérő követelményeket támasztanak az egészségügyi meghatalmazás formájával és tartalmával szemben. Fontos megjegyezni, hogy milyen jogi követelményeknek kell megfelelni ahhoz, hogy az egészségügyi meghatalmazást határokon átnyúlóan lehessen használni.

Németországban egy egészségügyi meghatalmazással egy másik személyt is felruházhat azzal a joggal, hogy az Ön nevében eljárjon. Az egészségügyi meghatalmazás vonatkozhat bizonyos egyedi ügyekre vagy az összes ügyre. Megállapodhat abban, hogy az egészségügyi meghatalmazás csak akkor használható, ha Ön már nem képes saját ügyeiről dönteni.

Erről bővebb információt a **„Gondozási jog”** című kiadvány „Egészségügyi meghatalmazás” című fejezetében talál (egyszerű nyelven).

A **„Vorsorgevollmacht”** nyomtatványon (amelyet Szász-Anhalt tartomány Igazságügyi és Egyenlőségi Minisztériuma bocsátott ki) hozzáférhet a meghatalmazás mintájához, amelyet az Ön személyes igényeihez igazíthat.

KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK ÉS TANÁCSADÁS A HELYSZÍNEEN

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

TÁJÉKOZTATÓ ANYAGOK ÉS PORTÁLOK

Gesundheitsversorgung für EU-Bürger*innen

Willkommen in Deutschland

Wissen ist Schutz! Was Sie wissen sollten, um in Deutschland erfolgreich zu arbeiten

Ratgeber Krankenversicherung

Betreuung und Vorsorge – das geht jeden etwas an!

Ausgeschlossen oder privilegiert? Zur aufenthalts- und sozialrechtlichen Situation von Unionsbürger*innen und ihren Familienangehörigen

7. EGÉSZSÉG ÉS MEGELŐZÉS

8. TÁRSAS ÉLET ÉS CSALÁD

1. JUTTATÁSOK A TERHESSÉG ALATT
2. CSALÁDI PÓTLÉK
3. GYERMEKPÓTLÉK
4. SZÜLŐI SZABADSÁG ÉS SZÜLŐI TÁMOGATÁS
5. GYERMEKGONDOZÁS
6. OKTATÁSI ÉS RÉSZVÉTELI CSOMAG

Ebben a fejezetben megtanulhatja, hogy várandós anyaként milyen jogosultságai vannak Németországban az anyasági védelmi törvény alapján, milyen feltételek mellett igényelhet családi pótlékot, és milyen támogatási eszközöket használhat szülőként gyermekei németországi ellátására.

A fejezet végén megtalálja a Szász-Anhalt tartományban működő tanácsadó központokat és kapcsolatokat is, amelyekhez fordulhat.

1. JUTTATÁSOK A TERHESSÉG ALATT

Az anyaságvédelmi törvény (Mutterschutz-gesetz, MuSchG) azokra a (várandós) anyákra vonatkozik, akiknek Németországban van munkahelyük. Ez a törvény védelmet nyújt a munkahelyi veszélyekkel szemben, és különleges védelmet biztosít az elbocsátással szemben. A várandós anyák például a szülés előtti utolsó 6 hétben csak beleegyezésükkel dolgozhatnak, és a szülést követő 8 hétig egyáltalán nem dolgozhatnak. Koraszülöttek és többes szülés esetén az anyák a szülést követő 12 hétig nem dolgozhatnak. Orvosi koraszülések és egyéb koraszülések esetén a szülést követő anyasági védelmi idő meghosszabbodik annyi nappal, ahány napot a szülés előtt nem lehetett kivenni. A törvény tiltja a munka bizonyos típusait is (pl. akkordmunka, futószalag, túlóra, vasárnapi vagy éjszakai munka). Ha az orvos igazolja az egyéni foglalkoztatási tilalmat, akkor is ez vonatkozik.

Annak érdekében, hogy a nőt megvédjék az anyasági időszakban az anyasági védelemről szóló törvény szabályozza a különböző anyasági ellátásokat:

- **anyasági támogatás,**
- a munkáltató által az anyasági védelem ideje alatt fizetett anyasági pótlék,
- az anyasági védelmi időszakon kívüli foglalkoztatási tilalmak esetén járó fizetés (anyasági védelmi fizetés).

Szász-Anhalt tartományban a „Várandós anyák foglalkoztatásának bejelentése az anyaságvédelmi törvény 5. szakaszának (1) bekezdése szerint és tájékoztatás az anyaságvédelmi törvény 19. szakaszának (1) bekezdése szerint” című **hivatalos nyomtatványt** használhatja terheségének bejelentésére.

2. CSALÁDI PÓTLÉK

Németországban gyermekei után akkor igényelhet családi pótlékot,, ha Ön

- az EU valamelyik tagállamának, Izlandnak, Liechtensteinnek, Norvégiának (EGT-államok) vagy Svájcnak az állampolgára,
- Németországban rendelkezik lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel, és ezért korlátlan jövedelemadó-kötelezettség terheli. Ha Ön nem Németországban rendelkezik lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel, de jövedelmének legalább 90%-át Németországban szerzi, kérelmezheti az adóhivatalnál, hogy korlátlan jövedelemadó-kötelezettség alá esőnek tekintsek.

Ön akkor is jogosult lehet, ha Németországban korlátozott jövedelemadó-kötelezettség alá tartozik, mert nem Németországban rendelkezik lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel, de itt társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettséggel járó munkaviszonyt létesít.

- Ahhoz, hogy jogosult legyen gyermekkedvezményre, szabad mozgásra kell jogosultnak lennie. Ön jogosult a szabad mozgásra, ha például munkavállaló (nem önálló vállalkozó vagy önálló vállalkozó) vagy uniós polgár családtagja (FreizügG/EU 2. § 2. bek. 1. sz. vagy 2. § 2. sz. 2-7). Ha Ön nem keresőtevékenységet folytat, akkor elegendő egészségbiztosítással és elegendő megélhetési forrással kell rendelkeznie. Ellenkező esetben nem jogosult a szabad mozgásra. Ez vonatkozik a nem keresőtevékenységet folytató családtagokra is.

FIGYELEM: Ha az Ön szabad mozgáshoz való joga kizárólag munkakeresésből ered (FreizügG/EU 2. § (2) bekezdés 2. pont 1a. alpont), akkor Ön nem jogosult családi pótlékra. Ez csak akkor nem vonatkozik, ha Ön már Németországban tartózkodott, mielőtt a szabad mozgáshoz való más jog alapján munkát keresett, például mert már korábban is dolgozott. Ebben az esetben az álláskeresők is jogosultak a családi pótlékra.

Főszabály szerint a gyermekek után a 18. születésnapjukig kapnak családi pótlékot. Ezek közé tartoznak:

- természetes és örökbefogadott gyermekek,
- mostohagyermek,
- nevelt gyermekek,
- unokák.

Ha a gyermek 18 évesnél idősebb, csak bizonyos feltételek mellett kaphat családi pótlékot. Erről bővebben a **GYIK**-ben olvashat.

A családi pótlék iránti kérelmet annak a szülőnek kell benyújtania a családtámogatási hivatalhoz, akivel a gyermek együtt él. A családi pótlék összege az első és második gyermek után havi **219** euró, a harmadik gyermek után havi **225** euró, minden további gyermek után pedig havi **250** euró. **A családi pótlékot 2023. január 1-től havi 250 euróra emelik.**

FELHÍVJUK FIGYELMÉT, hogy 2018. január 1-jétől a visszamenőlegesen benyújtott gyermekkedvezmény iránti kérelmekre rövidebb határidők vonatkoznak. A kérelem beérkezésének napjától a családtámogatási hivatal csak az előző 6 hónapra visszamenőleg folyósítja a családi pótlékot.

A családi pótlékról és a kérelmek benyújtásáról (pl. a Családtámogatási Hivatal nyomtatványai) további **információk több nyelven találhatók a Családtámogatási Hivatal honlapján (1).**

A KINDERDOMBAUHÜTTE A NAUMBURGI DÓMBAN

Ha családjá egy másik uniós országban él, először tisztáznia kell, hogy melyik ország felelős a családi pótlék kifizetéséért. Az EU különböző országokban részleges ellátásokban részesülhet. Ez az Ön családi helyzetétől függ. A határokon átnyúló ügyekről **itt (2)** olvashat bővebben.

Kérjük, vegye figyelembe: A lakóhelyének áthelyezését vagy szokásos tartózkodási helyének Németországban való létesítését követő első három hónapban nem jogosult családi pótlékra, ha ebben az időszakban nem rendelkezik belföldi jövedelemmel. Ez magában foglalja az Ön munkájából (nem önálló vagy önálló vállalkozói tevékenységből) vagy kereskedelemből származó jövedelmet (EStG 2. § (1) bekezdés 1-4. pontja).

3. GYERMEKPÓTLÉK

GYERMEKBÓNUSZ

A rendkívüli terhekkel járó időszakokban a családok további támogatására minden gyermek után egyszeri, 100 eurós gyermekbónusz jár, amit júliusban fizetnek ki. Ezt beszámítják az adómentes gyermekkedvezménybe. A gyermekbónuszt minden olyan gyermek után folyósítják, aki 2022-ben legalább egy hónapig jogosult volt a családi pótlékra. A szülők tehát a 2022-ben – a júliusi kifizetési hónap után – született gyermekek után is megkapják a bónuszt.

AZONNALI GYERMEKPÓTLÉK

Július óta a kis jövedelemmel rendelkező vagy jövedelem nélküli családokban felnövő gyermekek, serdülők és fiatal felnőttek havi 20 eurós azonnali pótlékot kapnak. Ez a gyermek után járó alaptámogatás bevezetéséig érvényes. A pótlékot minden olyan családban élő gyermek után kifizetik, aki például Hartz IV segélyből él, lakhatási támogatásban részesül, gyermekpótlékra jogosult, vagy a menedékkérők ellátásáról szóló törvény alapján részesül ellátásban.

GYERMEKPÓTLÉK

Az alacsony jövedelemmel rendelkező családokat a gyermek után járó pótlék emelésével is támogatják. A gyermekpótlék olyan dolgozó szülők számára nyújt kiegészítő anyagi támogatást, akik önmaguk ellátására eleget keresnek, de a keresetük nem elég arra, hogy a család teljes szükségleteit fedezzék.

A gyermekpótlék maximális összegét már 2022. július 1-jén, az azonnali gyermekpótlék bevezetésével gyermekenként havi 229 euróra emelték. Az inflációs terhek enyhítése érdekében a gyermekpótlék maximális összegét 2023. január 1-jétől ismét emelik, havi 250 euróra.

4. SZÜLŐI SZABADSÁG ÉS SZÜLŐI TÁMOGATÁS

A szülői szabadságra a rendszerint Németországban dolgozó munkavállalók, valamint a külföldön dolgozó munkavállalók jogosultak, amennyiben a munkaviszony a német jog hatálya alá tartozik. A szülői szabadság lehetővé teszi, hogy megszakítsa munkaviszonyát vagy csökkentse munkaidejét gyermeke gondozása érdekében. Amikor Ön szülői szabadságot vesz ki, felmentik a munkavégzés alól. Ön nem kap fizetést. A fent említett feltételek mellett azonban ez idő alatt is kaphat szülői támogatást.

A szülői szabadság feltételei: Önnek

- a gyermekkel egy háztartásban élnek
- elsősorban maga gondoskodik a gyermekről és neveli fel,
- a szülői szabadság alatt nem dolgozhat heti 30 óránál többet.

A szülői támogatás a gyermek születése után a családoknak nyújtott pénzügyi támogatás. A szülői támogatás a hiányzó jövedelem egy részét pótolja, ha Ön a születés után a gyermeke mellett akar lenni, és ezért megszakítja vagy korlátozza a szakmai munkáját. Ön akkor jogosult szülői támogatásra, ha a gyermek németországi lakóhellyel rendelkezik, vagy ha az egyik szülő Németországban dolgozik vagy dolgozott.

Szülői támogatásban részesülhet, ha

- a születés után maga gondozza és neveli gyermekét,
- Ön a gyermekével egy háztartásban él,
- Ön egyáltalán nem dolgozik, vagy nem dolgozik heti 30 óránál többet.
- Németországban élsz.

A szülői támogatás iránti kérelmet a helyi szülői támogatási hivatalnál kell benyújtania. Az Ön számára illetékes szülői pótlék hivatal [itt](#) található.

A szülői alapellátás mértéke a születés előtti nettó jövedelemtől függően 65% és 100% között mozog. Minél alacsonyabb a jövedelem, annál magasabb a százalékos arány. Ez havonta legalább 300 eurót és legfeljebb 1800 eurót tesz ki. Az apák és az anyák legfeljebb 14 hónapig kaphatják, és ezt az időszakot szabadon feloszthatják egymás között. Az egyik szülő legalább 2 hónapot, de legfeljebb 12 hónapot igényelhet. A teljes 14 hónap akkor jár, ha mindkét szülő részt vesz a gyermek gondozásában, és így elveszítik a munkából származó jöve-

A szülői szabadság alatt nem lehet elbocsátani. Az Ön munkaviszonya felfüggesztésre kerül, és Ön jogosult visszatérni a munkahelyére.

2020. január 1-jétől már nem érvényes a korábban alkalmazott rögzített jövedelemhatár!

delmüket. Az egyedülálló szülők a teljes 14 hónapos szülői támogatásra jogosultak, hogy kompenzálják a partner hiánya miatt kieső munkajövedelmet. A szülői támogatásnak más formái is léteznek, például olyan szülők számára, akik a szülői támogatás (ElterngeldPlus) mellett részmunkaidőben szeretnének dolgozni. Erről bővebben a **GYIK**-ben olvashat.

i **Az uniós munkavállalóknak nyújtott valamennyi családi ellátás esetében elsősorban az az ország felelős a családi ellátások kifizetéséért, ahol a szülők dolgoznak. A szülői szabadság ideje alatt is munkaviszonynak minősül, mivel munkaviszonya ez idő alatt is fennáll. Ha a szülők különböző uniós országokban dolgoznak, elsősorban az az ország felelős, ahol a gyermek él. Előfordulhat, hogy a másik (alárendelt) államnak különbséget kell fizetnie, ha az előny ott magasabb lenne, mint az elsőbbséget élvező államban.**

5. GYERMEKGONDOZÁS

A gyermekeknek 1 éves kortól törvényes **joguk van a bölcsődei** (más néven óvoda vagy „Kita”) vagy bölcsődei (gyermekfelügyelő vagy „gyermekgondozó”) elhelyezésre. Ez a gyermek gondozására való jogosultság a gyermek 1. születésnapjától az iskolakezdésig érvényes.

Bizonyos feltételek mellett egyévesnél fiatalabb gyermek is kaphat gyermekgondozási helyet (pl. ha a szülők dolgoznak, munkát keresnek vagy képzésben vesznek részt).

A szülők eldönthetik, hogy gyermeküket bölcsődében vagy bölcsődei gondozóban akarják-e elhelyezni. Ahhoz, hogy napközis helyet kapjon, az **illetékes ifjúságvédelmi hivatalnál** kell jelentkeznie.

Németországban számos ifjúságvédelmi hivatal az interneten elérhetővé teszi a vonatkozó formanyomtatványokat és információkat, valamint a gyermekgondozási költségekről szóló áttekintést. Az ifjúságvédelmi hivatalok személyes tanácsadást is nyújtanak a szülőknek, és támogatják őket a megfelelő gyermekgondozási hely megtalálásában. A bölcsődei ellátás különösen jótékony hatással van gyermeke nyelvi készségeire. A német nyelvtől eltérő anyanyelvű gyermekek és fiatalok számára az **óvodában és az iskolában speciális német nyelvű** nyelvi támogatási programok állnak rendelkezésre.

Minden szövetségi államban nyelvi teszteket végeznek a bölcsődékben (legkésőbb a beiratkozás előtt) annak megállapítására, hogy a gyermeknek szüksége van-e további németórákra. Ez biztosítja, hogy a gyermek követni tudja a leckéket.

Gyermeke iskolai sikere szempontjából fontos, hogy jól beszéljen németül. Ezért használja ki a nyelvi támogató programokat! Egyes szövetségi államokban kötelező a német nyelvi támogató programokban való részvétel azon gyermekek számára, akiknek a német nyelvtudása nem bizonyult elégségesnek. A német nyelvtámogatási programokról közvetlenül a gyermeke óvodájában vagy iskolájában, valamint a **Migrációs Tanácsadó Szolgálatnál és az Ifjúsági Migrációs Szolgálatnál kaphat tájékoztatást.**

6. OKTATÁSI ÉS RÉSZVÉTELI CSOMAG

2011 januárja óta a gyermekek, serdülők és fiatal felnőttek 25 éves korukig további oktatási és részvételi ellátásokra jogosultak. Alapvető feltétel, hogy olyan családban éljenek, amely a SGB II, SGB XII, lakhatási támogatás és/vagy gyermekpótlék szerinti ellátásban részesül. Ezeket az ellátásokat általában külön kell kérelmezni a munkaügyi központban vagy az önkormányzatnál. Az önkormányzati tanácsadó központok, pl. a Polgári Tanácsadó Iroda vagy a Szociális Jóléti Hivatal, kérésre tájékoztatják Önt a lakóhelye szerint illetékes hivatalról. Az előnyök közé tartozik

- a napközi otthon és az iskola keretein belüli kirándulások és utazások támogatása,
- iskolai felszerelések biztosítása tanévenként 156 euró átalányösszeggel (iskolai felszerelési csomag)
- iskolai szállításhoz nyújtott támogatások,
- tanórán kívüli tanulási támogatáshoz (különórák) nyújtott támogatások, amelyek segítik a tanulókat az érettségi bizonyítvány megszerzésében,
- az iskolai, napközis és iskola utáni közös ebédek támogatása,
- valamint a közösség társadalmi és kulturális életében való részvételre szánt, havonta legfeljebb 15 eurós költségvetés.

Az ellátásokat általában utalványok vagy a szolgáltatónak történő közvetlen kifizetés formájában nyújtják. Az illetékes helyi szolgáltató szívesen ad tanácsot a részletekről.

Ha szeretné, hogy gyermeke gondozásba kerüljön, korán be kell jelentenie. A gyermekgondozási helyek általában gyorsan betelnek, mivel sok szülő érdeklődik. Sokan több mint 6 hónapot várnak egy helyre. A legjobb, ha minél előbb érdeklődik a szabad helyekről.

KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK ÉS TANÁCSADÁS A HELYSZÍNEEN

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

Jugendämter in Sachsen-Anhalt

Familienkassen in Sachsen-Anhalt

Terhességi tanácsadó központok Szász-Anhaltban:
<https://ms.sachsen-anhalt.de/themen/familie>

TÁJÉKOZTATÓ ANYAGOK ÉS PORTÁLOK

A Szövetségi Családügyi, Idősügyi, Nőügyi és Ifjúsági Minisztérium
többnyelvű terhességi tanácsadása
<https://www.schwanger-und-viele-fragen.de/de.html>

Willkommen in Deutschland

Leitfaden zum Mutterschutz

Elterngeld und Elternzeit

Merkblatt Kindergeld

Merkblatt Kinderzuschlag

Ausgeschlossen oder privilegiert? Zur aufenthalts- und sozialrechtlichen Situation von Unionsbürger*innen und ihren Familienangehörigen

Kita-Verzeichnis Sachsen-Anhalt

9.

CÉLTARTALÉK, BIZTOSÍTÁS ÉS ADÓK

- 1. ÁLLAMI TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS
- 2. TÖRVÉNYES NYUGDÍJBIZTOSÍTÁS
- 3. ÖREGSÉGI NYUGDÍJ IGÉNYLÉSE
- 4. MAGÁNTULAJDON- ÉS SZEMÉLYBIZTOSÍTÁS
- 5. ADÓKÖTELEZETTSÉG
- 6. JÖVEDELEMADÓ-BEVALLÁS

Ebben a fejezetben megismerheti, mely biztosítások kötelezőek Németországban az állandó vagy ideiglenes tartózkodáshoz, mely magánbiztosítások ajánlottak hosszabb németországi tartózkodás esetén, és ki segíthet Önnek jövedelmének bevallásában.

A fejezet végén megtalálja azokat a tanácsadó központokat és elérhetőségeket is, amelyekhez Szász-Anhalt tartományban fordulhat.

1. ÁLLAMI TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS

A németországi társadalombiztosítási rendszer a főbb kockázatok ellen nyújt fedezetet. Ha Ön Németországban dolgozik, és társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettséggel tartozik, akkor általában a következő kötelező biztosítási rendszerekben vesz részt:

- A **kötelező egészségbiztosítás (1)** fedezi az orvoslátogatások, valamint számos gyógyszer és terápia költségeit.
- A **kötelező ápolási biztosítás alapvető (2)** fedezetet nyújt arra az esetre, ha Ön betegség miatt tartósan ápolásra szorul.
- A **kötelező balesetbiztosítás fedezi (3)** az orvosi kezelés és a munkába való visszailleszkedés költségeit egy munkahelyi baleset vagy foglalkozási megbetegedés után. Tartós egészségkárosodás esetén bérpótlékot fizet a munkaképtelenség idejére, valamint nyugdíjat, beleértve a túlélő hozzátartozói ellátásokat is.
- A **kötelező nyugdíjbiztosítás rehabilitációs (4)** ellátást és nyugdíjat nyújt öregség, csökkent keresőképeség vagy halál esetén.
- A **törvényes munkanélküliségi biztosítás (5)** bizonyos feltételek mellett jövedelmet fizet az álláskeresés ideje alatt, és tanácsadással és munkaközvetítési szolgáltatásokkal támogatja az álláskeresést.

1

2

3

4

5

Ez alól az elv alól bizonyos típusú munkák esetében vannak kivételek. Például bizonyos kiküldött személyek, határon átnyúló ingázók és több uniós országban dolgozó személyek esetében.

A munkáltatónak át kell adnia Önnek a bejelentett adatok másolatát. A bejelentési kötelezettség megszegése esetén mind a munkáltató, mind Ön szankcionálható.

JÓ TUDNI:

A társadalombiztosítási nyilvántartásba vételkor kap egy társadalombiztosítási számot, amelyet egy életen át megtart. A társadalombiztosítási szám segítségével összegyűjtik és nyilvántartásba veszik a nyugdíj megállapításához szükséges adatokat. Ezért tartsa ezt a számot biztonságos helyen.

A társadalombiztosítási tagság a jövedelem egy meghatározott százalékába kerül. A költségek egy részét Ön fizeti, a másik részét a munkáltatója. A költségeket közvetlenül az Ön fizetéséből vonják le.

Ha Ön Németországban dolgozik, akkor általában a német társadalombiztosítási rendszerben kell biztosítva lennie.

A munkáltatónak **be kell jelentenie Önt a társadalombiztosításba**. Ez azt jelenti, hogy a munkáltatónak az illetékes egészségbiztosítási pénztár rendelkezésére kell bocsátania a következő információkat:

- az Ön neve,
- az Ön címe,
- az Ön biztosítási száma,
- az Ön állampolgársága,
- az Ön fizetése és munkakörének adatai.

Ez a nyilatkozat biztosítja, hogy a munkáltató fizeti a társadalombiztosítási járulékokat. Ahhoz, hogy a munkáltató teljesíteni tudja kötelezettségeit, Önnek minden szükséges adatot és információt meg kell adnia a munkáltatónak. Önt tehát **együttműködési kötelezettség** terheli.

Egyes ágazatokban a munkáltatónak már a foglalkoztatás megkezdése előtt nyilatkozatot kell tennie:

- az építőiparban,
- egy étteremben vagy szállodában,
- a szállítmányozásban,
- a közlekedési és kapcsolódó logisztikai ágazatban,
- az épülettisztító iparban és
- a húsiparban.

Ez azt jelenti, hogy önnek is meg kell adnia a szükséges információkat az együttműködési kötelezettsége részeként, még a munkába állás előtt, és ellenőrzés esetén mindig magánál kell tartania a személyi igazolványát.

2. TÖRVÉNYES NYUGDÍJBIZTOSÍTÁS

Munkavállalóként Ön általában kötelezően biztosított a kötelező nyugdíjbiztosítási rendszerben. A nyugdíjbiztosítás különböző juttatásokat tartalmaz:

- **A nyugdíj az időskori anyagi biztonságot szolgálja**, amikor Ön már nem kap jövedelmet a munkából. A nyugdíjra való jogosultsághoz el kell érnie egy bizonyos életkort, és bizonyos számú nyugdíjjogosultsági évet kell teljesítenie.
- **A nyugdíjbiztosítás akkor is támogatja Önt**, ha munkaképtelenné válik a munkaviszonya során, azaz ha betegsége vagy fogyatékosága miatt nem vagy csak részben tud dolgozni. Ebben az esetben Ön a keresőképesége helyreállítása érdekében rehabilitációs ellátásban vagy a csökkentett keresőképeség miatti nyugdíjban részesül, ha egészségi állapota miatt belátható időn belül nem, vagy csak korlátozott mértékben lesz képes dolgozni.
- **A nyugdíjbiztosítás a túlélő hozzátartozók** számára is átfogó védelmet nyújt. Nyugdíjat fizet az elhunyt biztosítottak özvegyeinek, özvegyeinek és árváinak.

Az 1946-os születési évig a **65. életév az** irányadó az általános öregségi nyugdíj igénybevételéhez. A következő születési évfolyamok esetében az általános nyugdíjkorhatár fokozatosan **67 évre emelkedik**. 2029-től ez a korhatár minden 1964 után született személyre vonatkozik. A kötelező nyugdíjbiztosítás azonban más öregségi nyugdíjakat is biztosít, amelyek különleges személyes feltételek mellett lehetővé teszik a korábbi nyugdíjba vonulást, például ha Ön súlyosan fogyatékos és/vagy sok éven át fizetett járulékot a kötelező nyugdíjbiztosításba.

Részletes információk a www.deutsche-rentenversicherung-mitteldeutschland.de oldalon találhatók. Itt letöltheti a legfontosabb nyomtatványokat és információkat az internetről.

További információk a Szövetségi Munkaügyi és Szociális Minisztérium honlapján is elérhetők: www.bmas.bund.de.

A törvényes nyugdíjbiztosítás feladatait szövetségi és regionális ügynökségek látják el.

Szász-Anhalt esetében ez a Német Nyugdíjbiztosító,

a

Német Nyugdíjbiztosító Knappschaft-Bahn-See

és a

Közép-Németországi Német Nyugdíjbiztosító.

BIZTOSÍTÁSI IDŐSZAKOK MÁS ORSZÁGOKBAN

Ha Ön az EU egy vagy több országában, Izlandon, Lichtensteinben, Norvégiában vagy Svájcban dolgozott, a következők érvényesek: Minden olyan ország, ahol Ön több mint egy év biztosítási időt szerzett, külön nyugdíjat fizet, amint Ön elérte az adott ország nyugdíjkorhatárát.

A nyugdíj összege az ott szerzett biztosítási időktől függ. A nyugdíj jogosultság feltételeinek teljesítéséhez az adott országban szerzett valamennyi biztosítási időt figyelembe veszik. Az egyes országok döntéséről összefoglaló értesítést kap (P1 dokumentum). Ezt az értesítést az a nyugdíjintézmény állítja ki, amelyhez Ön benyújtotta nyugdíjigényét.

Vegye figyelembe, hogy a törvényes nyugdíj alacsonyabb, mint az Ön munkában töltött ideje alatti jövedelme. Az időskori életszínvonal fenntartása érdekében a törvényes nyugdíjbiztosítást ki kell egészíteni a foglalkoztatói és/vagy magán-ellátással.

3. ÖREGSÉGI NYUGDÍJ IRÁNTI KÉRELEM

A **nyugdíj iránti kérelmet** abban az országban kell benyújtania, ahol él, kivéve, ha soha nem dolgozott ott. Ebben az esetben Ön abban az országban nyújtja be a kérelmet, ahol utoljára volt biztosítva. Ha egy országban nyugdíjat igényel, az minden olyan országra érvényes, ahol biztosítási időt szerzett. A nyugdíjat attól függetlenül megkapja, hogy ezekben az országokban hol tartózkodik.

Az öregségi nyugdíj iránti kérelmet írásban vagy online kell benyújtania. A kitöltött nyugdíjkérelmi nyomtatványt közvetlenül a nyugdíjbiztosítási intézménynek küldje el. Ott is rögzítheti kérelmét, és egyúttal tanácsot és segítséget is kaphat a nyugdíjakkal kapcsolatban.

A szász-anhalti nyugdíjkérelemmel kapcsolatos minden fontos információt megtalál a **szász-anhalti polgárszolgálati és üzleti portálon**.

A **Német Nyugdíjbiztosítási Alapnál** további információkat kaphat a kifejezetten Önt, mint uniós állampolgárt érintő nyugdíjakról. A Német Nyugdíjbiztosító **„Élet és munka Európában”** című kiadványa átfogó tájékoztatást nyújt az Ön nyugdíj- és öregségi ellátásáról.

4. EGYÉNI VAGYON- ÉS SZEMÉLYBIZTOSÍTÁS

A törvényes biztosítások mellett számos magánbiztosítás is létezik. E biztosítások biztosítási fedezetének elsősorban azokra a kockázatokra kell kiterjednie, amelyek kár esetén a saját egzisztenciát veszélyeztetik.

A legfontosabb magánbiztosítások Németországban a következők

- **Felelősségbiztosítás:** Eltört valamit, ami más tulajdonát képezi? Ez nagyon költséges lehet, és szélsőséges esetben akár a megélhetését is veszélyeztetheti. Ilyen esetekben felelősségbiztosítás lép életbe. A felelősségbiztosítást általában az önkéntes biztosítások közül a leghasznosabbnak és legfontosabbnak tartják. Rendszerint a családtagok is biztosítva vannak. A felelősségbiztosítás kevesebb mint évi 100 euróért köthető.

- **Foglalkozási rokkantsági biztosítás:** Ha Ön egy súlyos betegség miatt hosszú távon nem tud tovább dolgozni, és ezért nem rendelkezik többé jövedelemmel, legrosszabb esetben pénzügyi csőddel nézhet szembe. Ennek oka, hogy a csökkent munkaképességűek állami nyugdíja nagyon korlátozott, és nem mindig fedezi Önt. Ezért minden dolgozónak érdemes megfontolnia a foglalkozási rokkantsági biztosítás megkötését, hogy megvédje magát a munkaképesség elvesztése ellen. A magánfelelősségbiztosítás mellett ez az egyik legfontosabb önkéntes biztosítás.
- **Háztartási tartalombiztosítás:** A háztartási tartalombiztosítás a háztartásban lévő dolgok meghibásodására fizet, például tűz, betörés vagy vízkár esetén. A háztartási biztosítás költségei többek között a lakás méretétől függnék. Az otthoni tartalombiztosítás különösen akkor érheti meg, ha értékes tárgyakat tart otthonában.
- **Gépjármű-felelősségbiztosítás:** Ha Önnek autója vagy motorkerékpára van, akkor gépjármű-felelősségbiztosításra is szüksége van. A gépjárművet még csak be sem lehet jegyeztetni gépjármű-felelősségbiztosítás nélkül. Ha Ön balesetet okoz vagy megsebesít valakit az autójával, a biztosító társaság fizeti a károkat.

5. ADÓKÖTELEZETTSÉG

Önnek Németországban adót kell fizetnie jövedelme után, ha

- németországi lakóhellyel rendelkeznek, vagy
- Ön általában Németországban tartózkodik, azaz egy naptári évben több mint hat hónapig (183 nap).

Az adókötelezettség az Ön teljes jövedelmére vonatkozik. **Ez különböző jövedelemtípusokból** (pl. bérek, nyugdíjak és bérleti díjak) származó jövedelmet jelent. Ez a Németországon belül és kívül szerzett jövedelmet is jelenti (világjövedelem).

Ha Ön alkalmazott, a jövedelme elsősorban a munkabér lesz. A **jövedelemadó**t automatikusan levonják a béréből (úgynevezett béradó). Ezenkívül szolidaritási pótdíjat és - ha Ön olyan vallási közösség tagja, amely egyházi adót vet ki - egyházi adót vonnak le. Az Ön munkáltatója ezeket az összegeket közvetlenül az illetékes adóhivatalnak utalja át. Ezenkívül a munkáltatója levonja a kötelező **társadalombiztosítási járulékokat** (munkanélküliségi, egészségügyi, hosszú távú ápolási, nyugdíj- és balesetbiztosítás). A munkáltatójától kapott **bérelszámolásból** megtudhatja, hogy havonta mennyit vonnak le a fizetéséből.

6. JÖVEDELEMADÓ-BEVALLÁS

A **jövedelemadó-bevallás** az adózó írásbeli nyilatkozata jövedelméről. Ez szolgál a megállapítandó jövedelemadó meghatározásának alapjául. Ezt az adózó vagy meghatalmazott képviselője (általában adótanácsadó vagy jövedelemadó segítő egyesület) nyújtja be az adóhivatalhoz. A naptári év vége után adhatja be a jövedelemadó-bevallást, hogy az adóhivatal ellenőrizhesse, hogy nem fizetett-e túl sok vagy túl kevés adót. A munkavállalóknak gyakran érdemes adóbevallást benyújtaniuk. Lehet, hogy levonásokat igényelhet. Erről bővebben a **GYIK**-ben olvashat.

MEGJEGYZÉS: Bizonyos esetekben kötelesek adóbevallást benyújtani, például ha a fizetésen kívül más jövedelme is volt, ha munkanélküli segélyt, táppénzt vagy táppénzt kapott, ha több munkaviszonya is volt, vagy ha bizonyos adóosztály-kombinációkkal rendelkezett. Ezt követően a következő naptári év július 31-ig kell benyújtania adóbevallását. Előfordulhat, hogy adóhátralékot kell fizetnie.

Ha Ön nem köteles adóbevallást benyújtani, akkor 4 éve van arra, hogy ezt önként tegye meg.

Adóbevallását online, **az Elster internetes portálon** keresztül teheti meg. Az Elster használatához regisztráció szükséges. Adóbevallását kitöltheti nyomtatványként is, vagy elkészíttetheti egy adóhivatallal.

Ha Ön magánbiztosítást kötött, például magánegészségbiztosítást, akkor a biztosítási járulékokat Önnek kell fizetnie.

Ha segítségre van szüksége az adóbevallás kitöltéséhez, forduljon adótanácsadóhoz vagy ügyvédhez. Ez díjköteles. Az adóbevallás kitöltéséhez szükséges nyomtatványokat közvetlenül a 14 adóhivatal egyikében kaphatja meg, amelyek a polgárok rendelkezésére állnak az adóbevallással kapcsolatos tanácsadás és segítségnyújtás céljából. A **legközelebbi szász-anhalti adóhivatalt a Lohnsteuer** kom-pakt portálon keresztül találja meg.

KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK ÉS TANÁCSADÁS A HELYSZÍNE

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

Deutsche Rentenversicherung

Verbraucherzentrale Sachsen-Anhalt

TÁJÉKOZTATÓ ANYAGOK ÉS PORTÁLOK

Leben und Arbeiten in Europa

Willkommen in Deutschland

Wissen ist Schutz! Was Sie wissen sollten, um in Deutschland erfolgreich zu arbeiten

Soziale Sicherung im Überblick

Ratgeber zur Rente

Zusätzliche Altersvorsorge

Erwerbsminderungsrente

LÁTOGATÁS A BODETAL THERME THALE-BAN A HARZ-HEGYSÉGBEN

10.

SEGÍTSÉGNYÚJTÁS A FOGYATÉKKAL ÉLŐKNEK

1. SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK A FOGYATÉKKAL ÉLŐK SZÁMÁRA
2. SZÁSZ-ANHALT TÖRVÉNYE A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉRŐL

1. KÜLÖNLEGES JUTTATÁSOK A FOGYATÉKKAL ÉLŐK SZÁMÁRA

Németországban a fogyatékkal élők az általános szociális ellátásokon kívül különleges ellátásokban részesülnek. Ezeknek az egyéni ellátásoknak az a célja, hogy a fogyatékkal élők teljes mértékben részt vehessenek a társadalmi életben. Életüket hajlamaik és képességeik szerint kell alakítaniuk. Az ő érdekeik és kívánságaik fontosak a segítségnyújtás kialakításában.

Németországban a fogyatékkal élők számára nyújtott segítségnyújtás igen széles körű, és az élet számos területére kiterjed. A szolgáltatások a következőkre oszlanak:

- orvosi rehabilitációs ellátások,
- a munkában való részvétel előnyei,
- ellátások a megélhetés és a kiegészítő ellátások biztosítása érdekében,
- az oktatásban való részvételért járó juttatások és
- a társadalmi részvételre vonatkozó előnyök.

Ezen túlmenően a súlyosan fogyatékos személyek, azaz a nyilvántartott fogyatékosági fokozattal rendelkező személyek különleges támogatásban részesülnek.

ÁLTALÁNOSSÁGBAN:

Az öregség normális jeleit nem lehet fogyatékosággként felismerni. Ugyanez vonatkozik azokra a betegségekre is, amelyek hatása nem tart 6 hónapnál tovább.

A fogyatékkal élők számára nyújtott különböző ellátásokról további információk találhatók a Szövetségi Munkaügyi és Szociális Minisztérium „**einfach teilhaben**” internetes portálján, valamint a BMAS által kiadott „**Ratgeber für Menschen mit Behinderungen**” (Útmutató fogyatékkal élők számára) című kiadványban.

JÓ TUDNI: Ha Ön újonnan érkezett Németországba, és Ön vagy valamelyik családtagja fogyatékosággal él, érdemes személyes tanácsadást igénybe vennie. Kifejezetten a fogyatékkal élők és hozzátartozóik számára a rehabilitációval és a részvétellel kapcsolatos valamennyi kérdésben ingyenes tanácsadási szolgáltatások találhatók a Fachstelle Teilhabebe-ratung (EUTB) portálon.

Itt a kereső űrlap segítségével megtalálhatja a Szász-Anhalt tartományi szolgáltatások egyes kapcsolattartó pontjait is.

Ebben a fejezetben megismerheti, milyen feltételek mellett kaphat támogatást, ha Ön fogyatékosággal él vagy fogyatékkal élő hozzátartozója van.

A fejezet végén megtalálja a Szász-Anhalt tartományban működő tanácsadó központokat és kapcsolatközpontokat is, amelyekhez fordulhat.

2. SZÁSZ-ANHALT TÖRVÉNYE A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉRŐL

2001-ben Szász-Anhalt volt az első keletnémet tartomány, amelyik elfogadta a **fogyatékossgal élők esélyegyenlőségéről** szóló törvényt. A törvény célja az volt, hogy az alaptörvényben rögzített, a fogyatékossgal élő embereket érintő hátrányos megkülönböztetés és hátrányos helyzet tilalmát állami jogszabállyal támassza alá és konkretizálja. Németországban először rögzítették a befogadást, valamint a fogyatékossgal élők számára az észszerű alkalmazkodás biztosításának kötelezettségét. Ilyen lehet például a fogyatékossgal-barát építési módszer vagy a közlekedési lámpák akusztikus jelzése.

Míg korábban csak a megkülönböztetés volt átfogóan tilos, ez most már a hátrányos helyzetre is vonatkozik. Annak érdekében, hogy a fogyatékossgal élő emberek érdekeit és aggályait átfogóan figyelembe vegyék, az egyenlőségi törvényt maga a célcsoport dolgozta ki. A jövőben a fogyatékossgal élő emberek megerősödnek abban, hogy egyenlő oktatásban részesüljenek, hogy munkát vállalhassanak, hogy akadályok nélkül vehessenek részt a társadalmi életben, és hogy egyenlő jogokkal rendelkező családokban élhessenek.

Szász-Anhalt tartományban a fogyatékossgal élő személyek támogatása a **szociális minisztérium információs** portálja szerint a következő ellátásokat foglalja magában:

- hátránykompenzáció (25%-os fogyatékossgai foktól)
- átalányösszeg (pl. rendkívüli orvosi költségek esetén)
- személyes költségvetés (a társadalmi életben való részvételre)
- állami vaksági támogatás (vakok és siketek támogatása)

A súlyos fogyatékossgáról szóló törvény rendelkezései szerint az egészségkárosodást és annak hatásait kérelemre határozzák meg. A fogyatékossga vonatkozó megállapításoktól és az esetlegesen kiállított személyazonosító igazolványtól függően keletkezhet jogosultság a hátránykompenzációra. Az értékelési eljárással kapcsolatos kérdések és válaszok a **Szász-Anhalt tartományi közigazgatási hivatal információs portálján** található.

KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK ÉS TANÁCSADÁS A HELYSZÍNE

Fachstelle Teilhabeberatung (EUTB)

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

Behindertenbeauftragte der Landeshauptstadt Magdeburg

TÁJÉKOZTATÓ ANYAGOK ÉS PORTÁLOK

Ratgeber für Menschen mit Behinderungen
Rehabilitation und Teilhabe von Menschen mit Behinderungen

Gesetz zur Gleichstellung behinderter Menschen

https://www.einfach-teilhabe.de/DE/AS/Home/alltagssprache_node.html

11.

HÁLÓZATÉPÍTÉS ÉS TÁRSADALMI RÉSZVÉTEL

1. EURÓPAI SZERVEZETEK ÉS SZÖVETSÉGEK SZÁSZ-ANHALTBAN
2. AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK CSEREFÓRUMAI
3. RÉSZVÉTEL A HELYI VÁLASZTÁSOKON
4. A KÜLFÖLDIEK TANÁCSADÓ TESTÜLETÉBEN VALÓ RÉSZVÉTEL
5. SPORTEGYESÜLETI TAGSÁG
6. ÖNKÉNTES MUNKA NYELVI KÖZVETÍTŐKÉNT

1. EURÓPAI SZERVEZETEK ÉS SZÖVETSÉGEK SZÁSZ-ANHALTBAN

Sok németországi uniós polgár elsősorban európaiként és egyre kevésbé „bevándorlóként” tekint magára. Önképük szerint mobilis munkavállalóknak, a munkavállalók szabad mozgása értelmében egyetemi polgároknak tekintik magukat, és a német állampolgárokkal jogilag egyenrangú jogokkal rendelkeznek. Legtöbbjük jól kapcsolódik a közösségükhöz, és a csere dinamikusan zajlik a szociális hálózatokon keresztül. Egyes bevándorlók migránsszervezetekben is szerveződnek.

A szász-anhalti uniós polgárok egyesületei és szervezetei nemcsak Magdeburg és Halle nagyvárosi régióiban képviselik magukat, hanem egyre aktívabbak is. Az egyesületeken mint társadalmi kapcsolódási pontokon és szervezeti kezdeményezőkön keresztül rendezvényeket és támogatást kínálnak például a nyelvtanuláshoz. Az európai bevándorlók egyesületei értékes kapcsolattartó pontok, különösen az újonnan érkezett európaiak számára.

Szász-Anhaltban az Európából érkező migránsok érdekeit képviselő egyik legnagyobb szervezet az **AGSA e.V.** és a **LAMSA e.V.** Mindkét egyesületnek a legnagyobb számú migrációs háttérű tagja van, és tag-szervezeteiken keresztül széles körű szolgáltatásokat nyújtanak. A tag-szervezetek közül sokakat európai honfitársak vezetnek.

Az **Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e. V. (AGSA)** egy **46 tagszervezetet tömörítő** ernyőszervezet, amely a demokratikus együttélés és az egyenlő társadalmi részvétel mellett száll síkra származástól, vallástól, nyelvtől és egyéb jellemzőktől függetlenül. Az AGSA-ban képviselt egyesületek és migránsszervezetek, amelyek többsége önkéntes alapon működik, szociális kapcsolattartási pontokat kínálnak az új bevándorlóknak. A magdeburgi einewelt haus a kultúrák közötti elköteleződés és hálózatépítés helyszíne. Az AGSA olyan eseményekkel, mint a nyelvi kávézó és az egyesületek által kínált kulturális tevékenységek széles skálája, nyitott házként működik az összes országból érkező érdeklődők számára, és elősegíti a nyílt interkulturális cserét.

Ebben a fejezetben a következőket ismeri meg, hogyan találhat sz és teremthet sz társadalmi kapcsolatot honfitársaiddal, milyen lehetőségeid vannak az önkéntes munkára, és milyen sokféle módon kapcsolódhatsz be az egyesületekbe - a „kulturális” és a „sport” között.

A fejezet végén olyan tanácsadó központokat és elérhetőségeket is talál, amelyekhez Szász-Anhaltban fordulhat.

A **migráns szervezetek szász-anhalti állami hálózata (LAMSA)** 2008 óta képviseli a migrációs háttérrel rendelkező emberek politikai, gazdasági és társadalmi, valamint kulturális érdekeit állami szinten. A szervezet az ő szószólójuknak tekinti magát, és kapcsolattartóként áll a tartományi kormány, a migrációs politikával kapcsolatos valamennyi szövetség és intézmény, valamint más szövetségi államokban működő más migránsszervezetek rendelkezésére. A LAMSA 2014 márciusában alakult nonprofit egyesületként. A LAMSA-ban jelenleg **több mint 100 különböző eredetű**, kulturális háttérű és vallású szervezet és személy képviselteti magát.

Migránsszervezeteivel mindkét egyesület számos szolgáltatást nyújt az Európából és a világ minden tájáról érkező újonnan érkezetteknek. Ezek közé tartoznak:

- nyelvi közvetítői szolgáltatások
- anyanyelvi tanácsadás
- rendezvények, például nyelvi kávézók, varrótanfolyamok, nyelvtanfolyamok, továbbképzések.
- oktatási szolgáltatások, például házi feladat felügyelet
- szülői nevelési ajánlatok
- társadalmi integrációs és önkéntes munkára vonatkozó ajánlatok

Az AGSA-ban és a LAMSA-ban szervezett tagszervezetek az érdekek és perspektívák, kultúrák és tevékenységek nemzetközi sokszínűségét képviselik. Sokan közülük kapcsolattartási pontként kínálják magukat az Európa minden részéből érkező bevándorlók számára. Itt az európaiak kétoldalú csereprogramokat, nyelv- és kultúrakultúrát, valamint támogatást nyújtanak a Szász-Anhalt tartományba való megérkezéshez és letelepedéshez:

- **Bund der Polen in Magdeburg e.V. (1)**
- **Centro Italiano di Cultura Sachsen-Anhalt e.V. (CIMA e.V.) (2)**
- **Deutsch-Bulgarische soziokulturelle Vereinigung e.V. (3)**
- **Deutsch-Finnische Gesellschaft e.V. Landesverband Sachsen-Anhalt (4)**
- **Deutsch-Französische Gesellschaft Magdeburg e.V. (5)**

- **Deutsch-Italienische Gesellschaft e.V. (1)**
- **Deutsch-Polnische Gesellschaft Sachsen-Anhalt e.V. (2)**
- **Harmonia e.V. - Internationales Zentrum für Kultur, Bildung und Soziales in Sachsen-Anhalt (3)**
- **Landmannschaft der Deutschen aus Russland e.V. (4)**
- **MERIDIAN e.V. - Verein zur Förderung der Verständigung zwischen Menschen unterschiedlicher Nationen (5)**
- **Ungarn mitten in Sachsen-Anhalt e.V. (6)**
- **Weltunion Magdeburger Juden e.V. (WMJ) (7)**

Ezek a szervezetek elkötelezettek az Európai Unió életének és munkájának aktív alakítása mellett:

- **Europa Union Deutschland Landesverband Sachsen-Anhalt (8)**
- **JEF - Junge Europäische Föderalisten Sachsen-Anhalt e.V. (9)**
- **Offener Kanal Magdeburg e.V. (10)**

JÓ TUDNI:

Ha Ön is szeretne aktívan részt venni, vagy egyesületként szeretne önkénteseket toborozni, használhatja a **Hallei Elkötelezettségi Portált (11)**. Itt számos kultúrából érkező emberrel találkozhat, akik helyben szeretnének változtatni a dolgokon.

2. AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK CSEREFÓRUMAI

Az Európai Unió polgárainak Szász-Anhalt tartományba történő bevándorlása évek óta folyamatosan növekszik. Aránylag sok bevándorlási múlttal rendelkező ember él itt, köztük sokan egyetemi diplomával rendelkeznek vagy már régóta itt élnek. Szász-Anhalt bevándorlási történetét valójában alapvetően az európai belső térség dinamikája alakítja, ahol az uniós polgárok a legnagyobb bevándorlói csoportot alkotják.

A közösségek kommunikációjának nagy része a közösségi média különböző csatornáin keresztül zajlik. Itt közösségspecifikus cserefórumok és érdekcsoportok találhatók, és a gyakran megvitatott esettanulmányokkal, szabályozásokkal és problémákkal kapcsolatos válaszok és tanácsok cseréjére csevegéseken kerül sor.

Az Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V. EUmigra projektjében a hálózat képviselői számos európai nyelven tesznek közzé információkat a Facebook közösségi hálózaton keresztül. Itt találja a Fach- und Servicestelle EU-Migration Sachsen-Anhalt német nyelvű „anyaoldalt”, valamint az eddigi nyolc leányoldalt:

- **EUmigra Fach- und Servicestelle EU-Migration Sachsen Anhalt**
- EUmigra-България
- EUmigra Česká republika
- EUmigra España
- EUmigra Hrvatska
- EUmigra Italia
- EUmigra Polska
- EUmigra România
- EUmigra Ungarn/Magyar

Kezdeményezések, amelyek például találkozó kávézókat és nyelvi kávézókat kínálnak Magdeburgban:

- **platz*machen e.V. (1)**
- **Sprachcafé Magdeburg – „Zeit für dich und deine Sprachen” (2)**
- **Blickwechsel e.V. (3)**
- **BEGINN NEBENAN (4)**

3. RÉSZVÉTEL A HELYI VÁLASZTÁSOKON

Ha Ön Németországban élő uniós polgár, akkor szavazati joggal rendelkezik, és indulhat a helyhatósági választásokon. Nem szükséges, hogy előzetesen kinyilvánítsa választási szándékát és feliratkozzon a választói névjegyzékbe. Németországban Ön automatikusan felkerül a választói névjegyzékbe a helyhatósági választások alkalmával.

Uniós állampolgárként Ön ugyanolyan feltételek mellett szavazhat vagy indulhat jelöltként, mint a lakóhelye szerinti ország állampolgárai. Ha az állampolgároknak bizonyos ideig az adott országban vagy településen kell élniük ahhoz, hogy szavazhassanak vagy jelöltetni tudják magukat, ez Önre is vonatkozik.

EINEWELT HAUS MAGDEBURGBAN,
AZ AUSLANDSGESELLSCHAFT SACHSEN-ANHALT E.V. SZÉKHELYE.

4. A KÜLFÖLDIEK TANÁCSADÓ TESTÜLETÉBEN VALÓ RÉSZVÉTEL

A külföldiek tanácsadó testületei a bevándorlók által választott önkormányzati politikai testületek, amelyek a bevándorló háttérű emberek érdekeit képviselik. Kiállnak a bevándorlók egyenlősége és egyenlő részvétele mellett, és sokféleképpen támogatják a szervek, intézmények, ügynökségek és más érdekelt szereplők közötti hálózatépítő munkát, amely szükséges az integrációs folyamatokhoz.

Szász-Anhaltban a magdeburgi és a hallei külföldiek tanácsadó testületei **számos támogató szolgáltatást** koordinálnak valamennyi bevándorló számára. A külföldiek tanácsadó testületein és a megfelelő szolgálati oldalakon keresztül az érdeklődők kapcsolatba léphetnek az integrációs munka fontos állami hálózataival is.

5. SPORTEGYESÜLETI TAGSÁG

A társadalmi kapcsolatépítés és a részvétel másik jó módja a sportklubhoz való csatlakozás. A szász-anhalti sportklubok palettája rendkívül sokszínű, mivel az LSB Szász-Anhalt nagy sportcsaládjába jelenleg több mint 3100 sportklub tartozik.

Ezek az Altmark és Burgenlandkreis közötti tartomány minden polgára számára nyitva állnak, és szabadtéri vagy beltéri, egyéni vagy csapatsportokat kínálnak.

A **Szász-Anhalti Sportági Szövetség kereső űrlapján** kifejezetten az Ön településén vagy a környéken található klubot keresheti - attól függően, hogy melyik a kedvenc sportága.

6. ÖNKÉNTES MUNKA NYELVI KÖZVETÍTŐKÉNT

A **nyelvi közvetítőként való önkéntes munkavégzés** jó lehetőség a többnyelvű polgároknak, hogy nyelvtudásukat például egy migrációs egyesületnél vagy egy több közösséget egyesítő ernyőszervezetnél hasznosítsák. Szász-Anhaltban ilyen szervezet pl. a teljes tartományban működő LAMSA e.V. és a Magdeburgban működő AGSA e.V.

Hogyan működik? Ha Ön a német mellett egy másik nyelvet is jól beszél, elkísérhet például valakit egy hatósághoz vagy tanácsadó központba, és ott tolmácsolhatja a beszélgetést. A nyelvi közvetítés telefonon vagy videokonferencia formájában is történhet. Ezenkívül írott szövegek, például a szülőknek szóló rövid levelek vagy az eseményekről szóló tájékoztatók lefordításával is segíthet. Számos lehetőség van arra, hogy az anyanyelvét beszélő személyek Németországba érkezését és beilleszkedését támogassa.

Szász-Anhaltban mindig szükség van az önkéntes nyelvi közvetítőkre, például a LAMSA e.V. egyesületnél, amely teljes Szász-Anhalt tartományban kiépített egy nyelvi közvetítői szolgáltatási hálózatot, és koordinálja a műveleteket. A projekt neve „SiSA – Sprachmittlung in Sachsen-Anhalt” (SiSA – Nyelvi közvetítés Szász-Anhaltban). A regisztrált önkéntesek alapképzést kapnak a nyelvi közvetítésről. A projekt ezen kívül továbbképzéseket és cserekapcsolatokat is kínál.

A nyelvi közvetítői tevékenységet egy egyesülettel együttműködve **társadalmi munkában, a főállású tevékenysége mellett** végezheti. **Ezért tiszteletdíjat** fizethetnek Önnek, melynek összege legfeljebb évi 840,00 € (2022-ben). Ez után az összeg után nem kell adót fizetnie, és jótékonysági munkájáért nem kell számlát kiállítania. A nyelvi közvetítéssel segíthet a helyi közösségnek a gyakran bonyolult kommunikációs helyzetekben.

További információért írjon a sprachmittler@lamsa.de címre.
Ha ír egy e-mailt, regisztrálhat önkéntes nyelvi közvetítőként is.

ELÉRHETŐSÉG

LAMSA e.V.
Bernburger Str. 4
06108 Halle (Saale)

sprachmittler@lamsa.de

KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK ÉS TANÁCSADÁS A HELYSZÍNE

Landesnetzwerk Migrantenorganisationen Sachsen-Anhalt (LAMSA)

Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e. V. (AGSA)

Beirat für Integration und Migration der Landeshauptstadt Magdeburg

TÁJÉKOZTATÓ ANYAGOK ÉS PORTÁLOK

Sportvereine & Fachverbände in Sachsen-Anhalt

Ausländerbeiräte in Sachsen-Anhalt

Vereinssuche Breitensport Sachsen-Anhalt

12.

TANÁCSADÁS ÉS KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK SZÁSZ-ANHALTBAN

1. SZÁSZ-ANHALT TARTOMÁNYI TANÁCSADÓ KÖZPONTOK
2. EGYÉB TANÁCSADÓ KÖZPONTOK
3. „IRÁNYTÚ SZÁSZ-ANHALT” TANÁCSADÓ KÖZPONT ÚTMUTATÓJA
4. AZ EU-S MUNKAVÁLLALÓK SZÁMÁRA LÉTREHOZOTT EGYENLŐ BÁNÁSMÓD HIVATALNÁL TÖRTÉNŐ MEGKERESÉS

1. SZÁSZ-ANHALT TARTOMÁNYI TANÁCSADÓ KÖZPONTOK FIATALOK ÉS FELNŐTTEK SZÁMÁRA

Az uniós állampolgárokkal kapcsolatos tanácsadással kapcsolatos kapcsolattartási pontok a **felnőtt migránsoknak szóló migrációs tanácsadás (MBE)** és az **ifjúsági migrációs szolgálatok (JMD)**. Mindkét szolgáltatás Szász-Anhalt tartomány egész területén képviselteti magát. Itt a Freie Wohlfahrtspflege egyesületek adnak tanácsot.

A felnőtteknek szóló migrációs tanácsadó központok (MBE) támogatják a bevándorlókat a Németországban tett első lépéseik során:

- német nyelvtanulás
- új környezetük megismerése
- időben bejutni az iskolába, a képzésbe és a munkába keresztül:
- egyéni esetkezelés
- az egyéni támogatási igények meghatározása
- támogatási tervezés

A Szász-Anhalt tartományi szintű, **felnőtt migrációs tanácsadó központok (MBE)** aktuális áttekintése a **tartományi integrációs portál áttekintésében található**. Ezen kívül a BAMF kereső űrlapján (az irányítószám/lakóhely szerinti kereső űrlapon) megtalálhatja a németországi migrációs tanácsadó központokat.

Az **Ifjúsági Migrációs Szolgálat (JMD)** speciális támogatási intézkedéseket is kínál a 12 és 27 év közötti európai bevándorlók számára. Ez magában foglalja a személyes, nyelvi, oktatási, szakmai és társadalmi részvétellel és integrációval kapcsolatos tanácsadást.

A migrációs háttérrel rendelkező fiatalok számára releváns információk és tippek érhetők el a JMD portálon, amely több mint 450 különböző szolgáltató ifjúsági migrációs szolgáltatásait foglalja össze. A JMD portál főoldalán egy keresési funkció segítségével is megtalálhatja a helyi ifjúsági migrációs szolgálatot. 2. **A JMD portálon a helyi ifjúsági migrációs szolgálatot** is megtalálhatja.

Ebben a fejezetben megismerheti,

hogyan uniós állampolgárként milyen tanácsadó központok állnak rendelkezésére, hogyan találhatja meg és teremtheti meg a kapcsolatot honfitársaival helyben, milyen lehetőségek állnak rendelkezésére a társadalmi szerepvállalásra, és ki tudja Önt személyes ügyekben tanácsadással támogatni.

A fejezet végén megtalálja azokat a tanácsadó központokat és elérhetőségeket is, amelyekhez Szász-Anhalt tartományban fordulhat.

KÜLÖN TANÁCSADÁS ÉS GONDOZÁS (gBB) SZÁSZ-ANHALT TARTOMÁNYI MIGRÁCIÓS KÖZPONTOK FIATALOK ÉS FELNÖTTEK SZÁMÁRA

A Gesonderte Beratung und Betreuung in Sachsen-Anhalt (gBB) tanácsadó központjait az Európai Unió polgárai is igénybe vehetik. A gBB segítséget nyújt például a németországi kulturális és társadalmi környezetbe való gyors beilleszkedésben, a lakhatás és a munkakeresés terén, válsághelyzetben kísérik az embereket, és tanácsot adnak a nyelvi támogatás, a továbbtanulás, a jog és a beilleszkedés kérdéseiben.

A gBB az egész országban képviselteti magát. A legközelebbi gBB tanácsadó központ elérhetőségét az integrációs portálon **található táblázatban találja**.

2. EGYÉB TANÁCSADÓ KÖZPONTOK

PSZICHOSZOCIÁLIS TANÁCSADÓ KÖZPONTOK

Uniós állampolgárként Ön a pszichoszociális tanácsadási szolgáltatások széles köréhez férhet hozzá, amelyeket alapvetően a Freie Wohlfahrtspflege egyesületei nyújtanak.

A tanácsadási szolgáltatások közé tartoznak:

- általános szociális tanácsadás,
- terhességi és terhességi konfliktusokkal kapcsolatos tanácsadás,
- házassági, családi, élet- és nevelési tanácsadás,
- adós- és fizetéseképtelenségi tanácsadás,
- függőségi tanácsadás.

A tanácsadó központok által kínált szolgáltatások ingyenesek, bizalmasak és igény esetén névtelenek. Szükség esetén a tanácsadás tolmácsok/nyelvi közvetítők segítségével is biztosítható.

ÁLDOZATSEGÍTŐ LÉTESÍTMÉNYEK

Szász-Anhaltban az egész tartományban vannak olyan létesítmények, amelyek segítséget és támogatást nyújtanak, ha Önt bűncselekmény érte, vagy ha segíteni szeretne az érintetteknek. Az alábbiakban bemutatunk néhányat a Szász-Anhalt tartományban működő áldozatsegítő intézmények közül

- **Szász-Anhalt tartományi gyermekvédelmi szövetség (1)**
- **Tanácsadó központok a szexualizált erőszak áldozatai számára (2)**
- **LIKO - Állami beavatkozás és koordináció a családon belüli erőszak és zaklatás esetén (3)**
- **Vera, a lányok és nők védelmére szakosodott központ (4)**
- **Fogyasztói tanácsadó központ - adósságtanácsadás (5)**
- **Egyéb áldozatsegítő szervezetek Szász-Anhaltban (6)**
- **Hálózat az erőszakmentes életért (7)**

A szakosított központok által kínált szolgáltatások ingyenesek, anonimok és bizalmasak. Szükség esetén a tanácsadás anyanyelven, tolmácsok/nyelvi közvetítők segítségével is biztosítható.

3. TÁJÉKOZÓDÁS A SZÁSZ-ANHALLI TANÁCSADÁSI KÖRNYEZETBEN

KOORDINÁCIÓS IRODÁK AZ INTEGRÁCIÓ ÉS A MIGRÁCIÓ TERÜLETÉN

Az uniós állampolgároknak szóló tanácsadó központokkal kapcsolatban további útmutatást a szász-anhalti járások és települések helyi kapcsolattartóinál, az **integrációs/migrációs koordinációs központoknál** kaphat. A koordinációs központok nem nyújtanak egyéni tanácsadást. Szakmai tanácsadást kínálnak helyi személyeknek és tanácsadó központokhoz, akik segíthetnek Önnek az Ön problémáiban. A szász-anhalti városok és települések koordinációs központjainak **kapcsolattartóit az integrációs portál áttekintésében találja**.

DIGITÁLIS TÉRKÉP IRÁNYTŰ SZÁSZ-ANHALT

Az „**Iránytű Szász-Anhalt**” **digitális térkép** az egész tartományra kiterjedő, strukturált áttekintést nyújt a bevándorlóknak nyújtott szolgáltatásokról. A projektek és képzések mellett a platform több mint 100 tanácsadó központot is részletesen felsorol. A keresési lehetőségek megkönnyítik a hozzáférést, és az interaktív térképen található megfelelő jelölések segítségével gyorsan megtalálhatók a kívánt régióban vagy városban található tanácsadási helyszínek is.

4. AZ EGYENLŐ BÁNÁSMÓD HATÓSÁGNÁL TÖRTÉNŐ MEGKERESÉS AZ UNIÓS MUNKAVÁLLALÓK ESETÉBEN

Ha tanácsot vagy tájékoztatást szeretne saját maga vagy családtagjai számára, akkor lehetősége van arra is, hogy egy űrlap segítségével kérvényt nyújtson be az uniós munkavállalók esélyegyenlőségének szupraregionális szervéhez.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság vonatkozó formanyomtatványát használja **a tanácsadás iránti kérelemhez**.

KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK ÉS TANÁCSADÁS A HELYSZÍNEKEN

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V. (AGSA)

Landesnetzwerk Migrantenorganisationen Sachsen-Anhalt e.V. (LAMSA)

TÁJÉKOZTATÓ ANYAGOK ÉS PORTÁLOK

Digitale Landkarte „Kompass Sachsen-Anhalt”

Integrationsportal Sachsen-Anhalt:
<https://integrationsbeauftragte.sachsen-anhalt.de/beratung-netzwerke/beratungsstellen/>

INDEX

Foglalkoztatási Hivatal (AfA) 33, 35, 37, 38, 40, 49, 50, 53, 71
Általános szociális tanácsadás 122
Jogosultsági igazolás („Portable Document S2”) 82
Diszkriminációellenes iroda 65, 134
Munkakörülmények 41, 60, 61
Tartózkodási kártya 21, 22, 23
Tartózkodási jog 23, 24, 84
Képzés 33, 53, 55, 56, 57, 60, 61, 67, 68, 69, 70, 77, 79, 94, 121, 131
Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e. V. (AGSA) 113, 119
Kizárási időszak 47

Fogyatékosági egyenlőségi törvény 110
Tanácsadó központok 10, 19, 25, 31, 35, 48, 53, 57, 65, 79, 84, 85, 87, 95, 97, 107, 111, 119, 121, 122, 123, 124
Szakképző iskolák 16, 61
Ápolási törvény 87
Művek vagy szolgáltatási szerződés 41

Elszámolóközpontok 85

Német mint idegen nyelv 34, 75
Német nyugdíjbiztosítás 71, 102, 103, 107
Német nyugdíjbiztosítás Knappschaft-Bahn-See 102
Német nyugdíjbiztosítás Közép-Németország 102
Német nyelvtudás 62

Diszkrimináció 13, 63, 64, 65, 110, 134

Jövedelemadó-bevallás 105
Lakossági bejelentő iroda 20
Szülői támogatás 92, 93, 97
Szülői levelek fordításban 75
Szülői szabadság 17, 92, 93, 97
kirendelt személyek 100
Oktatás 122

Részvételi tanácsadásra szakosodott ügynökség (EUTB) 109, 111
a szabad mozgásra jogosult személyek 21, 24, 30, 90

Törvényes munkanélküliségi biztosítás 99
Kötelező egészségbiztosítás 83, 99
Kötelező ápolási biztosítás 99
Kötelező nyugdíjbiztosítás 99, 101, 102
Kötelező balesetbiztosítás 71, 99
erőszak 123
Szakszervezet 48, 60, 62, 64
Egyenlő Bánásmód Tanács 10, 44, 64, 85, 124
Határon átnyúló ingázók 82, 100

Elster internetes portál 105

Ifjúsági Migrációs Szolgálat (JMD) 25, 31, 34, 53, 57, 65, 79, 87, 97, 107, 111, 121, 125
Munkaügyi központ 35, 40, 53, 71, 84, 95

Migránsszervezetek állami hálózata Szász-Anhalt e.V. (LAMSA) 125

Foglalkoztatásösztönző juttatások a szociális
törvénykönyv alapján 38

A megélhetési ellátások 61

Aktív foglalkoztatásösztönző intézkedések 38

Migrációs tanácsadás felnőtteknek (MBE) 25, 31, 35,
53, 57, 65, 79, 87, 97, 107, 111, 125

Anyasági támogatás 89

Az anyaság védelméről szóló törvény 89

Áldozatsegítő szolgáltatások 123

Képesítési tanácsadás 57, 132

Visszafizetési záradék 41

Adós- és fizetéseképtelenségi tanácsadás 122

Terhességi konfliktustanácsadás 122

Nyelvi közvetítés/tolmácsolás 75

Nyelvi tandem 34, 35

Ösztöndíjak 77

Addiktológiai tanácsadás 122

Kollektív szerződés 41, 42, 43, 47

Elhelyezési költségvetés 38, 39

Elhelyezési utalvány 39

Egészségügyi meghatalmazás 86, 87

Továbbképzés 37, 40, 41, 60, 61, 61, 67, 69, 70, 72

Lakhatási jogosultsági igazolás 27

Lakhatás 27, 61

Szülői alapellátás 93

Minimálbér 15, 42

Családi pótlék 90, 91, 92

Gyermekepótlék 92, 95

Oktatási és részvételi csomag 95

Nyelvi közvetítő 114, 119, 124, 125

FONTOS KAPCSOLATTARTÁSI PONTOK ÉS KAPCSOLATTARTÓK SZÁSZ-ANHALTBAN

1

Migrationsberatung Sachsen-Anhalt
www.integriert-in-sachsen-anhalt.de/netzwerke/beratungsstellen/migrationsberatung-fuer-erwachsene-mbe (1)

2

Aufenthaltsrechtliche Beratung und Unterstützung in der Selbstorganisation
Flüchtlingsrat Sachsen-Anhalt e. V. | Magdeburg
www.fluechtlingsrat-lsa.de (2)
Telefon: +49 391 50549613 (Magdeburg)
Telefon: +49 345 44502521 (Halle/Saale)

3

Verfahrensinformation der Caritas für Asylbewerber in Sachsen-Anhalt (Beratungsstelle zum Asylverfahren) Halberstadt
www.caritas.de (3)
Telefon: +49 3941 597728

4

Suchdienst für vom Konflikt getrennte Familien des DRK
Deutsches Rotes Kreuz – Landesverband Sachsen-Anhalt
www.sachsen-anhalt.drk.de (4)
Telefon: +49 391 6106890 (MD)

5

Freiwillige Rückkehr
Rückkehrzentrum Sachsen-Anhalt. Beratungsstelle zur freiwilligen Rückkehr von Drittstaatsangehörigen
www.magdeburgerstadtmission.de/arbeitsgebiete/kompetenzzentrum-rueckkehr (5)
Telefon: +49 391 53249 -29/ -23

MUNKA ÉS OKTATÁS

BemA – Beratung migrantischer Fachkräfte
ARBEIT UND LEBEN Sachsen-Anhalt gGmbH
Stresemannstraße 18/19 | 39104 Magdeburg
Telefon: +49 391 623495
bema@aul-lsa.de | www.bema.arbeitundleben.org (1)

Blickpunkt: Migrantinnen – Fach- und Servicestelle für die Arbeitsmarktintegration migrantischer Frauen in Sachsen-Anhalt
Interkulturelles Beratungs- und Begegnungszentrum der Caritas
Karl-Schmidt-Straße 5c | 39104 Magdeburg
kontakt@blickpunkt-migrantinnen.de
www.blickpunkt-migrantinnen.de (2)
Telefon: +49 391 40 80 526 / 527 / 520 oder +49 151 46152310

ePlan consult GmbH
Mittagstraße 16p | 39124 Magdeburg
Telefon: +49 391 28898958
info@eplan-consult.de | www.eplan-consult.de (3)

Fachkraft im Fokus (FiF)
Willkommensbegleitung ausländischer Fachkräfte in Arbeit
www.fachkraft-im-fokus.de (4)
Telefon: 49 152 537 729 43 (HAL), +49 391 6054-506 (MD)

Faire Integration
ARBEIT UND LEBEN Sachsen-Anhalt gGmbH
Stresemannstraße 18/19 | 39104 Magdeburg
zabih.hashemi@aul-lsa.de
www.sachsen-anhalt.netzwerk-iq.de/fuer-eingewanderte/rechte-von-beschaeftigten (5)

Handwerkskammer Magdeburg
Gareisstraße 10 | 39106 Magdeburg
Telefon: +49 391 6268151
info@hwk-magdeburg.de | www.hwk-magdeburg.de (6)

1

2

3

4

5

6

1

Industrie- und Handelskammer Magdeburg

Alter Markt 8 | 39104 Magdeburg
Telefon: +49 391 56930
kammer@magdeburg.ihk.de | www.magdeburg.ihk.de (1)

2

Institut für Berufspädagogik e.V.

Schellingstraße 3 – 4 | 39104 Magdeburg
Telefon: +49 391 5371232 (Frau Elke Orlowski)
orlowski@ibp-bildung.de | www.ibp-bildung.de (2)

3

IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt – Anerkennungs- und Qualifizierungsberatung

Caritasverband für das Bistum Magdeburg e.V.
Langer Weg 65 – 66 | 39112 Magdeburg
Telefon: +49 391 6053249 / Halle: +49 345 686948-23/-15/-21
Halberstadt: +49 175 8132604
kontakt@iqsachsenanhalt.de | www.sachsen-anhalt.netzwerk-iq.de (3)

4

KAUSA-Serviceestelle Sachsen-Anhalt Nord

c/o Ausbildungsverbund der
Wirtschaftsregion BS/MD e.V.
Schwiesastrasse 11 | 39124 Magdeburg
Telefon: +49 391 1861342
info@abv-magdeburg.de
www.abv-magdeburg.de/bewerber/projekte/kausa-servicestelle (4)

5

ZEMIGRA

Forschungsinstitut Betriebliche Bildung (f-bb) gGmbH
Haeckelstraße 10 | 39104 Magdeburg
Telefon: +49 800 9364472 (Hotline)
info@zemigra.com
www.zemigra.sachsen-anhalt.de (5) | www.zemigra-forum.de

6

EGÉSZSÉG ÉS VÉDELEM

Schwangerschaftsberatungsstellen in Sachsen-Anhalt

www.ms.sachsen-anhalt.de/schwangerschaftsberatungsstellen (6)

MediNetz Magdeburg e.V.

Schellingstraße 3– 4 | 39104 Magdeburg
Telefon: +49 176 66530854
kontakt@medinetz-magdeburg.de | www.medinetz-magdeburg.de

Psychosoziales Zentrum für Migrantinnen und Migranten in Sachsen-Anhalt

St. Johannis GmbH | Agnetenstraße 14 | 39106 Magdeburg
Telefon: +49 391 79293380
kontakt@psz-sachsen-anhalt.de | www.psz-sachsen-anhalt.de

Landesstelle für Suchtfragen im Land Sachsen-Anhalt

Halberstädter Straße 98 | 39112 Magdeburg
Telefon: +49 391 543 38 18
<https://www.ls-suchtfragen-lsa.de/>

Suchthilfewegweiser der Landesstelle für Suchtfragen im Land Sachsen-Anhalt:

<https://www.ls-suchtfragen-lsa.de/suchthilfewegweiser/>

TÁMOGATÁS ÉS SEGÍTSÉG LÁNYOKNAK ÉS NŐKNEK

Frauen gegen Gewalt e.V.

Telefon: +49 30 322 99 500
www.frauen-gegen-gewalt.de (1)

Hilfetelefon „Gewalt gegen Frauen“ (KOSTENFREI)

Telefon: +49 8000 116016
www.hilfetelefon.de (2)

Schwangerschaftsberatung des Bundesministeriums für Familie, Senioren, Frauen und Jugend mit Hilfetelefon „Schwangere in Not“

www.schwanger-und-viele-fragen.de (3)

Vera – Fachstelle gegen Frauenhandel und Zwangsverheiratung

Telefon: +49 391 99977850
www.awo-sachsenanhalt.de (4)

Burg: www.skz-burg.bplaced.net/maedchen-und-frauenzentrum-tea-treff (5)

Magdeburg: www.courageimvolksbad.de (6)

1

2

3

4

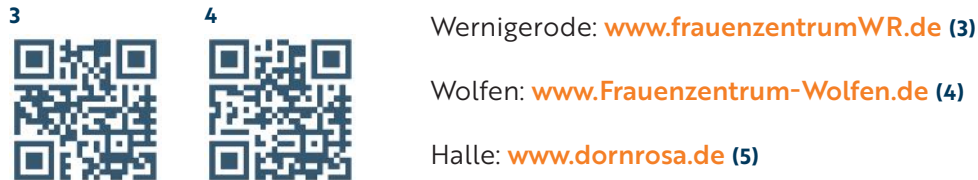

5

6

SEGÍTSÉG A SZEXUALIZÁLT ERŐSZAKKAL KAPCSOLATBAN

Wildwasser Magdeburg e.V.
Ritterstraße 1 | 39124 Magdeburg
Telefon: +49 391 2515417
info@wildwasser-magdeburg.de | www.wildwasser-magdeburg.de

SEGÍTSÉG AZ IDEGENGYŰLŐLŐ TÁMADÁSOKKAL KAPCSOLATBAN

Antidiskriminierungsstelle Sachsen-Anhalt
Hallesche Jugendwerkstatt gGmbH
antidiskreminierungsstelle@jw-frohe-zukunft.de
Mobil: +49 176 20 44 69 29 | Telefon: +49 391 79 29 33 74

Entknoten – Beratungsstelle gegen Alltagsrassismus und Diskriminierung
Landesnetzwerk Migrantenorganisationen Sachsen-Anhalt (LAMSA)
Telefon: +49 391 99 07 88 87 | WhatsApp: +49 152 56 03 47 47
entknoten@lamsa.de | www.lamsa.de

Mobile Beratung für Opfer rechter Gewalt / miteinander e.V.
Halle / Magdeburg / Salzwedel
Telefon: +49 345 2 26 71 00 (HAL) / +49 391 6 20 77 52 (MD) /
+49 3901 30 64 31 (SAW)
www.mobile-opferberatung.de

SZEXUÁLIS IDENTITÁSSAL ÉS EGÉSZSÉGGEL KAPCSOLATOS TANÁCSADÁS

Lesben- und Schwulenverband Sachsen-Anhalt (LSVD)
Magdeburg
Telefon: +49 391 5 43 25 69 oder +49 179 9 32 96 14
www.sachsen-anhalt.lsvd.de

AIDS-Hilfe (Halle / Sachsen-Anhalt Süd e. V., Sachsen-Anhalt Nord e. V.)
Halle / Magdeburg
Telefon: +49 345 5 82 12 71 (HAL) / +49 391 5 35 76 90 (MD)
www.halle.aidshilfe.de | www.aidshilfesachsenanhaltnord.de

HÁLÓZATOK ÉS TÁMOGATÁS A MINDENNAPI ÉLETBEN

Beratungsdienste und Netzwerke zur Unterstützung von Flüchtlingen / Ankommenden
www.integriert-in-sachsen-anhalt.de/netzwerke/

Integrationshilfe Sachsen-Anhalt e.V.
Schellingstraße 3 – 4 | 39104 Magdeburg
Telefon: +49 175 8886386
info@integrationshilfe-lsa.org | www.integrationshilfe-lsa.org

Willkommensinitiativen Sachsen-Anhalt
www.integriert-in-sachsen-anhalt.de/willkommen/willkommens-initiativen/

WelcomeCenter Sachsen-Anhalt
Landesinitiative Fachkraft im Fokus
FörderService GmbH der Investitionsbank Sachsen-Anhalt
Leipziger Straße 49a | 39112 Magdeburg
Telefon: +49 391 6054-506
beratung@welcomecenter-sachsen-anhalt.de
www.welcomecenter-sachsen-anhalt.de

Welcome-Treff der Freiwilligenagentur Halle-Saalkreis e. V.
www.freiwilligen-agentur.de/themen-und-projekte/engagiert-fuer-fluechtlinge

Landesnetzwerk Migrantenorganisationen Sachsen-Anhalt (LAMSA) e.V. Halle
Telefon: +49 345 17 16 48 90
www.lamsa.de

Migrationswegweiser „Willkommen in Halle“ und „Willkommen in Magdeburg“
www.willkommen-in-halle.de | www.willkommen-in-magdeburg.de

Neustadtbüro Weißenfels
Beratungsstelle & Begegnungszentrum
Neumarkt 6 | 06667 Weißenfels
Tel.: +49 3443 820 9720
stadtteilbuero@weissenfels.de | <https://www.weissenfels.de>

TÁMOGATÁS KÜLÖNLEGES ÉLETHELYZETEK BEN

Beratungsstelle für Hörbehinderte e.V.
Halberstadt / Magdeburg / Stendal
Telefon: +49 3941 61 25 45 (HBS), +49 391 6 27 29 16 (MD),
+49 3931 712736 (ST)

Blinden- und Sehbehinderten-Verband Sachsen-Anhalt e.V.
Landesgeschäftsstelle Magdeburg
Telefon: +49 391 2 89 62 39
www.bsv-sachsen-anhalt.de

Behindertenbeauftragte der Landeshauptstadt Magdeburg
Frau Tanja Pasewald
Alter Markt 6 | 39090 Magdeburg
Telefon: +49 391 540-2342 / +49 391 540-2491
Tanja.Pasewald@stadt.magdeburg.de

WEISSER RING e.V.
Außenstelle Magdeburg
Telefon: +49 391 7271045
weisser-ring-magdeburg@web.de | www.weisser-ring.de

Stadt Weißenfels
Amt Gleichstellung und Integration
Markt 1 | 06667 Weißenfels
Tel.: +49 3443 370 466
integration@weissenfels.de | www.weissenfels.de

TÁMOGATÁS A FIATALOKNAK

Outlaw gGmbH Magdeburg
Schwiesaustraße 11 | 39124 Magdeburg
JUGEND STÄRKEN IM QUARTIER
Telefon: +49 391 6627 8063
jsiq.magdeburg@outlaw-ggmbh.de

J4B – JUGEND FÜR BILDUNG, BERUF, BERATUNG UND BEGLEITUNG
Telefon: +49 391 59818383
j4b.magdeburg@outlaw-ggmbh.de

BERUFLICHES SELBSTAKTIVIERUNGSCOACHING
Telefon: +49 391 99017640
sac.magdeburg@outlaw-ggmbh.de
www.outlaw-ggmbh.de

Jugendhilfeverbund Magdeburg GmbH
Robert-Koch-Straße 4 | 39108 Magdeburg
Telefon: +49 391 40045264
jhv@stejh.de | www.stejh.de

TÁMOGATÁS NYELVI AKADÁLYOK ESETÉN

SiSA – Sprachmittlung in Sachsen-Anhalt
LAMSA e.V.
Bernburger Straße 25a | 06108 Halle (Saale)
Telefon: +49 345 21389399
sprachmittler@lamsa.de | www.lamsa.de

Landesarbeitsgemeinschaft für Gebärdendolmetscher (LAG)
Sachsen-Anhalt e.V. Halle
Telefon: +49 345 6 89 00 10
E-Mail: ldz.leps@gmx.de oder lbst.traut@gmx.de

IMPRESSZUM

Kiadó: Fach- und Servicestelle EU-Migration
Sachsen-Anhalt (EUmigra)
der Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V.
Schellingstraße 3 – 4 / 39104 Magdeburg

Cím:
Internet: www.eumigra.de | www.agsa.de

V. i. S. d. P.: Krzysztof Blau, az AGSA e.V. ügyvezető igazgatója
Szöveg és szerkesztés: Dr. Ernst Stöckmann
Tervezés és elrendezés: Matthias Ramme / 300GRAMM

E brosúra tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. Szövegrészletek, illusztrációk vagy piktogramok csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével nyomtathatók újra vagy használhatók fel elektronikus rendszerekben.

Ezt a brosrát itt rendelheti meg: info@agsa.de

© Minden jog fenntartva 2022

Ez a kiadvány az Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V. Fach- und Servicestelle EU-Migration Sach-sen-Anhalt (EUmigra) projektjének részeként készült. A projektet Szász-Anhalt tartomány Munkaügyi, Szociális, Egészségügyi és Esélyegyenlőségi Minisztériuma finanszírozza. Köszönjük az együttműködést az EU-munkavállalók esélyegyenlőségi szervének.

Fotóhitelesítés:

AEM Dessau GmbH/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 36
Altmärker Fleisch und Wurstwaren GmbH/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 40
Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V., S. 11, 117
Dennis Butewitz, S. 12
DELL Halle GmbH/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 58
Falko Matte/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 91
Foto Lindenberg/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 88
Freepik.com, S. 98, 120
Harald Krieg/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 39, 108
Horst Fechner/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 15
iStock, S. 18, 23, 26, 32, 106, 112
K+S AG/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 66
Kathrain Graubaum/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 46
Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 17, 69
Matthias Kuch/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 52
Ministerium für Arbeit, Soziales, Gesundheit und Gleichstellung des Landes Sachsen-Anhalt, S. 8
Pexels.com, S. 16, 29, 96
Pixabay.com, S. 14, 16, 78, 80
Ton/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 51
TRIMET ALUMINIUM AG/ Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 54

Szeretnénk köszönetet mondani az Investitions- und Marketinggesellschaft Sachsen-Anhalt-nak a képek szíves rendelkezésre bocsátásáért!

